ELENA

FERRANTE

KARANLIK KIZ

ROMAN

"Elena Ferrante sizi tarumar edecek."
Alice Sebold

Türkçesi: Eren Yücesan Cendey

§

ELENA

FERRANTE

KARANLIK KIZ

İngiliz edebiyatı öğretmeni Leda, yıllar yılı kendini işine ve iki kızına vermiş orta yaşlarda dul bir kadındır. Kızları büyüyüp babalarının yanına, Kanada'ya gitmesiyle yalnızlaşacağını düşünür. Ancak beklenmedik bir şekilde özgürleşme, hafifleme hissedince, bundan güç alarak uzun bir yaz tatili planlar. İtalya'nın güneyinde bir kıyı kasabasına gidecek, orada hem dinlenecek hem de çalışmalarını tamamlayacaktır. Gelgelelim saatlerce güneşlenmek, yüzmek, okumakla huzurlu bir şekilde geçen günler anbean yükselen bir tedirginlik hissiyle gölgelenir. Kumsaldaki bir aile, basit bir rastlantıyla hayatına girip günlük rutinini bozunca, Leda'nın dengesi büsbütün altüst olur. Ne de olsa zihninden kovduğu gerçekler vardır; şimdi düzenli ve durağan hayat sürse de, yakın geçmişte, bir anne ve bir eş olarak geleneklere karşı gelmiş, kendiyle birlikte en yakınlarının hayatında da derin izler bırakacak şeyler yapmıştır.

Elena Ferrante'nin başyapıtı dört ciltlik "Napoli Romanları"nın adeta çıkış noktası olan bu kısa roman, yazarın ele aldığı belli başlı temaları tam anlamıyla kristalleştiriyor. *Karanlık Kız* aile kurumunun kısıtlı dünyasını, –bir kadın olarak– özgürlük için ödenen bedelleri ve tutkuları, hüsranları, travmaları anlatıyor...

"Karanlık Kız müthiş bir başarı... İncelikli ama cüretkâr, ayrıntılı ve uçucu: kesik yarası gibi can yakıyor ama bir yandan da merhem oluyor."
Le Repubblica

EVEREST
www.everestyayinlari.com
/everestyayinlari
/everestkitap
/everestyayinlari

9 786051 851099

ELENA FERRANTE

"Napoli Romanları"yla tüm dünyada büyük yankı uyandıran Elena Ferrante, kazandığı üne rağmen gerçek kimliğini gizleyen, müstear isimli bir yazar. Kitapları kırk sekiz dile çevrilen Ferrante'nin Napoli doğumlu olduğu, edebiyat okuduğu, bir süre yazarlıktan başka işler yaparak geçimini sağladığı biliniyor. Elena Ferrante'nin *Sen Gittin Gideli* adlı romanı, *La Frantumaglia* adlı deneme kitabı da yayın programımızda.

EREN YÜCESAN CENDEY

İtalyan Lisesi ve İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü mezunudur. Susanna Tamaro'nun bütün yapıtlarının yanı sıra Calvino, Pavese, Eco, Bignardi, Manfredi, Giordano, Mazzantini, Calasso, Buzzati, Rodari ve Terzani gibi yazarların kitaplarını Türkçeye çevirmiştir.

ELENA FERRANTE

KARANLIK KIZ

Türkçesi: Eren Yücesan Cendey

§

Yayın No **1622**
Çağdaş Dünya Edebiyatı **222**

Karanlık Kız
Elena Ferrante

Kitabın Ozgün Adı: *La Figlia Oscura*

Editör: Cem Alpan
İtalyanca aslından çeviren: Eren Yücesan Cendey
Düzeltmen: Elvan Özkaya
Kapak tasarımı: Füsun Turcan Elmasoğlu
Sayfa tasarımı: Zülal Bakacak

© 2016, Edizioni e/o
© 2017, bu kitabın tüm yayın hakları
Everest Yayınları'na aittir.

1. Basım: Şubat 2017

ISBN: 978 - 605 - 185 - 109 - 9
Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Matbaa Sertifika No: 12088
Çiftehavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8
Bayrampaşa/İstanbul
Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI
Ticarethane Sokak No: 15 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 513 34 20-21 Faks: (0212) 512 33 76
e-posta: info@everestyayinlari.com
www.everestyayinlari.com
www.twitter.com/everestkitap
www.facebook.com/everestyayinlari
www.instagram.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

KARANLIK KIZ

1.

Yaklaşık bir saat boyunca otomobil sürdükten sonra kendimi fena hissetmeye başladım. Belimdeki yanma yeniden belirdi ama başta önemsememeye karar verdim. Ancak, direksiyona tutunacak gücüm kalmadığını fark ettiğimde kaygılandım. Birkaç dakika sonra başım ağırlaştı, far ışıkları bana solgun görünür oldu, az sonra otomobil kullanmakta olduğumu bile unuttum. Sanki gün ortasında, deniz kenarındaymışım gibi bir duyguya kapıldım. Kumsal ıssızdı, su sakindi ama kıyıdan birkaç metre uzaklıktaki direkte kırmızı bayrak dalgalanıyordu. Ben küçükken annem beni korkutmuş, şöyle demişti: Leda, kırmızı bayrak takılıysa asla yüzmemelisin, bu denizin çok dalgalı olduğu anlamına gelir ve boğulabilirsin. Korkum yıllar içinde sürmüştü ve şimdi de deniz yüzeyi ufka kadar gerilmiş yarı saydam bir kâğıt gibi olsa da, suya girmeye cesaret edemiyordum, huzursuz oluyordum. Şöyle diyordum kendi kendime: haydi gir yüz, bayrağı direkte unutmuş olmalılar ama bu arada kıyıda duruyor, suya temkinli bir şekilde ayağımın ucuyla dokunuyordum. Arada sırada annem kum tepelerinin üzerinde beliriyor ve sanki hâlâ küçük bir kız çocuğuymuşum gibi bağırıyordu bana: Leda, ne yapıyorsun, görmedin mi kırmızı bayrağı?

Hastanede gözlerimi yeniden açtığımda saniyenin binde birinde kendimi dümdüz denizin önündeki kararsız halimle gördüm. Belki de bu nedenle sonradan onun bir rüya değil, hastane odasında uyanmama kadar süren bir alarm fantezisi olduğuna ikna oldum. Doktorların söylediğine göre otomobilimle demiryolunu sınırlayan bariyerlere çarpmıştım ama ciddi sonuçları olmamıştı bunun. Tek ciddi zedelenme belimin solundaydı, açıklanamayan bir yaraydı.

Floransalı arkadaşlarım ziyarete geldiler, Bianca, Marta ve hatta Gianni yanıma döndüler. Beni yoldan çıkaranın bastıran uyku olduğunu anlattım ama aslında suçun uykuda olmadığını biliyordum. Kökeninde anlamdan yoksun bir hareketim vardı ve anlamdan yoksun olduğundan kimselere söz etmemeye karar vermiştim. Anlatması en zor şeyler, kendimizin bile anlayamadığımız şeylerdir.

2

Kızlarım, babalarının yıllardan beri yaşadığı ve çalıştığı Toronto'ya taşınınca utanç verici bir şaşkınlıkla hiçbir üzüntü hissetmediğimi, onları tam da şimdi ve kesin olarak dünyaya getirmişim gibi hafiflediğimi fark ettim. Yirmi beş yıldan beri ilk kez onlarla ilgilenmek zorunda olmanın yarattığı kaygıdan azadeydim. Ev sanki kimse oturmuyormuş gibi derli topluydu, alışveriş veya çamaşır gibi dertlerim yoktu, yıllardan beri ev işlerinde bana yardım eden kadınım daha kazançlı bir iş buldu ve ben onun yerine birini alma gereksinmesi duymadım.

Kızlarıma karşı tek yükümlülüğüm onlara günde bir kez telefon edip hatırlarını sormak, ne yaptıklarını öğrenmekti. Telefonda çoktan kendilerine özgü bir düzen kurmuş gibi konuşuyorlardı; aslında babalarıyla oturuyorlardı ama biz ikimizi cümleler içinde bile bir araya getirmemeye çalıştıklarından, benimle sanki o yokmuş gibi konuşuyorlardı. Hayatlarının gidişatı üzerine sorduğum sorulara ya kaçamak bir neşeyle ya da yanlarında arkadaşları olduğunda sergiledikleri sahte bir tonlamayla veya bezdirici molalarla yüklü bir keyifsizlikle yanıt veriyorlardı. Onlar da beni sık sık arıyorlardı; daha çok benimle şiddetli bir şekilde talepkâr bir ilişkisi olan Bianca telefon ediyor ama bunu

sadece lacivert ayakkabılarının turuncu eteğine yakışıp yakışmayacağını sormak, bir kitabın arasında bıraktığı bazı kâğıtları bulup acilen ona göndermemi istemek, ayrı anakaralara ve bizi ayıran geniş göklere karşın, öfkelerini, mutsuzluklarını üzerime kusmalarına hâlâ amade miyim sınamak için yapıyorlardı. Telefon görüşmeleri çoğunlukla telaşlı, kimi zaman filmlerdeki gibi yapmacık oluyordu.

Benden istediklerini yapıyordum, beklentilerine uygun tepkiler veriyordum. Ama uzaklık gereksinmelerine doğrudan müdahale etmemi olanaksız kıldığından, arzularını ya da kaprislerini tatmin etmek seyrek ve sorumsuz davranışlar bütünü oluyor, her arzu bana hafif görünüyor, onlarla ilgili her yükümlülük sevecen bir alışkanlık haline geliyordu.

Onların zaman çizelgesine ve gereksinmelerine uymak zorunluluğu olmadan çalışmaya başladım. Geceleri müzik dinleyerek öğrencilerimin tez notlarını düzeltiyordum, öğleden sonraları kulaklarımı tıkayarak uyuyordum, günde bir kez ve evin girişindeki lokantada karnımı doyuruyordum. Tavırlarım, mizacım ve hatta fiziksel görünümüm hızla değişti. Üniversitedeki o fazla aptal ya da fazla zeki gençler beni daha az sinir eder oldular. Yıllardan beri birlikte olduğum ve nadiren yattığım bir meslektaşım bir akşam bana şaşkınlık içinde daha az dalgın ve daha cömert olduğumu söyledi. Birkaç ay içinde gençliğimdeki ince bedene kavuştum ve yumuşak güç hissini tattım; sanki düşüncelerim doğru hıza ulaşmıştı. Bir akşam aynaya baktım. Kırk yedi yaşındaydım, dört ay sonra kırk sekiz olacaktım ama sihirli bir şekilde yaşların üzerimden akıp gittiğini fark ettim. Bu beni sevindirdi mi bilmiyorum ama kesinlikle şaşırttı.

İşte bu alışılmadık iyilik hali içinde haziran ayı geldiğinde tatil yapma arzusu duydum ve sınavlar ve bürokratik işlemler biter bitmez deniz kenarına gitmeye karar verdim. İnternet üzerinden

araştırma yaptım, fotoğrafları ve ücretleri karşılaştırdım. Sonunda temmuz ortasından ağustos ortasına kadar İyonya kıyısında oldukça ucuz ve minicik bir daire kiraladım. Aslında ancak 24 Temmuz'da yola çıkabildim, daha çok gelecek senenin derslerini hazırlamam için gereken kitaplarla arabayı doldurarak sakin bir yolculuk yaptım. Güzel bir gündü, açık pencerelerden kuru kokularla dolu hava giriyordu; kendimi özgür hissediyordum ve bundan suçluluk duymuyordum.

Ama yolun yarısında benzin alırken, ansızın içimi bir huzursuzluk kapladı. Geçmişte denizi çok sevmiştim ama neredeyse on beş yıldır güneşlenmek beni sinirli yapıyor, hemen yoruyordu. Tuttuğum ev eminim çirkin bir yer çıkacaktı, minicik bir deniz dilimi ucuz ve soluk evlerin arasından, çok uzaktan görünecekti. Sıcak ve müziği sonuna kadar açan gece kulüpleri yüzünden geceleri uyuyamayacaktım. Yolun geri kalanını oldukça keyifsizce geçirerek, keşke evimde kalsaydım, bütün yaz apartmanın sessizliği içinde klimanın serin havasını içime çekerek çalışsaydım diye düşünerek katettim.

Vardığımda güneş epey alçalmıştı, neredeyse günbatımıydı. Köy gözüme güzel göründü, konuşanların tatlı bir şivesi vardı, havada hoş bir koku asılıydı. Kır saçları gür, yaşlı bir adam beni bekliyordu, gayet saygılı bir tavrı vardı. Bana önce kafede bir kahve içmeyi önerdi, sonra da kararlı edasına karışan gülümsemesiyle tek bir çantamı bile eve benim taşımama izin vermedi. Soluk soluğa üçüncü kata kadar benim valizlerimi yüklenmiş olarak tırmandı ve eşyamı küçük tavan arası katının eşiğine yığdı: Evin yatak odası, doğrudan banyoya açılan penceresiz ve minik mutfağı ve büyük pencerelerinden, balkonundan günbatımında kayalıkların ve uçsuz bucaksız denizin göründüğü bir oturma odası vardı.

Adamın adı Giovanni idi, dairenin sahibi değildi, bir tür bekçi ya da emanetçiydi; gene de bahşişimi kabul etmedi ve

konukseverliğin kuralı olduğunu anlamamışım gibi alınganlık gösterdi. Her şeyin zevkime uygun olduğundan emin olduktan sonra izin isteyip gitti; ancak o zaman oturma odası masasının üstünde şeftalilerle, eriklerle, armutlarla, incirlerle, üzümlerle dolu büyük bir tepsi durduğunu fark ettim. Tepsi bir ölüdoğa tablosu gibi parlıyordu.

Hasır koltuklardan birini terasa çıkardım, bir süre denize inen akşamı seyrederek öylece oturdum. Yıllar boyunca her tatilim iki kızımın etrafında dönmüştü ve büyüdükleri, arkadaşlarıyla dünyanın şurasına burasına gittiklerinde de oturup onları beklemiştim. Sadece her türlü felaketin (uçak ve deniz yolculuklarının tehlikeleri, depremler, kasırgalar) değil onların sinirsel kırılganlıklarının, yolculuk arkadaşlarıyla yaşayabilecekleri olası gerginliklerin, kolayca karşılık bulan ya da hiç bulamayan sevdaların yarattığı duygusal dramların endişesini de taşırdım. Ani yardım çağrılarını karşılamaya hazır olmak isterdim, beni aslında olduğum gibi, yani dalgın, umursamaz ya da bencil olmakla suçlamalarından korkardım. Yeter artık. Kalktım, duşa girdim.

Sonra acıktım ve meyve tepsisinin başına dikildim. İncirlerin, armutların, eriklerin, şeftalilerin güzel görünmelerine karşın bayat ve çürük olduklarını fark ettim. Elime bir bıçak aldım, siyahlaşmış kısımlarını kestim ama kokuları ve tatları midemi bulandırınca hepsini çöpe attım. Çıkabilir, bir lokanta bulabilirdim ama yorgunluk yüzünden yemekten vazgeçtim, uykum vardı.

Yatak odasında iki büyük pencere vardı; ikisini de açtım ve ışığı söndürdüm. Arada bir çakan deniz fenerinin ışığının bir iki saniyeliğine odaya yayıldığını fark ettim. Yabancı bir yere asla akşam vakti varmamak gerekiyordu, her şey belirsizdi, kolayca etkileyebiliyordu. Üzerimde bornozla, ıslak saçlarla yatağa uzandım, ışığın beyaz olacağı anı bekleyerek gözlerimi tavana diktim, uzaktan gelen deniz motorunun gürültüsüne, miyavlamayı an-

dıran zayıf bir şarkıya kulak verdim. Yanım yörem boştu. Yarı uykulu döndüm, yastığımın üzerinde bana soğuk bir pelür kâğıdı gibi görünen bir şeye değdiğimi hissettim.

Işığı yaktım. Yastık kılıfının bembeyaz kumaşı üzerinde üç, dört santim uzunluğunda bir böcek vardı, kocaman bir sineği andırıyordu. Zar kanatları vardı, koyu kahverengiydi, kımıltısızdı. Ağustos böceği olmalı diye düşündüm, belki de yastığımın üzerinde karnı çatladı. Bornozumun ucuyla şöyle bir dokundum, kımıldadı, sonra hemen yeniden sakinleşti. Erkek mi, dişi mi? Dişinin karnında esnek zar yoktur, ötmez, sessizdir. Bir tiksinti hissettim. Ağustos böceği zeytin ağaçlarını sokar ve yabani dişbudak ağaçlarının kabuğundan reçinesini akıtır. Yastığı usulca kaldırdım, pencerelerden birine gittim, böceği aşağı attım. Tatilim böyle başladı.

3

Ertesi sabah mayolarımı, havlularımı, kitaplarımı, fotokopilerimi, defterlerimi bir çantaya doldurdum, arabaya bindim ve kıyıyı izleyen yol boyunca deniz ve kumsal aramaya çıktım. Yirmi dakika sonra sağımda bir çamlık başladı, bir park tabelası gördüm, durdum. Eşyalarımı yüklendim, korkuluğu aştım, çamların dikenleriyle kızıllaşmış patikada yürümeye başladım.

Reçine kokusuna bayılırım, küçükken yazlarımı henüz mafyanın betonlarının yutmadığı kumsallarda geçirirdim ve o kumsallar çamlıkların bittiği yerde başlardı. O koku benim için tatilin, çocukluğumun yaz oyunlarının kokusuydu. Her kuru kozalak sesi, çam fıstıklarının koyu renkli kabukları bana annemi anımsatıyordu; gülerek bu kabukları kırar, içinden sarımsı fıstıkları çıkartır, gürültülü bir şekilde isteyen ablalarıma ve sessizlik içinde bekleyen bana verir ya da dudaklarını kara tozla kirleterek kendi yerdi ve bana çekingenliğimi aşmayı öğretmek için şöyle derdi: Git haydi, sana yok, sen yeşil kozalaktan betersin.

Çamlık sıktı, ağaçların altı doluydu, rüzgâr darbeleri karşısında büyüyen çam gövdeleri, denizden gelen bir şeyden korkmuşçasına geriye doğru eğilmişler, adeta yere kapaklanacakmış gibi duruyorlardı. Patikaya yayılmış parlak ağaç köklerine takılma-

maya, ben geçerken güneşli noktayı terk edip sığınacak bir yer arayarak kaçışan tozlu kertenkelelere tepki vermemeye çalıştım. Beş dakika kadar yürümüştüm ki kumullar ve deniz göründü. Kumdan doğan yamuk okaliptüs gövdelerinin yanından geçtim, yeşil sazlar ve zakkumlar arasında yer alan tahta geçide girdim, temiz pak bir tesise vardım.

Yer hemen hoşuma gitti. Kasada duran esmer adamın nezaketi, kassız bedeni sıska ve uzun, tişörtü ve kırmızı şortuyla şemsiyeme dek bana eşlik eden cankurtaran gencin uysallığı ilk andan beni rahatlattı. Kum beyaz bir toz gibiydi, saydam suda uzun uzun yüzdüm, sonra biraz güneşlendim. Bir süre sonra kitaplarımla şemsiyemin altına yerleştim ve tatlı esintinin, denizin hızlı değişimlerinin tadını çıkartarak gün batımına dek çalıştım. Günüm öyle huzurlu okumalarla, hayallerle, miskinlikle akıp gitti ki o günden sonra hep oraya dönmeye karar verdim.

Bir hafta içinde her şey sakin bir alışkanlığa dönüştü. Çamlığı geçiyordum ve güneşte açılan kozalakların çıtırtısı, yeşil mersin yapraklarının kokusu, okaliptüslerden düşen ağaç kabukları hoşuma gidiyordu. Patika boyunca yürürken burada kışın nasıl olacağını hayal ediyor, çamlığın, tavşanmemesi denen kırmızı dikenli bitkinin sise bulanıp donuşunu görür gibi oluyordum. Kasadaki adam beni her sabah nazik bir memnuniyetle karşılıyordu, kahvemi ve maden suyumu kafede içiyordum. Gino adında, olasılıkla öğrenci olan cankurtaran hevesle şemsiyemi, şezlongumu açıyor, sonra gölgeye çekilip eline kurşunkalem alıyor, aralık etli dudakları, dikkatli bakışlarıyla kim bilir hangi sınav için kocaman kitaptaki satırların altını çiziyordu.

O gence bakmak içimi sızlatıyordu. Güneşlenirken sık sık uyuya kalıyordum ama kimi zaman da uyumuyor, gözlerimi kısarak ve beni fark etmemesine özen göstererek şefkatle onu izliyordum. Huzurlu bir hali yoktu, güzel ve gergin bedenini evi-

rip çeviriyordu, tek eliyle kapkara saçlarını karıştırırken çenesini kasıyordu. Kızlarım olsa bayılırlardı ona, özellikle de böyle sıska ve gergin bedenli oğlanlara kolayca âşık olan Marta. Bana gelince, kim bilir genç olsaydım nasıl hissederdim. Uzun zamandan beri kendime ait pek az, onlara ait pek çok şeyi koruduğumu fark ettim. Gino'ya da şimdi Bianca'nın, Marta'nın deneyimlerinin, onlara ait olduğunu düşündüğüm zevklerin ve tutkuların süzgecinden bakıyordum.

Genç çalışıyordu ama sanki gözlerinin dışında duyargaları vardı. Şezlongumu güneşten gölgeye çekmek için şöyle bir kımıldasam, ayağa fırlıyor, yardım ister miyim diye soruyordu. Gülümsüyordum, hayır işareti yapıyordum, şezlong çekmekte ne vardı. Kendimi korunmuş hissetmek, akılda tutmam gereken zaman dilimleri, yüzleşmem gereken acil işler olmadan dinlenmek bana yetiyordu. Artık kimse benim bakımıma bağımlı değildi ve nihayet ben de kendime ağır gelmiyordum.

4

Genç anneyi ve kızını geç fark ettim. İlk günümden beri kumsalda mıydılar, sonradan mı geldiler bilmiyorum. Gelişimi izleyen üç ya da dört gün içinde biraz gürültücü Napolili aile dikkatimi şöyle bir çekmişti; çocuklar, yetişkinler, suratsız ve atmışlarında bir adam, suda ve kumda arsızca yarışan dört ya da beş çocuk vardı; kısa bacaklı, ağır memeli, geniş bedenli, kırk yaşın altındaki kadın, gebe karnını, bikinisinin iki parçası arasında yer alan iri ve çıplak yayı ıstırapla sürükleyerek hiç durmadan büfeye gidip geliyordu. Hepsi akrabaydı, ana babalar, dedeler, çocuklar, yeğenler, kuzenler, enişteler, gürültülü kahkahalarla gülüyorlardı. Uzattıkları nidalarla birbirlerine adlarıyla sesleniyor, suç ortaklığı ya da şaşkınlık ifadeli cümleler haykırıyor ya da kavga ediyorlardı. Çocukken benim de dahil olduğum geniş aile gruplarından biriydi: aynı şakalar, aynı sevimsizlikler, aynı öfkeler...

Bir gün bakışlarımı kitabımdan kaldırdım ve o gencecik kadınla kızını ilk kez gördüm. Denizden şemsiyelerine doğru yürüyorlardı; anne yirmi yaşından büyük olamazdı, kalkık burunlu üç dört yaşındaki küçük kız ona hayranlıkla bakarken annelerin bebeklerini taşıdıkları şekilde oyuncak bebeğini kucağında ta-

şıyordu. Sanki sadece ikisi varmış gibi usulca konuşuyorlardı. Şemsiyenin altındaki gebe kadın hiddetle onlara doğru bağırıyor, giyimli ve kır saçlı bir kadın, belki de anneleri, kim bilir neyi beğenmeyerek mutsuz el işaretleri yapıyordu. Genç kadın ise kör ve sağırdı sanki, kendi kızına bakıyor, ayak izlerinin koyu gölgesini kumda bırakarak yavaş adımlarla yürüyordu.

Onlar da büyük ve gürültülü ailenin bir parçasıydılar ama o, genç anne, uzaktan gördüğüm kadarıyla ince gövdesiyle, zevkle seçilmiş bütün mayosuyla, incecik boynuyla, uzun ve parlak bir siyahlığın dalgalandırdığı saçlarıyla ve başının güzel formuyla, Kızılderili gibi yüksek elmacık kemikleriyle, kalın kaşları, çekikçe gözleriyle, bana bu gruba uymayan, gizemli bir şekilde kuralları çiğnemiş, beşikte değiştirilmiş ya da kaçırılmış ama artık aileye alışmış bir kurban gibi göründü.

O andan sonra, arada sırada onlardan yana bakmayı alışkanlık edindim.

Küçük kızda tutarsız bir şey vardı ama ne olduğunu anlayamıyordum, çocuksu bir hüzün ya da gizli bir hastalık gibi. Yüzü hep annesine dönüktü ve hep birlikte olmak istiyordu: ağlamadan, kapris yapmadan yalvarma halindeydi ve annesi de buna uyuyordu. Bir keresinde kızına krem sürüşündeki hassas özeni fark ettim. Bir başka sefer anne kızın suda geçirdikleri ağır zamanı, birinin ötekine sarılışını, ötekinin kollarını onun boynuna dolayışını seyrettim. Beden bedene olmanın, burnunu burnuna değdirmenin, ağızlarıyla su püskürtmenin, öpüşmenin keyfini çıkararak gülüşüyorlardı. Bir başka sefer ise oyuncak bebekle oynadıklarını gördüm. Bebeği soyarak, giydirerek, pek eğleniyor, ona krem sürermiş gibi yapıyor, yeşil kovada yüzdürüyor, üşümemesi için havluyla ovuyor, meme verir gibi göğüslerine bastırıyor ya da kumdan mamalar yediriyor, yanlarında kendi havlularına güneşe yatırıyorlardı. Genç kadın zaten güzeldi ve o annelik hal-

lerinde onu ötekilerden ayıran bir şey vardı, sanki kendi küçük bir kızından başka bir şey istemez gibiydi.

Gene de büyük aileye uyum sağlamamış bir hali yoktu. Gebe kadınla fısır fısır konuşuyor, kendi yaşındaki bazı güneş yanığı gençlerle, sanırım kuzenleriyle kâğıt oynuyor, vahşi görünümlü yaşlı adamla –babası mıydı acaba?– ya da genç gürültücü kadınlarla, ablalarla, kuzenlerle, yengelerle kıyı boyunca yürüyordu. Kocası ya da kızın babası gibi görünen biri yoktu ortalıkta. Ailenin bütün üyelerinin ona özen gösterdiklerini, minik kıza muhabbetle yaklaştıklarını fark ettim. Elli yaşlarının üzerindeki kır saçlı şişman kadın kızı büfeye götürüp dondurma alıyordu. Erkek çocuklar, onun bir çağırışıyla kavgalarını kesiyorlar, öfleye pöfleye de olsa ona gereken suyu, yiyeceği, her neyse almaya gidiyorlardı. Anne ve kız kırmızı-mavi küçük bir botla kıyıdan uzaklaştıklarında gebe kadın, Nina, Lenu, Ninetta, Lena diye bağırmaya başlıyor, soluk soluğa kıyıya koşuyor, durumu daha iyi görebilmek için ayağa fırlayan cankurtaranı da telaşa sokuyordu. Bir keresinde iki tip kızın yanına yaklaşıp çene çalmak istediklerinde kuzenler hemen araya girdiler ve itiş kakışla, küfürle uzaklaştırmaya çalışırken bir dalaş çıktı.

Bir süre Nina, Ninu, Ninè gibi söylenen adların anneye mi yoksa kıza mı ait olduğunu anlayamadım çünkü hem pek çok ad vardı hem de seslenişlerin yoğun ses dokusu yüzünden emin olamıyordum. Sonra sesleri, bağırmaları dinleye dinleye Nina'nın anne olduğunu anladım. Kızın adı konusu daha karışıktı, Nani, Nena ya da Nennella gibi bir sevgi ve küçültme adları olduğunu sandım ama sonra bunların kızın kucağından hiç bırakmadığı, Nina'nın da canlıymış, ikinci bir evlatmış gibi özen gösterdiği oyuncak bebeğe ait olduğunu anladım. Küçük kızın adı ise Elena –Lenu– idi, annesi Elena, akrabaları Lenu diye çağırıyorlardı.

Bilmem neden bu adları defterime kaydettim: Elena, Nani, Nena, Leni; belki de Nina'nın onları telaffuzu hoşuma gidiyordu. Kızıyla ve oyuncak bebekle sevimli bir şiveyle konuşuyordu, benim sevdiğim gibi oyun ve tatlılık kokan bir Napoli lehçesiydi. Büyülenmiş gibiydim. Diller bende üzerindeki köpüğü arada sırada alınan ve panzehiri olmayan gizli zehir etkisi yaparlar. Annemin keyifsizlikten bunalıp bize *katlanamıyorum size, katlanamıyorum artık*! diye bağırdığında tatlı ritmini yitiren lehçesinin ağzından dökülüşünü anımsarım. Emirler, naralar, hakaretlerle, tıpkı yıpranmış bir sinire temas edildiği an acının tüm özdenetimi yerle bir etmesi gibi, hayat sözcüklerin içinde gerilirdi. Biz kızlarını, iki hatta üç kez çekip gitmekle tehdit etmişti; bir sabah uyanacak ve onu bulamayacaktık. Her sabah korkuyla titreyerek uyanıyordum. Aslında hep oradaydı ama lafta sürekli evden yok oluyordu. O kadın, Nina çok sakin görünüyordu ve onu kıskandım.

5

Bir haftalık tatilimin neredeyse tümü hoş bir şekilde akıp gitmişti: güzel hava, hafif esinti, pek çok boş şemsiye, bütün İtalya lehçelerinin yerel lehçeye ve hatta güneşin tadını çıkaran bazı yabancıların diline karışması...

Derken cumartesi günü geldi ve kumsal kalabalıklaştı. Benim gölge ve güneş bölgem portatif buzluklar, kovalar, kürekler, kolluklar, simitler, raketlerle doldu. Kitap okumaktan vazgeçtim ve zaman geçirmeme yarayan bir gösteriymişler gibi Nina ve Elena'ya bakındım.

Onları seçmekte zorlandım ve sonra şezlonglarını denize birkaç metre yakın bir köşeye çektiklerini fark ettim. Nina güneşin altında yüzüstü uzanmıştı, yanında da, galiba aynı pozisyonda yatan bebek duruyordu. Küçük kız elinde sarı plastik ve süzgeçli kovasıyla denize yürüyor, onu suyla dolduruyor, ağırlığı yüzünden hem gülerek hem uflayarak iki eliyle taşıyor ve annesinin yanına dönüyordu; suyla annesinin bedenini ıslatıyor, güneşin etkisini dindiriyordu. Süzgeçli kova boşalınca yeniden doldurmaya gidiyor, yeniden aynı yolu aynı zahmetle, aynı oyunla aşıyordu.

Belki uykumu alamamıştım, belki de zihnimden fark etmediğim kötü düşünceler geçmişti; elbette o sabah onları görmek beni

huzursuz etti. Elena örneğin bana takıntılı bir şekilde metodik göründü: önce annesinin ayak bileklerini ıslatıyor, sonra bebeğin; her ikisine de yeter mi diye soruyordu, her ikisi de hayır diyordu ve o yeniden denize dönüyordu. Nina ise bana pek nazlı göründü; keyifle miyavlıyor, sonra aynı miyavlamayı oyuncak bebeğin ağzından çıkarmış gibi farklı bir tonda yineliyor ve bir daha, bir daha diyerek inliyordu. Genç ve güzel anne rolünü kızının hatırına değil bize, kumsaldaki kalabalığa, kadın, erkek, genç yaşlı hepimize gösteriş olsun diye oynadığından kuşkulandım.

Onun ve oyuncak bebeğin bedenleri uzun uzun ıslatıldı. Genç kadın sudan pırıl pırıl oldu, süzgeçli kovanın deliklerinden akan ışıklı iğneler saçlarına ve alnına da yapıştılar. Nani veya Nile veya Nena adındaki oyuncak bebek aynı sebatla ıslatıldı ama daha az su emdiğinden, akan damlalar şezlongun mavisinden kuma damlayarak orayı karartıyordu.

Kızın gidiş gelişini izliyordum ama ya su oyunu, ya güneşe uzanmış Nina'nın gösteriş hevesi bende hoşnutsuzluk yarattı. Ya da sesler; evet, özellikle de anne ve kızın bebeğin ağzından çıkardıkları sesler beni sinir etmişti. Bir sefer sırayla onu seslendiriyorlardı, bir sefer yetişkinin yapmacık-çocuk sesiyle kızın yapmacık-yetişkin sesini üst üste bindirerek birlikte seslendiriyorlardı. Gerçekte dilsiz olan şeyin bizzat boğazından konuşan sesin aynı tek ses olduğunu hayal ediyorlardı. Belli ki ben onların hayal dünyasına sızamıyordum ve bu çift ses için giderek artan bir tiksinti hissediyordum. Elbette orada, uzaktaydım, bana neydi, onların oyununu izleyebilir ya da umursamayabilirdim; bu sadece bir eğlenceydi. Oysa hayır, sanki uygunsuz bir şey karşısındaymışım gibi huzursuzluk hissediyordum, sanki benim bir parçam, absürd bir şekilde, onların sonunda uzlaşıp bebeğe ya annenin ya kızının, ama sabit, uygun bir ses vermelerini bekliyordu; ikisinin sesi bir örnekmiş gibi numara yapmaları yetmişti artık.

Hani hafif bir sancının kafayı takmakla dayanılmaz bir ağrıya dönüşmesi gibi bir hal olmuştu. Sonunda öfkelenmeye başladım. Bir noktada içimden kalkmak, oyunlarının sahnesi olan şezlonga doğru kumsalı aşmak, yeter artık, siz oynamayı bilmiyorsunuz, kesin şunu demek geldi içimden. Hatta bu amaçla şemsiyemin altından kalktım, daha fazla dayanamıyordum. Elbette bir şey demedim, doğrudan karşıya bakarak öteye yürüdüm. Hava çok sıcak, kalabalık yerlerden her zaman nefret etmişimdir, herkes bir örnek kalıplarla konuşuyor, aynı amaçla hareket ediyor, aynı şeyleri yapıyor diye düşündüm. Beklenmedik sinir krizimin suçunu kalabalık kumsala yükledim ve ayaklarımı suya sokmaya gittim.

6

Öğleye doğru yeni bir gelişme oldu. Tesisten gelen müzik fazlasıyla yüksek olsa da gölgede uyukluyordum ki birden bire gebe kadının sanki olağanüstü bir haber verecekmiş gibi Nina'ya seslendiğini duydum.

Gözlerimi açtım, genç kadının kızını kucağına aldığını, ona abartılı bir neşeyle benim arkamda kalan bir şeyi ya da birini işaret ettiğini fark ettim. Döndüm ve iri, şişman, otuz kırk yaşları arasında bir adamın tahta geçitten yürüdüğünü gördüm; saçları sıfıra vurulmuştu, yeşil şortunun üzerine koca göbeğini örten ve bedenine yapışan siyah fanila giymişti. Küçük kız onu tanıdı, gergin bir edayla el salladı, güldü, yüzünü şımarıkça annesinin boynuyla omzu arasına soktu. Adam ciddiyetini korudu, eliyle şöyle bir selam verdi; güzel bir yüzü, keskin bakışları vardı. Acele etmeden tesisi işleten adama merhaba demek için durdu, hemen yanına koşan cankurtaran gencin yanağına muhabbetle vurdu; o durunca peşinden gelen hepsi mayolu, hepsi neşeli genç adamlar da durdular; kiminin sırtında çanta, kiminin elinde buz kutusu ve fiyonklarından, kâğıtlarından hediye olduğu anlaşılan paketler vardı. Adam nihayet kumsala indiğinde Nina kızıyla onun yanına gitti ve küçük korteji yeniden durdurdu. Erkek, ciddiyetini ko-

ruyarak, sakin tavırla önce kucağından Elena'yı aldı; kız da onun boynuna asılıp sevgi dolu öpücükler vermeye başladı; sonra bir yanağını küçük kıza uzatmaya devam ederken Nina'yı ensesinden yakaladı ve onu adeta eğilmeye zorlayarak –kadından neredeyse on santim kısaydı– dudaklarını dudaklarına şöyle bir dokundururken onun sahibi olduğunu ölçülü bir tavırla belli ediyordu.

Gelenin Elena'nın babası, Nina'nın kocası olduğunu anladım. Napolililer arasında bir şenlik havası oluştu, hepsi benim şemsiyeme kadar yayılarak adamın çevresini sardılar. Küçük kızın hediye paketlerini açtığını, Nina'nın çirkin bir hasır şapka denemekte olduğunu fark ettim. Sonra yeni gelen kişi, denizin üzerini, oradaki beyaz denizmotorunu işaret etti. Huysuz ihtiyar, erkek çocuklar, kır ve şişman kadın, kuzinler, kuzenler kıyı boyunca dizildiler ve ellerini kollarını sallamaya, bağırmaya başladılar. Motor kırmızı koruma şeridini geçerek yüzen insanlar arasında zigzag çizmeye başladı, sonra beyaz boncuklardan oluşan şeridi de aştı ve çalışır halde diz boyu yerde yüzen çocuklarla ihtiyarların arasına daldı. Motordan soluk tenli şişman adamlar, çirkin bir zenginlik sergileyen kadınlar, obez oğlanlar indi. Kucaklaşmalar, yanaklardan öpüşmeler arasında rüzgâr Nina'nın şapkasını aldı götürdü. Kocası ilk tehlike anında gücünü ve beklenmedik kararlılığını ortaya koyan kımıltısız bir hayvan gibi, kızı kucağında olmasına karşın suya düşmeden şapkayı havada yakaladı ve karısına uzattı. Genç kadın şapkayı daha sıkı taktı, şapka gözüme ansızın güzel göründü ve mantıksız bir huzursuzluk sızısı hissettim.

Kargaşa arttı. Yeni gelenler belli ki şemsiyelerin dizilişinden hoşnut kalmamışlardı; koca Gino'yu yanına çağırdı, tesisin işletmecisi de geldi. Yeni gelen konuklarla, buralı tatilcilerin hep bir arada oturmak istediklerini anlar gibi oldum; şezlonglar, koltuklar, yiyecekler, çocuklar, büyükler neşe içinde bir cephe

oluşturmak amacındaydılar. İki şemsiyenin boş olduğu benden tarafı işaret ediyorlardı, bir sürü el kol hareketi yapıyorlardı ve sonunda gebe kadın komşularından yer değiştirmelerini, hani sinemada biri tanıdığının yanına oturmak istediğinde olduğu üzere, bir sıra ileri kaymalarını istiyordu.

Bir oyun havası oluştu. Tatilciler tereddüt ediyorlardı, eşyalarıyla taşınmaya üşeniyorlardı ama Napolili ailenin gençleri ve büyükleri neşeyle işe girişince ötekiler de neredeyse hevesle taşındılar.

Bir kitap açtım ama artık içimde her ses, renk, koku darbesiyle daha da şiddetlenen bir duygular karmaşası hissediyordum. O insanlar sinirime dokunuyorlardı. Ben de bunlardan farklı olmayan bir ortamda doğmuştum, amcalarım, kuzenlerim, babam aynı böyleydi; zorba bir samimiyet sergilerlerdi. Merasime düşkün, genelinde fazlasıyla sosyaldiler; ağızlarında her istek sahte bir iyilikle düzeltilmiş emre benzerdi ve gerektiğinde bayağı bir kırıcı ve zalim olurlardı. Annem babamın ve akrabalarının avam tabiatından utanırdı; farklı olmak isterdi, numara yapardı, o dünyanın içinde şık giyimli ve iyi yürekli hanımı oynardı. Ama ilk çatışmada maskesi düşerdi ve o da farklı olmayan zalimlikle ötekilerin tavırlarını ve konuşmalarını yansıtırdı. Annemi hayret ve hayal kırıklığıyla izlerdim ve ona benzememeyi, gerçekten farklı olmayı tasarlardım; beni bir daha asla asla asla göremeyeceksiniz ifadeleriyle bizi korkutmanın ne kadar yararsız ve kötü olduğunu ona kanıtlayacaktım; insan gerçekten değişmeliydi ya da cidden evden gitmeli, bizi bırakmalı, ortadan kaybolmalıydı. Hem onun adına hem kendi adıma ne çok acı çekiyordum, mutsuz bir insan olan onun karnından çıkmış olmaktan ne kadar utanıyordum. Şimdi şu kumsalın kargaşasında o düşünce de beni kızdırdı ve bu insanların hallerine duyduğum öfkeye inceden bir de endişe eklendi.

Bu arada ne olduysa olmuş, taşınma işi tıkanmıştı. Gebe kadının derdini anlatamadığı küçük bir aile vardı; yabancıydılar, kendi şemsiyeleri altında kalmak istiyorlardı. Gençler, kuzenler de onları ikna etmeyi denedi, huysuz ihtiyar da, ama işe yaramadı. Sonra Gino ile konuştuklarını, benden yana baktıklarını fark ettim. Cankurtaran ve gebe kadın birlik oluşturup yanıma geldiler.

Genç cankurtaran bana yabancıları gösterdi – baba, anne, iki minicik oğlan. Almanlar diye tanımladı, onların dilini biliyor muyum diye sordu, çevirmenlik yapar mıydım acaba; kadın bir elini sırtına götürüp çıplak karnını öne çıkartarak kendi lehçesinde o insanlarla anlaşamadıklarını belirtti; onlardan sadece şemsiyelerini değiştirmelerini isteyecektim çünkü ancak bu şekilde arkadaşlar, akrabalar bir arada olabilecek ve bir kutlama yapacaklardı.

Gino'ya soğuk bir onay işareti yaptım, Almanlarla konuşmaya gittim ama Hollandalı çıktılar. Nina'nın bakışlarını üzerimde hissettim, yüksek ve kendinden emin bir sesle konuştum. Ilk sözlerimden itibaren içimden, bilmem neden bilgimle gösteriş yapmak geldi ve keyifle sohbet ettim. Ailenin reisi ikna oldu, bir arkadaşlık havası doğdu, Hollandalılarla Napolililer kaynaştılar. Kendi şemsiyemin altına dönerken özellikle Nina'nın şezlongunun yanından geçtim ve onu ilk kez yakından gördüm. Daha az güzel, daha az genç göründü gözüme; kasıklarındaki ağda iyi yapılmamıştı, kucağında tuttuğu kızın bir gözü sulanmış ve kızarmıştı, alnını terden sivilce basmıştı, oyuncak bebek çirkin ve pisti. Yerime döndüm, sakin görünüyordum ama gergin hissediyordum.

Yeniden okumayı denedim, başaramadım. Hollandalılara söylediklerimi değil onlarla konuşurken kullandığım ses tonunu yeni baştan düşündüm. İstemeden o zorba karmaşanın sözcüsü

olduğum kuşkusunu hissettim; o avamlığın özünü bir başka dile tercüme etmiştim. Hem Napolililere, hem kendime kızgındım. Bu nedenle gebe kadın bir mutsuzluk ifadesiyle beni gösterip oğlanlara ve adamlara ve Gino'ya dönüp, şimdi şu hanım da yer değiştirecek, değiştirirsiniz değil mi bayan? diye bağırınca ters bir edayla ve savaşçı bir kararlılıkla hayır diye yanıtladım: Ben burada iyiyim, özür dilerim ama hiç niyetim yok yerimi değiştirmeye.

7

Her zamanki gibi gün batarken ayrıldım kumsaldan, ama bu kez gergin, keyifsizdim. Reddim üzerine gebe kadın giderek saldırganlaşan bir ses tonuyla ayak diremişti ve yaşlı adam gelip, size ne oluyor, bugün siz bize bir iyilik yapın, yarın biz size mealinden laflar etmişti; her şey bir iki dakika sürdü, belki bir kez daha kesin dille hayır dememe fırsat kalmadı, baş hareketiyle yetindim. Sorun Nina'nın kocasının sert bir cümlesiyle, benden uzakta ama kuvvetlice söylediği, biz böyle iyiyiz, rahat bırakın hanımı cümlesiyle sona erdi. Ve hepsi geri çekildi, genç cankurtaran da son olarak bir iki özür kelimesi geveledi ve yerine döndü.

Kumsalda kaldığım sürece okurmuş gibi yaptım. Aslında klanın sanki sesi yükseltilmiş lehçesini, bağırmalarını, gülmelerini duyuyordum ve bu konsantre olmamı engelliyordu. Bir şey kutluyorlardı, yiyor, içiyor, şarkı söylüyor, kumsalda sadece onlar varmış gibiydiler ya da bizim de onların mutluluklarını paylaşmamız gerektiğini düşünüyorlardı. Motordan indirdikleri eşyadan her türlü şey çıktı ve saatler boyunca bereketli, şaraplı, tatlılı, likörlü bir öğle yemeği yediler. Kimse bir daha benden yana bakmadı, kimse bana ilişkin tek bir alaycı söz etmedi. Ancak gitmek üzere giyinmeye giriştiğimde koca göbekli kadın

gruptan ayrıldı ve bana doğru yürüdü. Böğürtlen renkli bir dilim pastayı koyduğu tabağı uzattı.

"Benim doğum günüm," dedi ciddiyetle.

Canım istemese de aldım tabağı.

"Kutlarım. Kaç yaşına bastınız?"

"Kırk iki."

Karnına, gözü andıran göbeğine baktım.

"Güzel bir karnınız var."

Pek memnun bir havaya büründü.

"Kız olacak. Çocuğumuz olmuyordu ve işte şimdi geliyor."

"Ne kadar var?"

"İki ay. Bizim gelinin hemen oldu çocuğu ama ben sekiz yıl beklemek zorunda kaldım."

"Olması gereken oluyor işte. Teşekkür ederim ve yeniden kutlarım."

İki lokma aldığım tabağı iade etmeye yeltendim ama o görmezden geldi.

"Sizin kaç çocuğunuz var?"

"İki kızım var."

"Hemen olmuşlar mıydı?"

"İlkini doğurduğumda yirmi üç yaşındaydım."

"Büyüklermiş."

"Biri yirmi dört yaşında, öteki yirmi iki."

"Daha genç gösteriyorsunuz. Gelinimiz kırk yaşınızdan büyük olmadığınızı söylüyor."

"Neredeyse kırk sekiz yaşındayım."

"Ne mutlu ki güzelliğinizi koruyorsunuz. Adınız nedir?"

"Leda."

"Neda?"

"Leda."

"Benim adım da Rosaria."

Tabağı bu kez daha kararlı bir şekilde uzattım ve aldı.

"Demin biraz sinirliydim," diye özür diledim gönülsüzce.

"Deniz bazen iyi gelmez. Yoksa kızlarınız için mi endişeleniyorsunuz?"

"Evlatlar daima endişe yaratırlar."

Vedalaştık, Nina'nın bize bakmakta olduğunu fark ettim.

Asık suratla tahta geçitten yürürken kendimi haksız hissediyordum. Ne olurdu bir başka şemsiyenin altına geçseydim, ötekiler yapmıştı, hatta Hollandalılar bile evet demişti, ben neden inat etmiştim? Üstünlük duygusu, kendini beğenmişlik. Bilgiç miskinin savunması, aydının uygarlık dersi verme hevesi. Saçmalık. Fiziksel olarak kendime daha yakın hissettiğimden Nina'ya onca dikkat etmiştim, oysa Rosaria çirkin ve beklentisiz olduğundan tek bir kez bakmamıştım bile. Kim bilir ona da kaç kez adıyla seslenmişlerdi, fark etmemiştim. Umursamazca, gebeliğini hantalca taşıyan o anonim kadın imgesini ilgi alanımın dışında tutmuştum. İşte ben buydum, yüzeyseldim. Bir de şu cümle: Evlatlar daima endişe yaratırlar. Tam dünyaya bir çocuk getirmeye hazırlanan kadına söylenecek cümle; ne budalalık ama. Ya umursamaz ya alaycı ama daima küçümseme cümleleri. Bianca bana bir keresinde gözyaşları içinde şöyle bağırmıştı: Bizden yakınmaktan başka bir şey yapmayacaktıysan, neden doğurdun bizi? Sözcük kırıntıları, salt heceler. Çocukların mutsuz öfkeyle beni neden doğurdun dedikleri bir an hep gelir, diye düşünerek dalgınca yürüyordum. Çamlık menekşe rengine boyanmıştı, rüzgâr esiyordu. Arkamda bir çıtırtı hissettim, belki de ayak sesiydi, şöyle bir döndüm, sessizlik oldu.

Yeniden yürümeye başladım. Ansızın sırtıma bir darbe indi, sertti, sanki bir bilardo topu fırlatılmıştı. Acı ve şaşkınlıkla bağırdım, soluksuz arkamı döndüm, kapalı ve bir yumruk bü-

yüklüğündeki kozalağın çalıların arasına yuvarlandığını gördüm. Şimdi kalbim güm güm atıyordu, acımı savmak için sırtımı ovaladım. Nefesim düzelmiyordu, çevremdeki çalılığa, üzerimde yelin hareketlendirdiği çamlara baktım.

8

Evime varınca soyundum, aynada sırtımı inceledim. Kürek kemiklerimin arasında kenarları koyu, ortası kırmızımsı, ağzı andıran bir mor leke vardı. Parmaklarımla oraya ulaşmaya çalıştım, acıyordu. Gömleğimi incelediğimde yapışkan reçine izleri buldum.

Sakinleşmek için köye inmeyi, gezinmeyi, akşam yemeğini dışarıda yemeyi düşündüm. Nereden gelmişti o darbe? Zihnimi yokladım ama pek sonuç elde edemedim. Birisi kozalağı çalıların arasından hesaplıca sırtımı hedef alarak mı atmıştı yoksa kendi bir ağaçtan mı düşmüştü. Beklenmedik bir darbe, sonunda sadece şaşkınlık ve can acısıydı. Gökyüzünü ve çamları gözümün önüne getirdiğimde kozalak yukarıdan düşüyordu; ormanın tabanını, çalıları düşününce kurşunun çizdiği yatay bir çizgi, sırtıma varana dek havayı yaran bir kozalak görür gibi oluyordum.

Sokaklarda cumartesi akşamına özgü kalabalık, güneş yanığı: insanlar, kalabalık aileler, puset iten kadınlar, sıkıntılı ya da öfkeli babalar, birbirine kenetlenmiş genç çiftler ya da el ele tutuşmuş yaşlılar vardı. Güneş yağlarının kokusu pamuk helvanın, karamelize bademin kokusuna karışıyordu. Kürek kemiklerimin arasına bastırılmış yanan bir sigara acısı yüzünden başıma gelenden başka bir şey düşünemez haldeydim.

Kızlarımı arayıp, kazayı anlatma ihtiyacı duydum. Marta açtı telefonu, kendine özgü tavrıyla yüksek sesle ve hiç susmadan konuşmaya başladı. Onun sözünü kesmemden, rahatsız edecek bir soru sormamdan, çıkışmamdan ya da abartılı-neşeli-umursamaz ses tonunu gerçek sorulara ve gerçek yanıtlara yönlendirecek ciddi tonumla bölmemden korkar gibi bir hali vardı. Bana uzun uzun ablasıyla gitmek zorunda oldukları bir partiyi anlattı ama bu akşam mı yoksa ertesi akşam mı gideceklerini anlayamadım. Babaları bu partiye önem veriyordu, orada arkadaşları olacaktı, sadece üniversiteden meslektaşları değil, televizyonda çalışan, hava atmak istediği insanlar gelecekti ve kendi henüz elli yaşına varmamış bile olsa böyle eğitimli, güzel ve yetişkin kızları olmasıyla övünecekti. Konuştu, konuştu, bir noktadan sonra iklime taktı. Kanada, diye bağırdı, yaşanacak yer değil, ne yazın, ne kışın. Bana nasıl olduğumu dahi sormadı ya da sordu ama yanıt verecek fırsat bırakmadı. Kesinlikle babasını anmamış olsa da, iki laf arasında onu da duydum. Kızlarımla konuşmalarımda söylenmemiş sözler ya da cümleler duyarım. Onlar bazen sinirlenirler, anne derler bana, bunu sen söyledin, hiç öyle bir laf çıkmadı ağzımdan, sen uyduruyorsun. Aslında benim bir şey uydurmama gerek yoktur, dinlemek yeter, söylenmemiş, söylenmişten daha çok konuşur. O akşam Marta birbiri ardına sıraladığı sözlerle beni ateşe tutmuşken bir an için onun henüz doğmamış olduğunu düşündüm; hiç çıkmamıştı karnımdan, başka birinin, mesela Rosaria'nın karnındaydı, bambaşka bir çehre, bambaşka tepkilerle doğacaktı. Belki de uzun zamandan beri istediği buydu, benim kızım olmamak. Nevrotik bir tavırla bana uzak bir anakaradan kendini anlatıyordu. Saçlarını anlatıyordu, onları sürekli yıkaması gerekiyordu çünkü hiç güzel olmuyorlardı, kuaför mahvetmişti, partiye gitmeyecekti, o şekilde giyinip hayatta çıkmazdı evden, Bianca tek başına gitsindi, onun saçları çok güzeldi

ve bütün bunlar sanki benim suçummuş gibi anlatıyordu, onu mutlu olabileceği şekilde yaratmamıştım. Eski sitemler. Onun sıradan olduğunu düşündüm, evet, sıradan ve can sıkıcıydı; bu akşam, çok ama çok uzaktaki bir yerden deniz kenarındaki bu yere bağlanmıştı, ama ben onu o anda yitirdim. Yakınmayı sürdürürken sırtımdaki acıyla gözlerimi yumdum ve şişman, bitkin Rosaria'nın çamlıkta akraba çocuklarıyla beni izlediğini, kalçaları üzerinde bir kubbe gibi duran koca ve çıplak göbeğini bir ağacın arkasına gizlediğini, hedef olarak beni gösterdiğini görür gibi oldum. Telefonu kapattığımda onu aramış olduğuma pişmandım, kendimi öncekinden daha gergin hissediyordum, kalbim daha hızlı atıyordu.

Yemek yemeliydim ama lokantalar aşırı kalabalıktı ve ben bir cumartesi gecesi lokantada tek başıma bir kadın olmaktan nefret ediyordum. Evin altındaki bardan bir şeyler almaya karar verdim. Bitkin adımlarla oraya döndüm, tezgâhın camının ardında dizili olanlara baktım; sinek kaynıyordu. İki patates kroket, bir domatesli pirinç kroket ve bir de bira aldım. Yemeğimi gönülsüzce yerken arkamdan ihtiyar adamların ağır lehçeyle konuştuklarını, kâğıt oynadıklarını, gülüştüklerini duydum; içeri girerken gözümün ucuyla görmüştüm onları. Dönüp baktım. Oyun oynayanlar arasında bana evi açan ama bir daha görmediğim Giovanni de vardı.

İskambil kartlarını masaya bıraktı ve yanıma geldi. Nasıl olduğumla ilgili genel sözler söyledi, alıştım mı, evde rahat mıydım, gibi sorular yöneltti. Ama bütün süre boyunca suç ortaklığı barındıran bir gülümseme asılıydı yüzünde; bu şekilde gülümsemesinin yeri değildi, sadece bir kez, birkaç dakikalığına görüşmüştük ve hangi konuda suç ortağı olabileceğimizi anlamıyordum. Sesini alçak tutuyor, her kelimede bana biraz daha yaklaşıyordu, iki kere parmaklarının ucuyla koluma dokundu, bir kez kara lekelerle dolu elini sırtıma koydu. Bana yardımı olup

olmayacağını adeta kulağıma söyleyerek sordu. Oyun arkadaşlarının sessizce bizi izlediklerini fark ettim ve utandım. Onun akranıydılar, yetmiş yaşlarındaydılar ve şahane bir sahneyi izleyen tiyatro seyircilerini andırıyorlardı. Yemeğimi bitirince Giovanni tezgâhın ardındaki adama bir işaret yaptı, bana ait der gibi bir edaydı ve kesinlikle para ödememi kabul etmedi. Teşekkür ettim, aceleyle çıktım ve eşiği aşıp kâğıt oynayan adamların boğuk gülüşlerini işittiğim an o adamın yabancı bir kadın olan benle bir tür samimiyet kurmuş olmakla böbürlendiğini ve erkek patron havalarıyla orada bulunanların bildiği geleneklere uygun olarak bunu kanıtlamaya çalıştığını anladım.

Öfkelenmem gerekirdi ama nedense kendimi ansızın daha iyi hissettim. Tekrar bara girsem, bir gangster filmindeki sarışın kızın yapacağı gibi Giovanni'nin yanına otursam, iskambilde ona ortak olsam diye geçirdim içimden. Kimdi ki nihayetinde: Sıska, saçları dökülmemiş, elleri lekeli ve derin çizgili, gözlerinin akına hafif perde inmiş ve sararmış bir ihtiyardı. O rolünü oynamıştı, ben de rolümü oynardım. Kulağına fısıldar, göğsümü koluna değdirir, çenemi omzuna dayayarak kartlarına bakardım. Hayatının sonuna kadar bana minnettar kalırdı.

Bunun yerine evime döndüm, terasa oturdum, fenerin ışığı beni kılıç gibi keserken uykumun gelmesini bekledim.

9

Bütün gece gözümü kırpmadım. Sırtımdaki yangı sızladı, sabaha kadar köyün her tarafından yüksek sesli müzik yankılandı, otomobil gürültüsü, birbirine seslenen ve selamlaşan insan sesi kesilmedi. Yatakta uzandım ama huzur bulamadım, giderek artan bir çözülme halindeydim: Bianca ve Marta, işimin güçlükleri, Nina, Elena, Rosaria, anne babam, Nina'nın kocası, okumakta olduğum kitaplar, Gianni, eski kocam... Seherle birlikte ansızın sessizlik oldu ve birkaç saat uyudum.

Saat on birde uyandım, alelacele eşyamı topladım, arabaya bindim. Ama günlerden pazardı, sıcak bir pazar, trafik vardı, otomobili park etmekte zorlandım ve sonunda bir önceki günden daha beter bir kargaşanın içine düştüm; gençler, yaşlılar, çocuklar eşyalarını yüklenmiş, çamlığın patikasını doldurmuş, mümkün olduğunca çabuk bir kum ve deniz parçacığı kapmak için yarışıyorlardı.

Yüzmeye gelenlerin yarattığı akın yüzünden Gino benimle pek ilgilenmedi, sadece uzaktan başıyla selam verdi. Mayomu giyince hemen gölgeye uzandım, sırtımdaki morluğu gizlemek için sırtüstü yattım, güneş gözlüklerimi taktım; başım ağrıyordu.

Kumsal insan kaynıyordu. Bakışlarımla Rosaria'yı aradım, göremedim, klan kalabalığa karışmış, dağılmış gibiydi. Ancak dikkatle bakınınca Nina ve kocasının denizle kumun birleştiği noktada yürüdüklerini gördüm.

Genç kadın lacivert bikini giymişti, gözüme yeniden çok güzel göründü, her zamanki zarafetiyle hareket ediyor ama bir yandan da ateşli bir şekilde konuşuyordu; adam fanilasını giymemişti, bedeni ablası Rosaria'dan daha biçimsizdi, bembeyazdı, güneşte kızarmamıştı bile; hareketleri ölçülüydü, kıllı göğsünde ucunda haç olan bir zincir vardı; gözüme birdenbire iğrenç göründü, koca göbeği mayosunun kenarından kaburga kemiklerinin yayına uzanan derin bir yara izi yüzünden iki yarım et şişkinliği gibi görünüyordu.

Elena'nın yokluğu beni şaşırttı, anne ve kızı ilk kez birlikte görmüyordum. Ama sonra kızın iki adım ötemde, tek başına, güneşin altında kumda, başında annesinin yeni şapkasıyla, bebeğiyle oynadığını gördüm. Gözünün daha da kızarmış olduğunu fark ettim, arada sırada burnundan akan sümüğü dilinin ucuyla siliyordu.

Kime benziyordu? Şimdi babayı da gördüğüm için her iki ebeveynin çizgilerini kızın yüzünde seçer gibi oldum. İnsan bir çocuğa bakar ve hemen kime benziyor oyunu başlar; olayı anne ve baba çemberi içinde kapama telaşı olur. Aslında o sadece canlı bir malzemedir, uzun organizma zincirlerinden gelen bin birinci rastlantısal tendir. Mühendislik –doğa aynı zamanda mühendisliktir, kültür de öyle, bilim bir adım gerisinden gelir, sadece kaos mühendislik değildir– ve onun yanı sıra üremenin dizginlenemeyen gerekliliği. Bianca'yı istemiştim, insan güncel inançların güçlendirdiği hayvani bir opaklıkla ister çocuk sahibi olmayı. Hemen olmuştu, henüz yirmi üç yaşındaydım, babası da ben de üniversitede kalabilmek için çetin bir mücadelenin

orta yerindeydik. O başardı ben başaramadım. Kadın bedeni bin farklı şey yapar, didinir, koşar, ders çalışır, hayal kurar, yaratır, yıpranır ve bu arada memeleri büyür, cinsel organının dudakları şişer, teni senin, sana ait olan bir hayatın ritmiyle atmaya başlar, ama daha ileri uzanmaktadır, senin karnında otururken senden uzağa bakar, neşelidir, ağırdır, damara girmiş zehirli böceğin iğnesi gibi tiksindirir ama obur bir dürtü gibi zevk verir.

Senin hayatın bir başkasının hayatı olmak ister. Bianca bedenden dışarı atıldı, bedeni terk etti ama –herkes buna inanıyordu çevremizde, biz de inandık– tek başına büyüyemezdi, bu pek hüzünlü olurdu, ona arkadaşlık edecek bir kız ya da erkek kardeş gerekiyordu. Bu nedenle onun hemen ardından, uysal bir şekilde programladım, evet aynen bu sözcük kalıbına uygun olarak Marta'nın da karnımda büyümesini *programladım*.

Böylece yirmi beş yaşımdayken benim için bütün öteki oyunlar sona ermişti. Baba dünyayı dolaşıyor, bir fırsattan ötekine koşuyordu. Kendi bedeninden kopya edilmiş olanın ne olduğunu görmeye bile zamanı yoktu, üretim sonucu nasıl, merak etmiyordu. Onlara, iki kıza şöyle bir bakıyordu ve gerçek bir merhametle şöyle diyordu: Gerçekten tıpkı sana benziyorlar. Gianni her zaman kibar bir erkek olmuştur, kızlarımız da onu seviyorlar. Onlarla hiç denecek kadar az ilgilenmiştir ama gerektiğinde elinden geleni yapmıştır, şimdi de elinden geleni yapıyor. Genel olarak çocuklar sever onu. Burada olsa şimdi benim gibi şu şezlongda yatmaz, gider Elena ile oynar, bunu yapmayı bir görev sayardı.

Ben öyle değilim. Kıza bakıyordum, gelgelelim onu böyle yalnız başına ama gene de bütün ataları tenine nüfuz etmiş olarak görünce, adeta tiksintiye benzer bir duygu duyuyordum ama bu tepkiyi yaratanın ne olduğunu da bilmiyordum. Küçük kız oyuncak bebeğiyle oynuyordu. Onunla konuşuyordu ama o yoluk, yarı kel sarı saçlı bebek değildi konuştuğu. Kim bilir ona ne değerler

yüklüyordu. Nani diyordu, ona Nanuccia, Nanicchia, Nennella. Sevgi dolu bir oyundu. Onu yüzünden kuvvetle öpüyordu, öyle kuvvetli öpüyordu ki sahip olduğu o köpüklü, titreşimli tüm sevgisi, ağzından çıkan nefesle plastiği şişirir gibiydi. Onu çıplak göğsünden, sırtından, karnından, açık ağzıyla, yercesine öpüyordu.

Bakışlarımı çevirdim, çocukların oyununa bakılmaz. Ama sonra yeniden döndüm. Nani çirkin, eski bir oyuncak bebekti, yüzünde ve bedeninde tükenmez kalem lekeleri vardı. Gene de o anlarda canlı bir kuvvet yayıyordu. Şimdi de bebek Elena'yı artan bir muhabbetle öpüyordu. Onun yanaklarına kararlı darbeler indiriyordu, ince göğsünü, biraz şiş göbeğini öpüyor, başını yeşil mayosuna bastırıyordu. Kız ona baktığımı fark etti. Bana donuk bir bakışla gülümsedi ve meydan okurcasına bebeğin başını iki eliyle bacaklarının arasına soktu. Çocukların böyle oynamaları bilinen bir şeydir, sonra da unuturlar. Kalktım. Güneş yakıyordu, çok terlemiştim. En ufak bir esinti yoktu, ufukta da gri bir pus yükselmekteydi. Yüzmeye gittim.

Suyun içinde pazar kalabalığı arasında usulca süzülürken Nina ve kocasının tartışmayı sürdürdüklerini gördüm. Genç kadın bir şeye itiraz ediyor, erkek onu dinliyordu. Sonra erkek çene çalmaktan bıkmış gibi göründü, genç kadına net bir şey söyledi ama bunu istifini bozmadan, sükûnetle yaptı. Belli ki karısını çok seviyor diye düşündüm. Onu kıyıda bıraktı ve bir önceki gün motorla gelenlerle sohbete gitti. Olasılıkla tartışma konusu onlardı. Hep öyle olurdu, bunu kendi deneyimlerimden biliyordum: Önce şenlikler, dostlar, akrabalar, herkes birbirini sever; sonra aşırı kalabalığın yarattığı kavgalar, patlayan eski pişmanlıklar gelir. Nina artık konuklara katlanamıyordu ve işte kocası şimdi onları sepetliyordu. Bir süre sonra çirkin servetli kadınlar, erkekler, obez çocuklar, dağınık bir düzen içinde klanın şemsiyelerini terk ettiler, eşyalarını motora yüklediler; belki de

gidişlerini hızlandırmak için Nina'nın kocası da onlara yardım etmek istedi. Geldikleri gibi öpüşmeler, kucaklaşmalar arasında gittiler ama hiçbiri gidip Nina'ya veda etmedi. O da onları bir an daha karşısında görmek istemezmiş gibi başını öne eğip kıyı boyunca yürüdü.

Pazar kalabalığını ardımda bırakmak için yüzerek açıldım. Denizin suyu sırtıma masaj yaptı, acım dindi ya da dinmiş gibi geldi bana. Suda uzun süre kaldım, sonunda parmak uçlarım büzüştü, üşümekten titremeye başladım. Annem bu hale geldiğimi fark edince beni bağıra çağıra çıkarırdı sudan. Dişlerimin birbirine çarptığını görür, daha da çok kızardı; beni çekiştirirdi, baştan aşağı havluyla kaplayıp enerjiyle hatta öyle şiddetle ovalardı ki sağlığım için endişeleniyor mu yoksa uzun zamandır gizlediği bir hiddetle derimi mi yüzüyor anlamazdım.

Havlumu doğrudan kızgın kuma serdim ve üzerine uzandım. Bedenimi donduran denizden sonra sıcak kumu ne çok severim. Az önce Elena'nın olduğu yere baktım. Oyuncak bebek öylece duruyordu ama iki yana açık kollarıyla ve bacaklarıyla, sırt üstü yattığı kumda başını yarı yarıya kuma gömmüş haliyle yürek burkucu bir hali vardı. Burnu, tek gözü, kafatasının yarısı görünüyordu. Uykusuz gecenin ve sıcağın etkisiyle uyuya kaldım.

10

Bir dakika uyudum ya da on dakika. Uyandığımda sersemce doğruldum. Göğün bembeyaz olduğunu, sıcak bir kirece bulandığını gördüm. Hava durgundu, kalabalık artmıştı, müziğin ve insanların yarattığı uğultu vardı. O pazar kalabalığında, gizli bir çağrı almış gibi, gözlerimin önünde beliren ilk kişi Nina oldu.

Ona bir şey oluyordu. Şemsiyeler arasında ne yapacağını bilemeden dolaşıyor, ağzından nefes alıp veriyordu. Başını bir oraya bir buraya çeviriyordu, bunu sanki telaşlı bir kuş gibi kesik hareketlerle yapıyordu. Kendi kendine kim bilir neler söyleniyordu, olduğum yerden duyamıyordum, sonra şemsiyenin altındaki şezlongda yatan kocasına doğru koşmaya başladı.

Adam ayağa fırladı, çevresine bakındı. Huysuz ihtiyar onu kolundan çekince sendeledi, Rosaria yanına ilişti. Küçük büyük bütün aile üyeleri sanki tek bir bedenmiş gibi çevresine bakınmaya başladı sonra harekete geçtiler ve dağıldılar.

Seslenmeler başladı: Elena, Lenuccia, Lena. Rosaria sanki acilen yüzmesi gerekiyormuş gibi kısa ama hızlı adımlarla denize yöneldi. Nina'ya baktım. Anlamsız hareketler yapıyordu, alnına dokunuyor, bir sağa gidiyor sonra ansızın sola dönüyordu. Sanki iliklerinin derinliklerinden uzanan bir güç yüzündeki canı çeki-

yordu. Teni sapsarı oldu, hareketli bakışları kaygıdan deli gibi bakıyordu. Kızını bulamıyordu, kaybolmuştu.

Çıkar ortaya, diye düşündüm, kaybolmalara alışıktım. Annem benim küçükken kaybolmaktan başka bir şey yapmadığımı söylerdi. Bir an içinde gözden kaybolurdum, tesise koşarlar, hoparlörden tipimi tarif ederler, adımı söylerlerdi ve annem kasanın yanında dönmemi beklerdi. O kaybolmalarıma ilişkin hiçbir şey hatırlamıyorum, başka şeyler vardı zihnimde. Benim korkum annemin kaybolmasıydı, sürekli onu bir daha bulamayacağım kaygısıyla yaşardım. Öte yandan Bianca'yı kaybettiğim seferi çok iyi hatırlıyorum. Nina'nın şimdi yaptığı gibi kumsalda koşuşuyordum, üstüne üstlük kucağımda da çılgınca ağlayan Marta vardı. Ne yapacağımı bilemiyordum, iki küçük kızla yalnızdım, kocam yurtdışındaydı, kimseyi tanımıyordum. Evet, bir evlat endişe kaynağıdır. Gözlerimle dört bir yanı taradığımı ama denize bakamadığımı çok iyi anımsıyorum, suya bakmaya cesaret edemiyordum.

Nina'nın da aynı şeyi yaptığını fark ettim. Dört bir yanı araştırıyordu ama çaresizce denize arkasını dönüyordu ve işte bunun üzerine beklenmedik bir merhametle içimden ağlamak geldi. O andan itibaren kayıtsız kalamadım, kumsaldaki kalabalığın Napolililerin çılgınca arayışına dikkat bile etmemesini dayanılmaz buldum. Hiçbir grafik çizimin sergileyemeyeceği ani sıçrayışlar vardır, bir hareket aydınlıktır, bir hareket karanlık. Böyle otonom, böyle zorba görünürlerken şimdi gözümde pek kırılgan gibiydiler. Gözlerini denize diken tek kişi olan Rosaria'ya hayranlık duydum. Koca göbeğiyle ve hızlı ama kısa adımlarla kıyı boyunca gidip geliyordu. İşte o zaman kalktım, Nina'nın yanına gittim, koluna dokundum. Hızla döndü, yılansı bir hareketti bu, buldun mu onu yoksa, diye bağırdı, şimdiye dek birbirimize tek söz etmemiş olsak bile tanışıyormuşuz gibi sen diye hitap etti bana.

"Başında senin şapkan var," dedim, "bulunacaktır, kolayca göreceğiz."

Bana kararsızca baktı, sonra başıyla evet işareti yaptı, kocasının gözden kaybolduğu yöne koştu. Sonuca razı olan bir atletin yarışta koşması gibi koşuyordu.

Bense ağır adımlarla ters yöne, ilk sıra şemsiyelere doğru yürüdüm. Sanki ben Elena idim ya da kaybolduğu zamanki Bianca idim ama belki de sadece unutuluşun derinliklerinden yüzeye çıkan kendi küçüklüğümdüm. Kumsal kalabalığının içinde kaybolan kız her şeyin aynı olduğunu görür ama gene de hiçbir şeyi tanıyamaz olur. Yönünü, önceden tatilcileri ve şemsiyeleri tanıdık kılan işareti yitirir. Kız tam olarak olduğu yeri bilir ama gene de nerede olduğunu bilemez. Çevresine korkmuş gözlerle bakar, denizin deniz, kumsalın kumsal, insanların insanlar, taze Hindistan cevizi satıcısının satıcı olduğunu görür. Gene de her şey ve herkes ona yabancı gelir ve ağlamaya başlar. Neden ağladığını soran yetişkine kaybolduğunu söylemez, annesini bulamadığını söyler. Bianca, onu bulduklarında, bana getirdiklerinde ağlıyordu. Ben de ağlıyordum, mutluluktan, rahatlamadan ama bir yandan da –annem gibi– sorumluluğun ezici ağırlığı, beni boğan ilişki yüzünden bağırıyordum ve serbest kolumla büyük kızımı çekiştiriyordum ve şöyle bağırıyordum: Ödeyeceksin bunun bedelini, Bianca, evde göstereceğim sana gününü, bir daha asla uzaklaşmayacaksın yanımdan, asla.

Bir süre yalnız ya da bir arada oynayan, büyüklerin kucağında olan çocuklara bakarak yürüdüm. Kafam karışıktı, biraz midem bulanıyordu ama gene de dikkatimi verebiliyordum. Nihayetinde o hasır şapkayı gördüm ve yüreğim hop etti. Uzaktan kuma atılmış gibi görünüyordu ama altında Elena vardı. Suya bir metre uzaklıkta oturuyor, insanlar ona bakmadan gelip geçiyordu, o ağlıyordu, sessiz gözyaşları yavaş bir nehir gibi akıyordu. Bana

annesini kaybettiğini söylemedi, oyuncak bebeğini kaybettiğini söyledi. Çaresizlik içindeydi.

Onu kucağıma aldım, hızlı adımlarla tesise doğru yürüdüm. Rastladığım Rosaria onu heyecanlı bir hızla kaptı kucağımdan, neşeyle bağırdı, anneye işaret etti. Nina bizi gördü, kızını gördü, koştu. Kocası da fark etti, hepsi kimi kumuldan, kimi tesisten, kimi kıyıdan gördü bizi. Ailenin her üyesi Elena'yı öpmek, kucaklamak, dokunmak istiyordu ama o çaresizliğini yaşamaya devam ediyor ve bir yandan da atlattığı tehlikenin keyfini çıkarıyordu.

Ben çekildim, şemsiyeme döndüm, öğleden sonra iki bile olmamasına karşın eşyalarımı toplamaya başladım. Elena'nın ağlamasının devam etmesinden hoşlanmıyordum. Grubur bayram ettiğini gördüm, kadınlar kızı annesinin kucağından alıılar, sakinleştirmeye çalışarak elden ele gezdirdiler, ama başaramadılar çünkü kız avunmak bilmiyordu.

Nina yanıma geldi. Hemen arkasından Rosaria da yetişti, pek mesafeli görünen benimle ilk ilişki kuran kişi olmakla gurur duyar gibi bir hali vardı.

"Size teşekkür etmek istiyordum," dedi Nina.

"İyi korktuk."

"Ölüyorum sandım."

"Benim kızım da neredeyse yirmi yıl önce, böyle bir ağustos sun pazar günü kaybolmuştu, benim gözüm bir şey görmüyordu, kaygı kör eder gözleri. Bu gibi durumlarda yabancılar daha yararlı olurlar."

"İyi ki orada bir yerdeydiniz," dedi Rosaria, "çok kötü şeyler oluyor." Sonra elbette gözleri sırtıma kaydı, dehşet içinde bağırdı: "Tanrım, ne yaptınız sırtınıza böyle, ne oldu?"

"Bir kozalak, çamlıkta."

"Ne kötü, bir şey sürmediniz mi?"

Gidip bir merhem getirmeye yeltendi, mucizevi olduğunu söyledi. Nina ve ben yalnız kaldık, kızın ısrarlı haykırışları kulağımıza geliyordu.

"Sakinleşmiyor," dedim.

Nina gülümsedi.

"Kötü bir gün bugün: onu bulduk, bu sefer de bebek kayboldu."

"Onu da bulursunuz."

"Elbette, bulamazsak ne yaparız bilmem, hasta olur yoksa."

Ansızın sırtımda bir serinlik hissi duydum, Rosaria sessizce arkama gelmiş ve merhemi sürmeye başlamıştı.

"Nasıl geliyor?"

"İyi teşekkür ederim."

Hevesli hassaslıkla devam etti. Sona erdirdiğinde mayomun üstüne elbisemi giydim, çantamı aldım.

"Yarın görüşürüz," dedim, gitmek için acele ediyordum.

"Göreceksiniz, bu akşam hepsi geçecektir."

"Evet."

Bir an için babasının kucağında kıvranan Elena'ya baktım, bir annesinin, bir bebeğinin adını sayıklıyordu.

"Gidelim," dedi Rosaria genç anneye, "şu bebeği bulalım yoksa daha fazla dayanamayacağım bunun ağlamasına."

Nina bana başıyla veda işareti yaptı, kızına doğru koştu. Rosaria ise hemen annelere ve çocuklara sorular sormaya, insanların, şemsiyeler altında yığılı duran oyuncaklarını karıştırmaya başladı.

Kumula tırmandım, çamlığa girdim ama oradayken bile kızın haykırışlarını duyar gibi oldum. Alt üst olmuştum, bir elimi fazlasıyla hızlı atan kalbimin üstüne bastırdım. Oyuncak bebeği ben almıştım, çantamın içindeydi.

11

Otomobilimi eve doğru sürerken sakinleştim. Şu anda gülünç olarak nitelediğim eylemin gerçekleştiği anı hatırlayamadığımı fark ettim; gülünçtü çünkü anlamsızdı. Biraz korkmuş, biraz eğlenmiş biri gibi hissediyordum kendimi: bak sen neler geldi başıma.

Küçüklüğümden beri insanlara, hayvanlara, bitkilere, nesnelere karşı yüreğimi saran o merhamet dalgalarından biri olmuş olmalıydı. Bu açıklama hoşuma gitti, yaratılıştan soylu bir şeylere gönderme yapıyormuşum gibi geldi. Yardıma koşmak içgüdüsel bir dürtü olmuştu, diye düşündüm. Nena, Nani, Nennella ya da adı her neydiyse, onu kuma atılmış olarak gördüm, perişandı, yüzü kendini boğmak üzereymiş gibi yarı yarıya kumla kaplıydı ve çekip aldım. Hiçbir özelliği olmayan, çocuksu bir tepkiydi, insan gerçekten hiç büyümüyor. Ertesi gün iade etmeye karar vermiştim. Sabah erkenden inerim kumsala, Elena'nın onu terk ettiği yerde kumun altına sokarım, kendisinin bulmasını sağlarım. Biraz kızla oynarım ve sonra, bak bakalım burada ne varmış, gel kazalım seninle... O anda kendimi bayağı mutlu hissettim.

Evde mayo, havlu, krem dolu çantamı boşalttım ama ertesi sabah unutmayacağımdan emin olmak için bebeği çantanın dibinde bıraktım. Duş yaptım, mayolarımı yıkadım, kurumaları

için astım. Kendime bir salata yaptım ve terasa oturup denize, dalgaların ucundaki köpüklere, ufku terk eden kara bulutlara baktım. Sonra ansızın niyetim kötü olmasa da kötü bir şey yaptığımı fark ettim. Hani istemsizce yaptığın hareketlerden biri gibiydi, uyurken yatakta dönüp komodinin üstündeki lambayı devirmek gibi. Bunun merhametle bir ilgisi yok, diye düşündüm, burada cömertçe bir davranış söz konusu değil. Kendimi yağmurdan sonra bir yaprağın üzerinden kayan su damlası gibi hissettim, besbelli önlenemez bir hareketle sarsılmıştım. Şimdi buna mazeret bulmaya çalışıyorum ama böyle bir mazeret yoktu. Kendimi alt üst olmuş hissediyorum, o hafif aylar sona erdi belki de, çok hızlı düşünceler, baş döndürücü imgeler geri gelecek diye korkuyorum. Deniz menekşe rengi bir kuşağa dönüştü, rüzgâr çıktı. Hava ne kadar değişken, ısı aniden düştü. Elena kumsalda hâlâ ağlıyordur, Nina çaresizdir, Rosaria kumsalı milimetre milimetre gözden geçiriyordur, klan bütün tatilcilerle kavga ediyordur. Bir kâğıt peçete uçtu, sofrayı topladım, aylardan beri ilk kez kendimi yalnız hissettim. Uzakta, denizin üzerinde bulutlardan dökülen kara yağmur perdeleri görüyordum.

Rüzgâr birkaç dakika içinde kuvvetlendi, binaya sürünerek uzun inlemeler yayıyor, tozu, kuru yaprakları, ölü böcekleri evin içine doğru süpürüyordu. Teras kapısını kapadım, çantayı aldım, pencerenin önündeki küçük divana oturdum. Niyetlerimi bile dizginleyemiyordum. Çantamdan bebeği çıkardım, evirdim çevirdim. Elbisesi de yoktu, Elena kim bilir onları nereye atmıştı. Tahminimden ağırdı, içine su dolmuş olmalıydı. Başındaki üç beş tel sarı saçı birbirinden uzak deliklerden çıkıyordu. Fazla şiş yanakları, aptal mavi gözleri, ortasında koyu renkli bir delik olan küçük dudakları vardı. Göğsü uzun, karnı şişti, şişman ve kısa bacakları arasında belli belirsiz görünen düşey çizgi devamlılığı olmadan geniş kalçaları arasına uzanıyordu.

Onu giydirmek isterdim. Ona giysi almak, Elena'yı şaşırtmak, üzüntüsünün karşılığını vermek geldi içimden. Bir kız çocuğu için oyuncak bebeği nedir. Benim de vardı bir tane lüleli saçları olan bebeğim, çok oynardım, hiç kaybetmemiştim. Adı Mina idi, annem adını benim koyduğumu söylerdi. Mina, annecik. *Mammuccia* geliyor aklıma, oyuncak bebekler için epeydir kullanılmayan bir kelime. Mammuccia ile oynamak. Annem onu bedenen dahil etmek istediğim oyunlara pek az katılırdı. Hemen sinirlenirdi, bebek olmak istemezdi. Gülerdi, kaçardı, kızardı. Onun saçını taramamdan, kurdele takmamdan, yüzünü, kulaklarını yıkamamdan, soymamdan, giydirmemden hoşlanmazdı.

Bense öyle değildim. Büyüdüğümde annemin saçlarını, yüzünü, bedenini evirip çevirirken yarattığım sıkıntıyı aklımda tutmaya çalıştım. Bu nedenle sabırla küçük yaşlarında Bianca'nın oyuncağı oldum. Beni mutfak masasının altına çağırırdı, orası bizim kulübemizdi, beni yere yatırırdı. Çok yorgun olurdum, bunu iyi hatırlıyorum: Marta geceleri gözünü yummazdı, gündüz az uyurdu, Bianca da bitmek bilmeyen istekleriyle çevremde olurdu, yuvaya gitmek istemezdi, onu oraya bırakmayı başardığımda da hastalanır ve hayatımı daha da zorlaştırırdı. Gene de sinirlerimi sağlam tutmaya çalışırdım, iyi bir anne olmak isterdim. Yere yatardım, hastaymışım gibi beni muayene etmesine izin verirdim. Bianca bana ilaç verir, dişlerimi yıkar, saçlarımı tarardı. Kimi zaman uyuyakalırdım ama o küçüktü, saç fırçasını kullanmayı bilmezdi, saçlarımı yolduğunda irkilerek uyanırdım. Gözlerimin acıdan yaşardığını fark ederdim.

Çok perişandım o yıllarda. Ders çalışamıyordum, neşesizce oynuyordum, bedenim cansız, arzusuzdu. Marta yandaki odada bağırmaya başladığında benim için neredeyse bir kurtuluş oluyordu. Bianca'nın oyununu ters tavırla keserek kalkıyordum, masum olduğumu düşünüyordu, kızımın oyununu yarıda kesen

ben değildim, ikinci kızım beni birincinin elinden alıyordu. Marta'nın yanına gitmeliyim, hemen gelirim, bekle. O başlıyordu bu sefer ağlamaya.

Genel bir yetersizlik hissine kapıldığımda Bianca'ya Mina'yı vermeyi düşündüm, bu bana güzel bir davranış gibi göründü, kız kardeşini kıskanmasını dindirecek bir yol olabilirdi. Bu nedenle dolabın üstündeki bir kutunun içinden eski bebeğimi buldum ve Bianca'ya şöyle dedim: Bak, bunun adı Mina, bu annenin küçükken oynadığı bebekti, bunu sana hediye ediyorum. Onu seveceğini sanmıştım, bana gösterdiği özenli oyunu ona uygulayacağını sanmıştım. Oysa onu hemen bir kenara attı, Mina'yı sevmemişti. Sarı yün saçları olan bez bebeğini yeğliyordu, babası kim bilir nereden dönerken getirmişti onu. Çok bozulmuştum.

Günlerden bir gün Bianca balkonda oynuyordu, çok sevdiği bir mekândı orası. İlkbahar başlar başlamaz onu oraya bırakırdım, dışarı çıkarmaya zamanım yoktu ama sokaktan trafik gürültüsü ve ağır bir egzoz kokusu yükselse de biraz hava alıp güneş görmesini de istiyordum. Aylardan beri bir kitap kapağı açamamıştım, bitkindim, öfkeliydim, para yetmiyordu, çok az uyuyordum. Bir baktım Bianca iskemleymiş gibi Mina'nın üstüne oturuyor, kendi bebeğiyle oynuyordu. Ona hemen ayağa kalkmasını, benim çocukluğumun değerli bir nesnesini mahvetmeye hakkı olmadığını, çok kötü ve nankör bir kız olduğunu söyledim. Ona aynen böyle dedim, nankör dedim ve bağırdım; bebeği ona hediye etmekle yanıldığımı, onun benim bebeğim olduğunu ve hemen geri alacağımı söyledim.

Evlerin mahremiyetinde neler söylenir, neler yapılır çocuklara. Bianca'nın soğuk bir karakteri vardı, hep öyleydi, tasalarını ve duygularını içine atardı. Mina'nın üzerinde oturmayı sürdürdü, bugün bile isteklerini, son arzusuymuş gibi açıklarken yaptığı üzere kelimelerin üzerine basa basa şöyle dedi: Hayır, benim.

İşte o zaman onu kötü niyetle ittim, üç yaşında bir kızdı ama o anda benden daha büyük, daha güçlü göründü gözüme. Mina'yı elinden aldım ve nihayet gözlerinde korku belirtisini gördüm. Fark ettim ki bebeğimin bütün elbiselerini, hatta patikleriyle çoraplarını soymuştu ve baştan ayağa boya kalemleriyle kirletmişti. Temizlenebilecek bir lekeydi ama bana o anda çaresiz göründü, bizzat ben de çaresizdim. Bebeği balkonun korkuluğundan aşağı fırlattım.

Bebeğimin asfalta uçuşunu seyrettim ve vahşi bir neşe hissettim. O düşerken çirkin bir varlık olduğunu hissettim. Demir korkuluğa yapıştım, bilmem ne kadar süreyle onu paramparça eden arabaların ezerek geçişlerini seyrettim. Sonra Bianca'nın da yere diz çökmüş, alnını demirlere yapıştırmış seyrettiğini fark ettim. Bunun üzerine onu kucağıma aldım, uysalca izin verdi. Uzun uzun öptüm, sanki yeniden bedenimin içine sokmak istercesine sımsıkı sarıldım. Canımı acıtıyorsun anne, canımı yakıyorsun. Elena'nın bebeğini sırtüstü, göbeği havada divana bıraktım.

Fırtına hızla karaya yürüdü, şiddetlendi, göz kamaştıran şimşekler çaktı, patlayıcı madde yüklü otomobil patlamasını andıran gök gürültüleri duyuldu. Her yeri su basmadan önce koşarak yatak odasının pencerelerini kapattım, komodinin üzerindeki lambayı yaktım. Yatağa uzandım, yastıkları yatağın başucuna yerleştirdim, hevesle çalışmaya, sayfaları notlarla doldurmaya başladım.

Okumak, yazmak bana her zaman iyi gelmiş, sakinleştirmiştir.

12

İşime yoğunlaştırdığım dikkatimi dağıtan, kırmızımsı ışık oldu, yağmur dinmişti. Makyaj yapmakla, özenle giyinmekle zaman harcadım. Kendime saygın ve kusursuz bir hanımefendi görünümü vermek istiyordum. Dışarı çıktım.

Pazar gezintileri, cumartesi gecesine göre daha az yoğun ve daha az gürültülüydü, hafta sonu akımının olağanüstü etkisi yavaşlıyordu. Bir süre deniz kıyısında yürüdüm sonra kapalı pazarın oradaki bir lokantaya yöneldim. Gino'ya rastladım, onu hep kumsalda görmeye alışık olduğum giysi vardı üzerinde, belki de oradan dönüyordu. Efendice selam verdim, o yoluna devam etmek istiyordu ama ben durdum ve onu da durmaya mecbur ettim.

Sesimin tınısını duymaya ihtiyacım vardı, bir başkasının sesi sayesinde onu denetim altına almalıydım. Ona fırtınayı ve kumsalda neler olduğunu sordum. Bana şiddetli bir rüzgâr çıktığını, denizin dalgalandığını, pek çok şemsiyenin yerinden söküldüğünü anlattı. İnsanlar tesisin platformuna, kafesine sığınmışlardı ama çok kalabalıktı ve pek çok kişi pes edip kumsalı boşaltmıştı.

"Siz iyi ki erken gitmişsiniz."

"Severim fırtınaları.'

"Kitaplarınız, defterleriniz mahvolurdu."

"Senin kitap ıslandı mı?"

"Biraz."

"Ne okuyorsun?"

"Hukuk."

"Daha ne kadar var."

"Gerideyim, zaman kaybettim. Siz üniversitede mi eğitim veriyorsunuz?"

"Evet."

"Ne?"

"İngiliz edebiyatı."

"Pek çok dil bildiğinizi gördüm."

Güldüm.

"Aslında pek iyi bilmiyorum, ben de zaman kaybettim. Üniversitede günde on iki saat çalışıyorum ve herkesin kölesiyim."

Biraz yürüdük, gerginliğim gitti üzerimden. Onu da rahatlatmak için şuradan buradan konuştum ve bu arada dışarıdan kendime bakıyordum; ben bir hanımefendi gibi giyinmiştim, o ise üstü başı kum içinde, şortu, tişörtü ve deniz terlikleriyleydi. Neşelenmiştim, bayağı mutlu olmuştum; Bianca ve Marta beni görmüş olsalar, yıllarca dalga geçerlerdi.

Eminim benim kızlarla yaşıttı: bakım gerektiren, ince, gergin bedenli oğlan çocuğu... Gençliğimde beğendiğim erkeklerin bedenleri böyleydi; uzun boylu, ince, Marta'nın sevgilileri gibi esmer; Bianca'nın sevgilileri gibi ufak tefek, sarışın, tıknaz ve toplu tipler değil, Bianca kendinden büyük, gözleri gibi damarları da mavi olan gençleri beğenir. Bense kızlarımın ilk sevgililerinin tümünü sevdim, onları abartılı bir muhabbetle ödüllendirdim. Onları ödüllendirmek istiyordum belki çünkü güzelliğin, kalitenin değerini anlamışlardı, böylece kızlarımı çirkin, baştan çıkarma yeteneğinden mahrum olma kaygısından kurtarmışlardı. Belki de beni de şans eseri kurtardıkları için onları ödüllendiriyordum

– moral bozukluğundan, çatışmalardan ve kızlarımın yakınmalarından: çirkinim, şişmanım; ama ben de sizin yaşınızda kendimi çirkin ve şişman hissediyordum; hayır, sen çirkin ve şişman değildin, sen güzeldin; siz daha güzelsiniz, size nasıl baktıklarını fark etmiyorsunuz bile; onlar bize bakmıyorlar, sana bakıyorlar.

Kime yönelikti o arzu bakışları. Bianca on beş, Marta on üç yaşındayken ben daha kırk yaşımda bile değildim. Onların küçük kız bedenleri neredeyse birlikte yumuşadı. Bir süre sokaktaki erkeklerin bakışlarının bana çevrili olduğunu sanmaya devam ettim, yirmi beş yıldır öyle oluyordu, onları üzerimde hissetmek, kabul etmek benim için alışkanlıktı. Sonra bakışların benim üzerimden çirkin bir biçimde onlara kaydığını, onların bedenleri üzerinde durduğunu fark ettim; telaşlandım, sevindim, sonunda alaycı bir hüzünle kendi kendime şöyle dedim: Bir devir sona ermekte.

Bunun üzerine kendime daha çok dikkat etmeye başladım, sanki alıştığım bedenimi korumak, elimden kayıp gitmesini engellemek istiyordum. Kızların arkadaşları eve geldiklerinde onları kabul etmek için kendime çeki düzen vermeye çalışıyordum. Onları eve girdiklerinde ve utana sıkıla veda ederlerken kısa süre görüyordum, gene de görüntüme, tavırlarıma özen gösteriyordum. Bianca ve Marta gelenleri kendi odalarına sürüklüyor, ben yalnız kalıyordum. Kızlarımın sevilmelerini istiyordum, öyle olmaması düşüncesine katlanamıyordum, onların mutsuz olma olasılığından korkuyordum ama yaydıkları duyarlı esintiler şiddetliydi, sertti, bedenlerindeki çekim gücünün benim bedenimden çekilip alındığını hissediyordum. Bu nedenle erkek çocukları beni genç ve çekici bir anne olarak gördüklerini söylediklerinde mutlu oluyordum. Birkaç dakikalığına üçümüzün organizmasının hoş bir uyuma ulaştığını sanıyordum.

Bir keresinde Bianca'nın bir erkek arkadaşına abartılı bir havailikle davranmış olmalıydım; hep hınçlı, neredeyse dilsiz, pis ve

mutsuz havalı bir on beşlikti. Gittikten sonra kızıma seslendim, önce o, sonra da meraklı Marta başlarını odamın kapısından uzattılar.

"Keki sevdi mi arkadaşın?"

"Evet."

"Çikolata da dökecektim üzerine ama zaman yetmedi, bir daha ki sefere artık."

"Bir dahaki sefere onu güzelce ağzına alır mısın diye sordu."

"Bianca, nasıl konuşuyorsun öyle?"

"O böyle dedi."

"O böyle demedi."

"Öyle dedi."

Usul usul pes ettim. Sadece orada olmamı istiyorlarsa oldum, sadece konuşmamı istediklerinde konuştum. Benden bekledikleri zaten buydu ve ben de bunu verdim. Ben onlardan ne bekledim, bunu hiç anlamadım, hâlâ da anlamış değilim.

Gino'ya baktım, şöyle düşündüm: Akşam yemekte bana eşlik eder mi diye soracağım. Şunu da düşündüm: Bir bahane uyduracak, bana hayır diyecektir ama olsun. Oysa sadece ve çekinerek şöyle dedi:

"Gidip bir duş yapmam ve bir şeyler giyinmem gerekiyor."

"Böyle de olur."

"Cüzdanım bile yok."

"Seni ben davet ediyorum."

Gino akşam yemeği boyunca sohbet etmek için çabaladı, hatta beni güldürmeyi de denedi ama ortak hiç denecek kadar az konumuz vardı. İki lokma arasında beni oyalamak zorunda olduğunu, uzun sessizlikler yaratmaması gerektiğini biliyordu ve elinden gelenin en iyisini yaptı, kayıp bir hayvan gibi farklı alanları denedi.

Kendine ait çok az, neredeyse hiç söyleyecek bir şeyi yoktu, beni konuşturmaya çalıştı. Bana kuru sorular soruyordu ve ben bakışlarında aslında yanıtlarımı hiç merak etmediğini okuyordum ona yardımcı olmaya çalışsam da sohbet konularımız hızla tükeniyordu.

Önce ne üzerinde çalıştığımı sordu, ben de ona gelecek yılın derslerini hazırladığımı söyledim.

"Konu nedir?"

"*Olivia*."

"Nedir o?"

"Bir öykü."

"Uzun mu?"

Kısa sınavlardan hoşlanıyordu, sınavlarının önemli olduğunu göstermek için öğrencilere okunacak kitaplar yükleyen hocalara sinir oluyordu. Bembeyaz ve iri dişleri, kocaman bir ağzı vardı. Gözleri küçüktü, neredeyse iki çukurdu. El kol hareketi çok yapıyor, gülüyordu. *Olivia* hakkında, benim tutkum olan konuların tümü hakkında bilgisizdi. Aynı, büyürken kendilerini benim işlerimden uzak tutan, babaları gibi bilim, fizik okuyan kızlarıma benziyordu.

Biraz onları anlattım, alaycı bir dille de olsa onları göklere çıkardım. Sonra yavaş yavaş tek tük de olsa ortak konularımıza geldik: kumsal, tesis, işvereni, tatilciler... Bana yabancıların hep nazik davrandıklarını, İtalyanların beklentilerinin yüksek, kendilerinin küstah olduklarını anlattı. Sonra şemsiye şemsiye dolaşan Afrikalılardan ve Doğulu kızlardan sempatiyle söz etti. Konu Nina ve ailesine geldiğinde, neden orada, o lokantada, onunla birlikte olduğumu idrak ettim.

Bana bebeğin kaybolduğunu, kızın çaresizliğini anlattı.

"Fırtınadan sonra dört bir yana baktım, bir saat öncesine kadar kumları tırmıkladım ama bulamadım."

"Çıkar bir yerden."

"Bunu özellikle anne için istiyorum çünkü sanki onun kabahatiymiş gibi hep annesini suçladı."

Nina'dan hayranlıkla söz etti.

"Kızı doğduğundan beri tatile buraya geliyor. Kocası kumulların üzerinde bir villa kiralıyor. Kumsaldan ev görünmüyor. Çamlıkta, güzel bir yer."

Kızın gerçekten uyumlu biri olduğunu, liseyi bitirdiğini, biraz da üniversite okuduğunu anlattı.

"Sevimli biri," dedim.

"Evet, güzel de."

Birkaç kez konuşmuşlardı –öyle anladım– ve genç kadın ona eğitime dönmek istediğini söylemişti.

"Benden sadece bir yaş büyük."

"Yirmi beş?"

"Yirmi üç, ben yirmi iki yaşımdayım."

"Kızım Marta gibi."

O bir an sustu, sonra ansızın ve yüzünü çirkinleştiren donuk bir bakışla şöyle dedi:

"Kocasını gördünüz mü? Siz kızınızı öyle biriyle evlendirir miydiniz?"

Alaycı bir ifadeyle sordum:

"Uygun olmayan nedir?"

Başını ciddi bir edayla sarstı.

"Her şey. Adam, arkadaşları, akrabaları. Ablası dayanılmaz biri."

"Rosaria, hamile olan hanım mı?"

"Hanım mı diyorsunuz siz ona? Boş verin, daha iyi. Siz dün şemsiyenizi değiştirmeyince size hayranlık duydum. Ama bundan sonra öyle şeyler yapmayın."

"Neden?"

Delikanlı omuzlarını silkti, keyifsizce başını salladı.

"Kötü insanlar onlar."

13

Gece yarısına doğru döndüm eve. Sonunda ikimizi de ilgilendiren bir konu bulmuştuk ve zaman su gibi akmıştı. Gino'dan şişman kır saçlı kadının Nina'nın annesi olduğunu öğrendim. Huysuz ihtiyarın adı Corrado idi ve kızın babası değil, Rosaria'nın kocasıydı. Kahramanlar arasındaki ilişkiyi ve hatta adlarını pek iyi anlayamadan seyrettiğim bir film hakkında konuşur gibiydik; sonunda vedalaşırken aile hakkında biraz daha net fikrim olmuştu. Sadece Nina'nın kocası hakkında pek bir şey öğrenememiştim; Gino onun adının Toni olduğunu, cumartesi günleri gelip pazartesi sabahları gittiğini söyledi. Ondan nefret ettiğini fark ettim, sözünü bile etmek gelmiyordu içinden. Ben de adamı zerre kadar merak etmiyordum zaten.

Delikanlı dış kapıyı ardımdan kapayana dek efendice bekledi; pek aydınlık olmayan merdivenlerden üçüncü kata tırmandım. Kötü insanlar, demişti bana. Ne yapabilirlerdi ki bana. Eve girdim, ışığı yaktım ve divanda sırtüstü yatan, iki kolunu tavana kaldırmış, geniş bacaklarını açmış, yüzünü bana çevirmiş bebeği gördüm. Napolililer onu bulmak için kumsalı altüst etmişlerdi. Gino özenle bütün kumsalı tırmıklamıştı. Evin içinde dolaştım, sadece mutfaktaki buzdolabının vızıltısı duyuluyordu, köy de

sakinleşmiş gibiydi. Banyo aynasında kendime bakınca yüzümün gergin, gözlerimin şiş olduğunu fark ettim. Temiz bir tişört seçtim, uykum olmasa da gece için hazırlandım.

Gino ile birlikte geçirdiğim akşam keyifli olmuştu ama içimde bir tatsızlık bıraktığını hissettim. Teras kapısını ardına dek açtım, denizden serin bir hava geldi, gökyüzünde yıldız yoktu. Nina'dan hoşlanıyor, diye düşündüm, bunu anlamak zor değil. Ve bu durum beni duygulandıracak ya da eğlendirecek yerde, genç kadına kadar uzanan bir hoşnutsuzluk hissi yarattı, sanki o her gün kumsalda kendini göstererek ve Gino'yu kendine çekerek benden bir şeyler koparıyordu.

Bebeği ittim, divana uzandım. Hep alışkın olduğum üzere, Gino Bianca ve Marta'yı tanımış olsa hangisinden hoşlanırdı diye düşündüm. Kızlarımın ilk yetişkin oldukları günlerden bu yana onları yaşıtlarıyla, yakın arkadaşlarıyla, güzel ve başarılı kabul edilen kızlarla karşılaştırmak gibi bir takıntı edinmiştim. Bütün ötekileri, iki kızımın rakibi saymak gibi karmaşık bir duygum vardı, sanki onlar özgüven, çapkınlık, şirinlik, zekâ ışığıyla parlasalar benim kızlarımdan ve bilinmeyen bir şekilde benden bir şeyler çalacaklardı. Kendimi kontrol ediyordum, sevgi dolu bir ses tonu kullanıyordum ama sessizce hepsinin benim kızlarımdan çirkin olduğunu hissediyordum; daha güzelseler sevimsiz ve boş kızlardı; sonra onların kaprislerini, aptallıklarını, büyümekte olan bedenlerinin eksikliklerini bulup çıkartıyordum. Kimi zaman Bianca veya Marta'nın kendilerini donuk hissettikleri için üzüldüklerini gördüğümde dayanamıyor ve fazla dışa dönük, fazla fesat, fazla şımarık kız arkadaşlarına ağır bir biçimde müdahale etmekten kendimi alıkoyamıyordum.

On dört yaşlarındayken Marta'nın Florinda adında bir okul arkadaşı olmuştu. Florinda onunla yaşıt olmasına karşın küçük bir kız değil, şimdiden bir kadındı, üstelik çok da güzeldi. Her

davranışında, her gülümseyişinde kızımı nasıl kararttığını görüyordum ve birlikte okula, partilere, tatile gidiyor olduklarını düşünmek yüreğimi daraltıyordu; kızım o arkadaşlığı sürdürdüğü sürece hayat elinden sürekli kaçacak diye düşünüyordum.

Öte yandan Marta, Florinda'nın arkadaşlığını çok önemsiyordu, ona şiddetle tutkundu ve ikisini ayırmak güç ve riskli bir girişim olur diye düşünüyordum. Bir süre asla Florinda'nın adını anmadan, genel konularda dolaşarak o sürekli küçük düşme halini avutmayı denedim. Hiç durmadan ona şöyle diyordum: Ne kadar güzelsin Marta, ne kadar tatlısın, bakışların öyle akıllı ki, dünyalar güzeli olan ninene benziyorsun. Boş laflar. O sadece arkadaşından değil, ablasından, bütün öteki kızlardan daha az çekici hissediyordu kendini ve beni dinledikçe daha da keyfi kaçıyordu, annesi olduğum için böyle konuştuğumu söylüyordu; anne sen beni olduğum gibi görmüyorsun, rahat bırak beni, sen kendi işine bak, diyordu.

O dönemde gerginlikten sürekli midem ağrıyordu, bunlar hep vicdan azabıydı: Kızlarımın her mutsuzluğunun benim kanıtlanmış aşk beceriksizliğimden kaynaklandığını düşünüyordum. Bu nedenle kısa süre içinde bezdiren biri olup çıktım. Ona şöyle diyordum: Gerçekten çok benziyorsun benim anneme ve sonra kendimi örnek göstererek şunu anlatıyordum: Ben senin yaşındayken, çirkin olduğumu düşünüyordum ve annem güzel ama ben değilim diye düşünüyordum. Marta bunaltı işaretlerini artırarak susmamı dört gözle beklediğini belli ediyordu.

Sonunda öyle oldu ki, onu avutayım derken ben kendim avunamaz oldum. Hep şöyle düşünüyordum: Kim bilir nasıl aktarılıyor güzellik? Marta yaşındayken annemin beni yaratmakla, insanın beğenilmeyen yemeğin tabağını iter gibi beni kendinden ayırdığını hissettiğimi çok iyi anımsıyorum. Daha ben karnındayken benden kaçmaya başladığından kuşkulanıyor

olsam da büyürken herkes bana ona benzediğimi söylüyordu. Evet benzerlikler vardı ama belli belirsizdi. Erkeklerin hoşuna gittiğimi keşfettiğimde bile huzura kavuşamadım. Annem son derece canlı bir neşe yayardı, bense kendimi damarlarım çelikten yapılmış gibi soğuk hissederdim. Sadece aynadaki imgesinde ya da resimlerdeki durağanlıkta benzemek istemiyordum ona. Sokaklarda, metro tünellerinde, fünikülerde yürürken, mağazalarda, yabancıların gözleri önünde çevresine yayılma yeteneğinin, havasının bende de olmasını istiyordum. Hiçbir kopyalama sistemi o büyülü havayı yakalamayı bilememiştir. Gebe bir rahim bile bunu kesin olarak yapamamıştır.

Florinda o havaya sahipti. Yağmurlu bir gün ikindi saatlerinde Marta ve o okuldan döndükten sonra, koridorda, salonda ayaklarında koca botlarla dolaştıklarını, zemini dikkatsizce su ve çamurla kirlettiklerini gördüm; sonra mutfağa gittiler, birbirlerinden elinden kapma oyunuyla neşelenerek bisküviler aldılar ve evin dört bir yanına kırıntıları saçarak yediler; o ışıltılı ergenin böylesi umursamaz rahatlığı bende kontrol edemediğim bir nefret uyandırdı. Ona şöyle dedim: Florinda, sen evinde de böyle mi davranıyorsun, kim olduğunu sanıyorsun? Şimdi tatlım, yerleri süpürüyorsun, siliyorsun ve bitirene kadar da buradan çıkmıyorsun. Kız şaka yaptığımı sandı ama ben süpürgeyi, kovayı, yer bezini alıp geldiğimde yüzümde öyle korkunç bir ifade belirmiş olmalı ki bana şöyle dedi: Marta da kirletti; Marta da ona katıldı: doğru anne. Ama ben sözlerimi öyle tartışılmaz bir katılıkla söylemiş olmalıyım ki o anda ikisi de sustular. Florinda korku içinde yerleri sildi.

Kızım ona bakakaldı. Sonra odasına kapandı ve günler boyunca benle konuşmadı. O Bianca gibi değildir: kırılgandır, ses tonunun ilk değişiminde boyun eğer, mücadele etmeden uysallaşır. Florinda yavaş yavaş onun hayatından çıktı; arada sırada

arkadaşınla aran nasıl diye soruyordum, bir şeyler geveliyor ya da omuzlarını silkiyordu.

Ne var ki benim kaygılarım kaybolmadı. Dalgın olduklarında kızlarımı inceliyordum, onlara karşı yükselip alçalan bir sempati ve antipati duygusu duyuyordum. Bianca, çok sevimsiz diye düşünüyordum bazen ve içim daralıyordu. Sonra arkadaşlarınca çok sevildiğini keşfediyordum, kız ve erkek arkadaşları vardı ve onu bir tek ben, annesi sevimsiz buluyor diye düşünüp pişmanlık duyuyordum. O küçümseyen gülüşünü sevmiyordum. Sürekli başkalarından hak talep etme takıntısını sevmiyordum: Sofrada örneğin, herkesten fazla yemek alıyordu, yemek için değil, bir şey kaçırmadığından emin olmak için yapıyordu bunu, ihmal edilmiş ya da aldatılmış kişi olmamalıydı. Hata yaptığını hissettiği ama yanlışını kabul edemediği zaman içine gömüldüğü inatçı sessizliğini sevmiyordum.

Sen de öylesin, diyordu kocam bana. Belki de doğruydu, Bianca'da nahoş bulduğum her şey sadece kendime karşı hissettiğim antipatinin yansımasıydı. Ya da değildi, bu kadar kolay olmamalıydı, her şey daha karmaşıktı. Bana ait olduğuna inandığım nitelikleri kızlarımda gördüğüm zaman da bir şeylerin yolunda gitmediğini hissediyordum. Bunu iyi değerlendiremediklerini, bana ait en iyi özelliğin onların bedenine aşılandığında tutmadığını, bir parodiye benzediğini düşünüyor, hiddetleniyor ve utanıyordum.

Aslında, iyice düşündüğümde kızlarımda bana en yabancı gelen özellikleri seviyordum. Evliliğimiz ani bir şekilde bittikten sonra bile, onların babalarından aldıkları hatları beğendiğimi hissediyordum. Ya da tanımadığım atalarından aldıklarını. Ya da organizmaların harmanlanmalarında, rastlantının tuhaf yaratımlarında ortaya çıkanları. Sözün özü, bedenlerinin sorumluluğunu ne kadar çok taşımazsam, o kadar çok seviyordum onları.

Ama o yabancı yakınlık duygusu nadirdi. Onların hoşnutsuzlukları, acıları, çatışmaları sürekli olarak üzerimdeydi ve ben de üzülüyordum, suçluluk duygusu duyuyordum. Bir şekilde onların kaygılarının kaynağı da bendim, içlerindeki derdi tasayı da bana döküyorlardı. Ya sessizce ya bağırarak beni suçluyorlardı. Aşikâr benzerliklerin kötü dağılımına öfkelenmekle kalmayıp gizli olanlara, daha geç fark ettiklerimize, bedenlerin havasına, sert bir likör gibi baş döndüren havasına da kinleniyorlardı. Sesin zar zor duyulan tonları. Minik bir davranış, göz kapağının kapanma şekli, alay gülümsemesi. Adım, hafif sola çeken omuz, kolların şirin salınımı. Minimal hareketlerin belli belirsiz karışımları belli bir şekilde bir araya geldiklerinde Bianca'yı çekici kılarken, Marta'da aynı etkiyi yapmıyordu ya da tam tersi oluyor ve o zaman kibir ve acıya yol açıyordu. Ya da nefret, çünkü anne kudretini, rahmin canlı oyuğundan bu yana hep adaletsizce dağıtıyordur.

Daha o noktada, iki kızıma göre ben acımasızca davranmıştım. Birine öz, birine üvey kızım gibi muamele etmiştim. Bianca'ya iri memeler vermiştim ama Marta bu bakımdan oğlan çocuğu gibiydi; böyle çok güzel olduğunu kabul etmeyip dolgulu sutyenler giyiyor, bu kandırmaca onu mağdur ediyordu. Onun acı çekişini görmek bende acıya neden oluyordu. Genç kızken benim de memelerim büyüktü, onun doğumundan sonra kalmadı. En iyi yönlerini Bianca'ya verdin, diye yineleyip duruyor, bana en kötülerini. Marta böyledir, hileye maruz kaldığını iddia ederek korur kendini.

Bianca ise öyle değildir, Bianca küçüklüğünden beri benimle savaşmıştır. Onun gözünde olağanüstü olan özelliklerimin sırrını elimden zorla almak ve kendisinin de gerektiğinde becerebildiğini bana kanıtlamak için uğraşmıştır. Benim meyve soyarken bıçağımla kabuğu yarıda koparmadığımı, bu konuda çok titiz olduğumu bana fark ettiren o olmuştu. Onun hayranlığından

önce ben bunun farkında olmamıştım, kim bilir kimden öğrenmiştim ya da hırslı ve inatla kusursuz olma merakımın bir sonucu olarak geliştirmiştim. Annem yılan yapıyor derdi ve ısrar ederdi: Elmayı yılan yaparak soy lütfen. Son zamanlarda çok sevdiğim Şair Maria Guerra'nın bir şiirinde *haciendo serpentinas* ifadesine rastladım. Bianca kabuk yılanlara bayılırdı, bana atfettiği pek çok sihirden biriydi, şimdi düşününce yüreğim burkuluyor.

Bir sabah, kendinin de yılan yapabileceğini kanıtlamak için parmağını kötü kesti. Beş yaşındaydı ve çok korktu; parmağı çok kanadı, hayal kırıklığıyla çok gözyaşı döktü. Ben de korktum; seni beş dakika yalnız bırakamayacak mıyım, bana ait bir an olmayacak mı diye bağırdım. O zamanlar boğulduğumu hissediyordum, kendi kendime ihanet ettiğimi hissediyordum. Yarasını öpmeyi, acıyı alan o öpücüğü vermeyi uzun zaman reddettim. Ona bunun yapılmaması gereken tehlikeli bir şey olduğunu, sadece büyük olan annenin yapabileceğini öğretmek istiyordum. Anne.

Benim karnımdan çıkan o zavallı varlıklar, şimdi dünyanın öteki ucunda yapayalnızlar. Bana arkadaşlık etmesini istercesine oyuncak bebeği dizlerime koydum. Onu neden almıştım. Nina ve Elena'nın sevgisini taşıyordu, onların bağını, karşılıklı tutkusunu barındırıyordu. Huzurlu bir anneliğin ışıltılı tanığıydı. Göğsüme götürdüm. Ne çok eprimiş, kaybolmuş şey bırakmıştım ardımda ama şimdi hepsi bir imgeler anaforuyla karşımdaydı. Pişmanlık hissetsem, onu yanımda tutmaktan korksam da, Nani'yi iade etmek istemediğimi açık bir şekilde biliyordum. Onun yüzünü, ağzını öptüm, Elena'nın yaptığını gördüğüm gibi göğsüme bastırdım. Bana düşmanca bir cümle gibi gelen bir gurultu çıkardı ve ağzından dudaklarımı ve tişörtümü kirleten koyu renkli bir tükürük aktı.

14

Teras kapısı açıktı ve divanda uyuya kaldım, geç saattc uyandığımda başım ağırdı, kemiklerim kırıktı. Saat onu geçiyordu, yağmur yağıyor, şiddetli bir rüzgâr denizi altüst ediyordu. Bebeği aradım, bulamadım. Sanki gece kendini terastan aşağı atmış olabilir gibi bir huzursuzluğa kapıldım. Çevreme bakındım, divanın altını aradım, birinin eve girmiş ve onu almış olmasından korktum. Sonunda mutfakta, masanın üstünde, loş ışıkta oturur halde buldum. Ağzımı, tişörtümü çalkalamaya gittiğimde oraya götürmüş olmalıydım.

Deniz yoktu bugün, hava kötüydü. Nani'yi Elena'ya iade etme niyetim gözüme sadece zayıf değil aynı zamanda uygulanamaz göründü. Kahvaltı etmeye, gazete, öğle ve akşam için yiyecek bir şeyler almaya çıktım.

Köy, güneşsiz günlerin canlılığını yaşıyordu, insanlar alışveriş yapıyorlar, zaman geçirmek için geziniyorlardı. Deniz kenarında bir oyuncak mağazasına rastladım ve bebek için elbise almaya heves ettim; en azından o günlük bende kalacaktı.

Oyun oynar gibi girdim içeri, pek güler yüzle servis yapan gencecik satış görevlisiyle konuştum. O bana minik külotlar, çoraplar, ayakkabılar, mavi bir elbise çıkardı; boyu gözüme

uygun göründü. Paketi çantama sokmuştum ve tam dışarı çıkmak üzereydim ki Corrado ile, Nina'nın babası sanırken Rosaria'nın kocası çıkan o huysuz ihtiyarla yüz yüze geldim. Lacivert takım, bembeyaz gömlek, sarı kravatıyla pek şık giyinmişti. Beni tanımazmış gibi davrandı ama arkasında soluk yeşil renkte hamile salopetiyle Rosaria belirdi ve beni hemen tanıyarak sesleniverdi:

"Leda Hanım, nasılsınız, her şey yolunda mı, merhem iyi geldi mi?"

Ona bir kez daha teşekkür ettim, tümüyle geçtiğini söyledim, mutlulukla ve hatta eklemeliyim, heyecanla, Nina'nın da gelmekte olduğunu fark ettim.

Hep kumsalda görmeye alışık olduğumuz kişileri şehir kıyafetleriyle görmek şaşırtıcı bir etki yaratır. Corrado ve Rosaria bana gergin, kartondan yapılmış gibi katı göründüler. Nina ise bende renksiz ve uyanık yumuşakçasını içinde sımsıkı kapalı tutan, hafif renkli bir deniz kabuğu izlenimi uyandırdı. Dağınık görünümlü olan bir tek Elena idi, annesinin koluna sımsıkı yapışmıştı, baş parmağını emiyordu. Üzerinde güzel bir beyaz fistan olmasına karşın bir dağınıklık duygusu yayıyordu; çikolatalı dondurma yalamış olmalıydı, dudakları arasına sıkıştırdığı parmağının bir kenarı da yapış yapış ve kahverengiydi.

Çocuğa huzursuzca baktım. Başını Nina'nın omzuna bırakmıştı, burnu akıyordu. Çantamdaki bebek giysilerinin ağırlığı artmış gibi hissettim ve şöyle düşündüm: bu iyi bir fırsat; Nani'ye bebeğin bende olduğunu söyleyeyim. Oysa içimde bir şeyler şiddetle büküldü ve yapmacık bir ilgiyle sordum:

"Nasılsın tatlım, buldun mu bebeğini?"

Bir öfke nöbetine tutuldu, parmağını ağzından çıkardı, bana yumruğuyla vurmaya kalkıştı. Onu savuşturdum, yüzünü öfkeyle annesinin boynuna sakladı.

"Elena böyle yapma, yanıt ver hanımefendiye," diye çıkıştı Nina sinirli bir şekilde, "Nani'yi yarın bulacağımızı ama bugün daha güzelini alacağımızı söyle."

Ama kız başını salladı ve Rosaria tıslarcasına şöyle dedi: Onu çalmış olanın aklından zoru olmalı. Bunu sanki karnının dibindeki varlık da bu karşılaşma yüzünden huzursuzmuş ve bu nedenle hınç duymaya hakkı varmış, hatta Nina'dan da hınçlıymış gibi söyledi. Corrado durumu onaylamayarak, hayır işareti yaptı. O veletler böyledir, diye homurdandı, bir oyuncağı beğenirler, alırlar ve sonra da annelerine tesadüfen bulduklarını söylerler. Onu böyle yakından görünce hiç de yaşlı ve uzaktan göründüğü gibi kötü biri olmadığını fark ettim.

"Carruno'nun çocukları o veletlerden değildir," dedi Rosaria.

Nina, her zamankinden daha ağır bir lehçe vurgusuyla söylendi:

"Bunu özellikle yaptılar, beni üzmek için anneleri mecbur etti."

"Tonino aradı, çocuklar hiçbir şey almamışlar."

"Carruno yalan söylüyor."

"Öyle bile olsa, bunu söylemekle bile hata yapıyorsun," diye çıkıştı Corrado; "kocan seni dinleyecek olsa neler yapacak?"

Nina öfkeyle asfalta baktı. Rosaria başını salladı, anlayış beklercesine bana döndü.

"Kocam fazla iyi yürekli, şu küçük kızın ne kadar çok gözyaşı dökerek ağladığını bilemezsiniz, ateşi çıktı, hepimiz zehirlendik."

Biraz dolambaçlı da olsa, bebeğin kaybıyla ilgili kabahati Carruno ailesine attıklarını, şu motorla gelen aileyi suçladıklarını anladım.

Rosaria, Elena'ya dönerek "Çocuk rahat nefes alamıyor, burnunu temizle, tatlım," dedi ve aynı anda sözle değil, elinin

emir işaretiyle kâğıt mendil istedi. Çantamın fermuarının tokasını çektim, tam yarıda aniden durdum çünkü yaptığım alışverişi görebileceklerini, soru sorabileceklerini düşündüm. Kocası hemen mendillerinden birini verdi, kadın huzursuzluk eden, eline vuran kızın burnunu temizledi. Fermuarı kapattım, çantamın iyice kapalı olduğunu kontrol ettim, anlayışlı bakışlarla satıcı kıza baktım. Aptalca korkular yüzünden kendi kendime kızdım. Nina'ya sordum:

"Ateşi yüksek mi?"

"Bir iki derece," dedi, "çok değil." Sonra Elena'nın iyi olduğunu bana göstermek için, zoraki bir gülümsemeyle onu yere indirmeye çalıştı.

Kız bunu büyük bir enerjiyle reddetti. Sanki boşluğa asılıymış gibi haykırarak annesinin boynuna asıldı, her küçük temasta tekmeleyerek zemini itti. Nina bir an için öne eğilmiş olarak, rahatsız bir pozisyonda kaldı; elleri kızının belindeydi, onu üzerinden koparmak için itiyordu ama aynı zamanda kızın tekmelerini savuşturmaya çalışıyordu. Sabır ve hoşgörüsüzlük arasında gidip geldiğini, anlayış göstermekle ağlamak arzusu arasında salındığını hissettim. Kumsalda tanık olduğum o mutluluk sahnesi neredeydi. O koşullarda yabancıların bakışları altında olmanın huzursuzluğunu hissettim. Saatlerden beri kızını sakinleştirmeye çalıştığı ve başaramadığı aşikârdı, kendini bitkin hissediyordu. Evden çıkarken kızının huysuzluğunu güzel bir giysiyle örtmeye çalışmıştı, cici ayakkabılar giydirmişti. Kendisi de ona yakışan şarap rengi ince bir elbise giymişti, saçlarını yukarı toplamış, belirgin çene kemiğine değen ve boynuna doğru sallanan küpeler takmıştı. Çirkinliğe tepki vermek, kendine bir hava kazandırmak istemişti. Aynada o organizmayı dünyaya getirmeden, onun hayatını kendi hayatına ekleyerek kendini ebediyen mahkum etmeden önceki halini görmek istemişti. Ama ne amaçla.

Az sonra bağırmaya başlayacak, diye düşündüm, az sonra kızı tokatlayacak, bağı bu şekilde kırmayı deneyecek. Oysa bağ daha düğümlenmiş olarak dönecek, pişmanlıkla, yabancıların önünde ne kiliseye ne dergilere yakışan sevgi dolu bir anne olmadığını göstermenin yarattığı küçük düşmeyle sağlamlaşacaktı. Elena çığlık atıyor, ağlıyor, sanki oyuncak mağazasının girişi yılan doluymuş gibi sinirli bir şekilde kıvranıyordu. Mantık dışı bir şekilde canlı malzemeden yapılmış bir minyatürdü. Kız kendi ayakları üstünde durmak istemiyordu, annesininkiler üstünde kalmak niyetindeydi. Gergindi, Nina'nın bıktığını hissediyordu, köye inmek için nasıl süslendiğinden, gençliğin isyankâr kokusundan, onun aç gözlü güzelliğinden anlıyordu. Bu nedenle annesine sarmalanıp duruyordu. Oyuncak bebeğin kaybı bahaneydi, diye düşündüm. Elena daha çok annesinin kaçmasından korkuyordu.

Belki Nina da bunu fark etti ya da sadece daha fazla dayanamadı. Ansızın bayağılaşan bir lehçeyle tıslarcasına konuştu: Kes artık. Ve kızını sert bir çekişle kucağına aldı, kes artık, daha fazla duymak istemiyorum sesini, anladın mı, yeter bu şımarıklık. Sonra elbisesini öne, dizlerine doğru çekti, o darbe aslında elbiseye değil bedene indirilmek isteniyordu, bu aşikârdı. Sonra kafası karıştı, kendini toparlama mimikleriyle İtalyancaya döndü ve bana zorlama bir ifadeyle şöyle dedi:

"Özür dilerim, ne yapacağımı bilemiyorum, işkence ediyor. Babası gitti, şimdi bana kapris yapıyor."

Rosaria bunun üzerine içini çekerek kızı onun kucağından aldı: Gel sen halana, diye mırıldandı duygulu bir şekilde. Bu sefer Elena, şaşırtıcı şekilde tepki göstermedi, pes etti, hatta kollarını onun boynuna doladı. Ya annesine inadından yapıyordu ya da çocuğu olmayan ama sahip olmaya hazırlanan –çocuklar henüz doğmamış olanları çok severler ama yeni doğmuşları neredeyse hiç sevmezler– şimdilik oldukça kucaklayıcı, onu koca

memeleri arasına sokan, iskemle gibi göbeğine oturtan, onun oyuncak bebeğine özen göstermeyen, hatta kaybetmiş olan kötü annesinin olası öfkesinden koruyan bu öteki bedenin güvenliğine sığındı. Abartılı bir sevgi gösterisiyle kendini Rosaria'ya emanet etti ve resmen şu mesajı vermek istedi: Halam senden daha iyi; sen bana öyle davrandığın gibi davranırsan sonsuza dek ona sığınırım ve seni bir daha istemem.

Nina hayal kırıklığı gösteren bir yüz ifadesiyle "İyi oldu, git, ben de dinleneyim biraz," derken üst dudağının üzerinde ter damlacıkları belirmişti; sonra bana dönerek "Bazen gerçekten dayanamıyorum," dedi.

"Bilirim," dedim ondan yana olduğumu belli etmek için.

Rosaria araya girdi, kıza sarılarak mırıldandı: Bunlar başımıza ne işler açar böyle, sonra da Elena'ya üst üste şapırtılı öpücükler kondurarak pek muhabbetli bir ses tonuyla, güzelim, güzelim, güzelim demeye başladı. Şimdiden biz anneler halkasına dahil olmak istiyordu. Çok bile beklediğini ama şimdiden rolüne ilişkin her şeyi öğrenmiş olduğunu sanıyordu. Hatta hemen özellikle de bana Elena'yı annesinden daha rahat sakinleştirebildiğini kanıtlamak istiyordu. Bu nedenle işte şimdi onu yere bırakıyor, uslu ol tatlım, annene ve Leda Hanım'a ne kadar uslu olduğunu göster, diyordu. Kız da ses etmedi, çaresiz bir ifadeyle başparmağını emmeye devam ederek onun yanında dikildi; hala ise tatmin olmuş haliyle bana sordu: Sizin kızlarınız nasıldılar küçükken, bu dünya güzeli gibi miydiler? İşte o zaman onun kafasını karıştırmak, saha dışına itmek konusunda derin bir arzu duydum. Şöyle dedim:

"Neredeyse hiçbir şey hatırlamıyorum."

"Olamaz, insan çocuklarını unutamaz."

Bir an sustum, sonra pek sakin şunu söyledim:

"Ben çekip gittim. Büyük altı, küçük dört yaşındayken terk ettim onları."

"Ne diyorsunuz? Kimle büyüdüler peki?"

"Babalarıyla."

"Peki bir daha görmediniz mi?"

"Üç yıl sonra geri aldım."

"Ne kötü bir şey, neden?"

Başımı salladım, nedenini bilmiyordum.

"Çok yorgun düşmüştüm."

Sonra şimdi beni şimdiye dek hiç görmemiş gibi bakan Nina'ya döndüm:

"Bazen ölmemek için kaçmak gerekiyor."

Onlara gülümsedim, Elena'ya vurgu yaparak şöyle dedim:

"Bir şey almayın, boş verin, işe yaramaz. Bebek bulunacaktır. İyi günler."

Huysuz maskesini takmış gibi görünen Rosaria'nın kocasına selam verdim, mağazadan çıktım.

15

Şimdi kendi kendime çok kızgındım. Hayatımın o dönemiyle ilgili hiç konuşmazdım, kardeşlerimle hatta kendimle bile o günleri hatırlatacak tek söz etmezdim. Bianca ve Marta'ya, ikisi bir aradayken ya da ayrı ayrı, o günlere değinmeye çalıştığımda beni dalgın bir sessizlik içinde dinlemiş, hiçbir şey hatırlamadıklarını söylemiş, hemen başka konuya geçmişlerdi. Eski kocamın Kanada'da çalışmaya gitmeden önce o ayrılıkla ilgili sitemini ve öfkesini ifade ettiği olmuştu ama zeki, duyarlı bir erkekti ve kendi bile o alçaklıktan utanıp hemen kısa keser ve başka konulara geçerdi. İşte şimdi yabancılara, benden çok uzak insanlara bu sırrımı itiraf etmemiş olmamın nedenini hiç anlayamıyordum; benim gerekçelerimi asla anlayamayacak ve kesinlikle şu anda benim dedikodumu yapmakta olan insanlardı onlar. Buna tahammül edemiyordum, kendimi bağışlayamıyordum, ebelenmiş gibi hissediyordum.

Sakinleşmeye çalışarak meydanda dolaştım ama telaffuz ettiğim cümlelerin yankısı, Rosaria'nın ifadesi ve hüküm sözleri, Nina'nın şimşek gibi çakan bakışları bunu engelliyordu; hatta gergin bir hiddete yol açıyordu. Ne önemi var, o ikisi de kim oluyor, onları bu tatilden sonra asla görmeyeceğim zaten demenin

de yararı yoktu. Bu yargı Rosaria'yı yeniden boyutlandırabilmek için işime yarıyor olabilirdi ama bu Nina için geçerli değildi. Onun bakışları irkilerek ama uzaklaşmadan benden kaçmıştı: sadece hızla geriye dönmüş, sanki uzaklarda, göz bebeklerinin dibinde, bana tehlike olmadan bakabileceği bir nokta arar gibi bakmıştı. O acil uzaklaşma ihtiyacı beni yaralamıştı.

Her türlü ürün satan satıcılar arasında gönülsüzce dolaştım ve bu süre boyunca onu o günlerde sık sık gördüğüm gibi canlandırdım; o yavaş ve özenli hareketlerle genç bacaklarına, kollarına omuzlarına ve gergin bir uzanışla sırtına, elinin ulaşabildiği yere kadar krem sürerdi ve böylece ben de kalkıp yanına gitmek, dur ben süreyim, sana yardım edeyim, küçükken anneme, sonra da kızlarıma yaptığım gibi kremleyeyim seni demek isterdim. Ansızın fark ettim ki, onu günden güne, istemeden, uzaktan, farklı ve genellikle zıt duygularla, çözemediğim ama yoğun olarak bana ait olan bir şeye dahil etmiştim. Belki de şimdi öfkeli olmamın bir nedeni buydu. İçgüdüsel olarak hayatımın karanlıkta kalmış bir dönemini Rosaria'ya karşı kullanmıştım, bunu onu şaşırtmak ve bir anlamda ürkütmek için yapmıştım, bana sevimsiz, sinsi gelen bir kadındı. Ama aslında o konuları sadece Nina ile, farklı bir ortamda, dikkatlice, anlaşılma niyetiyle konuşmak isterdim.

Yeniden yağmur başladı, kapalı pazar binasına sığındım, ağır balık, fesleğen, kekik, biber kokuları arasına girdim. Orada koşarak, yağmurdan ıslanmış olarak içeri giren çocuklar ve büyükler selinden sersem oldum, kendimi kötü hissetmeye başladım. Pazarın kokusu midemi bulandırıyordu, içerisi giderek daha sıcak oluyordu, titriyor, terliyordum ve dışarıdan, yağmurdan dalga dalga gelen serinlik terimi üzerimde kurutuyor, anlık baş dönmeleri yaratıyordu. Pazarın girişinde, suyun bardaktan boşanırcasına yağışını izleyen kalabalıkta, önce şimşek, sonra gök gürültüsü heyecanıyla neşeyle ve korkuyla bağıran çocuklar

arasında kendime bir yer buldum. Sadece serin hava alabilmek amacıyla neredeyse eşikte durdum ve sinirlerimi kontrol altına almaya uğraştım.

Nihayetinde yaptığım korkunç bir şeydi. Çok yıllar önce, kendimi kaybolmuş bir kız gibi hissetmiştim, bu doğruydu. Gençliğimin umutları vakitsiz bir şekilde yanıp kül olmuş gibi görünmüştü, gerisin geriye, anneme, nineme, soyundan geldiğim sessiz ve kızgın kadınlara doğru yuvarlanıyordum. Fırsatlar kaçıyordu. Hırslarım henüz alev alevdi ve genç bedenimce, projeyi projeye ulayan hayal gücümle besleniyordu ama yaratıcılık tutkum üniversitelerin işleyişindeki gerçekler ve olası kariyer fırsatçılığı yüzünden giderek baltalanıyordu. Kendi aklımın içine hapsolduğumu, kendimi sınama olanağı bulamadığımı sanıp çaresizlik hissediyordum.

Telaş yaratacak küçük olaylar olmuştu, normal olmayan depresyon tepkileri göstermiştim, sembolik bir şekilde ifade edilen bir yıkıcılık değil, daha fazlasıydı. Buradan bakınca öncesi ve sonrası olmayan olaylardı, aklıma hep farklı bir sıralamayla geliyorlar. Bir kış öğleden sonrası, örneğin, mutfakta ders yapıyordum, kısa olsa da aylardan beri bir türlü bitiremediğim bir makale üzerinde çalışıyordum. Düzene giremiyordum, zihnim giderek katlanan varsayımlarla doluydu, beni yazmaya teşvik eden profesörümün yayınlamama yardım etmeyeceğinden, beni reddedeceğinden korkuyordum.

Marta masanın altında, ayaklarımın arasında oynuyordu, Bianca da yanıma oturmuş benim davranışlarımı, yüz ifadelerimi taklit ederek okuyup yazıyormuş gibi yapıyordu. Birden bire ne oldu bilmiyorum. Belki benimle konuştu ve ben ona yanıt vermedim; belki giderek şiddetlenen oyunlarından birine başlamak istiyordu; ansızın, tam ben uygun ve tutarlı sözcüğü bulamamanın dalgınlığı içindeyken, kulağıma ani bir tokadın indiğini duydum.

Büyük bir darbe değildi elbette, Bianca beş yaşındaydı, bana gerçek anlamda zarar veremezdi. Ama yerimden sıçradım, yanma hissi duydum; sanki siyah ve keskin bir hat, net bir darbeyle zaten zar zor sahip olabildiğim düşüncelerim arasına –içinde bulunduğumuz mutfaktan, ocağın üstünde kaynayan makarna sosundan, araştırma arzuma, yaratıcılığıma, mükâfatlandırılmamdan, kariyerimden, harcayacağım paramdan çok uzakta olan düşüncelerim arasına– girivermişti. Hiç düşünmeden, yıldırım hızıyla vurdum kızıma ama sertçe değil, sadece parmaklarımın ucuyla yanağına vurdum.

Bunu bir daha yapma dedim yapmacık bir sertlikle, kızım gülümsedi, bana gene vurmaya çalıştı ve nihayet bir oyuna başlamış olduğumuzu sandı. Ama ben ondan erken davrandım, ona yeniden ve bu sefer biraz daha sertçe vurdum, sakın ha bir daha buna cesaret etme Bianca ve o bu sefer gözlerinde hafif bir şüpheyle boğukça güldü ve ben yeniden ona vurdum, hep gergin parmak uçlarımla ve bir daha ve bir daha, anne dövülmez, bunu asla yapmamalısın, sonunda da o oyun oynamadığımı anladı, çaresizce ağlamaya başladı.

Parmaklarımın altında kızımın gözyaşlarını hissediyorum, onu dövmeyi sürdürüyorum. Bunu usulca yapıyorum, hareketlerimi kontrol ediyorum ama arası sıklaşan bir ritimle, kararlılıkla, eğitimsel bir edayla değil, gerçek bir şiddetle vuruyorum; engellenen ama gerçek. Dışarı çık, diyorum ona sesimi yükseltmeden, dışarı, annenin çalışması gerekiyor, onu kolundan sımsıkı yakalıyorum, koridora sürüklüyorum, o ağlıyor, bağırıyor ama hâlâ bana vurmaya çalışıyor ve onu oracığa bırakıyorum, elimin kararlı bir hareketiyle kendi arkamdan kapıyı kapatıyorum, onu bir daha görmek istemiyorum.

Kapının büyük bir buzlu camı vardı. Ne oldu bilmem, belki fazla hızlı ittim, büyük bir gürültüyle kapandı, cam tuzla buz

oldu. Bianca fal taşı gibi açılmış gözleriyle, o boş dikdörtgenin ardında mini mini haliyle karşımda belirdi, artık bağırmıyordu. Ben de ona şaşkınlık içinde baktım, ne yapmıştım, kendimden korkmuştum. O kımıldamadan, sağ salim duruyordu karşımda, gözyaşları hâlâ akıyordu ama sessizce. O anı bir daha asla düşünmemeye çalışıyorum, beni eteğimden çekiştiren Marta'yı, kırık camın arasından koridordan beni süzen çocuğu düşünmek soğuk terler dökmeme neden oluyor, nefesimi kesiyor. Şimdi burada pazarın girişinde de terliyorum, boğuluyorum, kalp atışlarımı sakinleştiremiyorum.

16

Yağmur seyrelir seyrelmez kendimi koşarak dışarı attım ve çantamla başımı örttüm. Nereye gideceğimi bilemiyordum, tek bildiğim eve dönmek istemediğimdi. Yağmur yağacaksa deniz kıyısında tatil yapmanın anlamı neydi: suyun göl oluşturduğu sokaklar, incecik giysiler, açık sandaletler içinde ıslanan ayaklar... Sonunda inceden inceye çiseleyen yağmur kaldı. Caddenin karşısına geçmeye yeltendim ama durdum. Karşı kaldırımda Rosaria, Corrado, Nina ve ince bir eşarpla baştan ayağa örttüğü kızı duruyordu. Hızlı adımlarla yürüyorlardı, oyuncak mağazasından yeni çıkmışlardı. Rosaria gerçek bir kız çocuğunu andıran yeni oyuncak bebeği kundak gibi belinden kavramıştı. Beni görmediler ya da görmezden geldiler. Bakışlarımla Nina'yı takip ettim, dönmesini umut ettim.

Güneş bulutların arasındaki minik maviliklerden süzülmeye başladı. Arabama bindim, çalıştırdım, denize doğru sürdüm. Zihnimde yüzler, davranışlar çakıyordu ama sözler yoktu. Görünüyorlar, yok oluyorlardı, hiçbir düşünceyi tam zamanında yakalayamıyordum. Taşikardimi sakinleştirmek için iki parmağımla göğsüme bastırdım, bunu sanki otomobili de yavaşlatabilirmişim gibi yaptım. Fazla hızlı gittiğimi sanıyordum oysa atmış kilo-

metreyi aşmıyordum. Huzursuzluğun hızının nasıl ilerleyeceği, nereye varacağı bilinmez. Kumsaldaydık, kocam Gianni, onun Matteo adındaki bir iş arkadaşı, pek eğitimli bir hanım olan karısı Lucilla vardı. Hayatta ne yaptığını şimdi anımsamıyorum, tek bildiğim kızlar konusunda beni hep zora sokmasıydı. Genellikle nazik, anlayışlı bir kadındı, beni eleştirmezdi, sinsi değildi. Ama kızlarımı baştan çıkarmak, kendini onlara özel bir şekilde sevdirmek isteğine direnemezdi; saf ve temiz –öyle derdi– kalbinin kızlarımın kalbiyle eş sesli olarak attığını kendine kanıtlamak isterdi.

Rosaria gibi. Bu tür konularda kültürün, sosyal sınıfın pek önemi yoktur. Matteo ve Lucilla bize geldiklerinde ya da şehir dışına bir gezi yaptığımızda –ya da o seferki gibi– birlikte tatile gittiğimizde ben sürekli bir gerilim içinde olurdum, mutsuzluğum daha da artardı. İki erkek işlerinden, futboldan ya da her neyse ondan konuşurlarken Lucilla asla benimle sohbet etmezdi, onu hiç ilgilendirmiyordum. Kızlarla oynardı, onların dikkatini üzerinde toplardı, özel olarak onlar için oyunlar yaratırdı, sanki onların yaşındaymış gibi davranarak bu oyunlara katılırdı.

Onu hep kızlarımın kalbini çalma amacına yönelik bir telaş içinde görürdüm. Kızlar onunla bir iki saat değil bütün bir ömürlerini geçirme arzusunu duyacak kıvama geldiklerinde oynamayı keserdi. Beni rahatsız eden bir çocuksuluk içine girerdi. Kızlarıma ince çocuksu sesler ve edalarla konuşmamayı öğretmiştim, oysa Lucilla çok mimik yapardı; büyüklerin çocuklara atfettikleri o sesleri taklit ederek konuşan kadınlardandı. Baygın baygın konuşur, onları da öyle konuşmaya yönlendirir, önce sözel sonra yavaş yavaş bütün davranışlarında bir tür gerilemeye sürüklerdi. Yalnız kalabileceğim biraz zaman yaratabilmek amacıyla kızlarıma bin bir zahmetle öğrettiğim kendi başlarının çaresine bakma ve oynama alışkanlığı onun gelişiyle birkaç dakikada çökerdi. Ortaya çıkar, bir anda duyarlı, hayal gücü zengin, her zaman

neşeli ve emre amade bir anne modeli sunardı onlara: iyi anne. Lanet olsun. Yağmurun yarattığı su birikintilerine özen göstermeden sürüyordum arabayı daha doğrusu özellikle su sıçratarak birikintilere giriyordum.

O zaman hissettiğim bütün öfke şimdi yüreğimde kabarmaktaydı. Kolay tabii, diye düşünüyordum. Bir saat, bilemedin iki saat –gezintide, tatilde, misafirlikte– kızları eğlendirmek kolay ve keyiflidir. Lucilla sonrasını hiç düşünmezdi. Benim disiplinimi yerle bir eder ve ardından, onların bana ait olan sahasını fethettikten sonra kendi tarafına çekilir, kendini kocasına adar, işine, gösterişli bir tevazu içinde övündüğü başarılarına koşardı. Sonunda, daimi hizmet halindeki kötü anne olan ben yapayalnız kalırdım. Dağınık evi toplamaya, o durumda asla katlanılmaz buldukları davranışlarımı kızlarıma kabul ettirmeye girişirdim. Lucilla Teyze şöyle dedi, Lucilla Teyze bize şunu yaptırdı. Lanet olsun, lanet olsun.

Bazen ama ender olarak ve kısa süre benim yarattığım ışıltılı bir intikamın tadını çıkartırdım. Mesela Lucilla yanlış zamanlarda gelirdi, iki kız kendi oyunlarına dalmış olurlar ve Lucilla Teyze'nin oyunlarını ya ertelemek isterler ya da zorla ısrar ediyorsa kabul eder ama bu canlarını sıkardı. O bu sefer ifadesini bozmadan sevimsizce oynar ama içten içe bozulurdu. Gerçekten onların özel bir arkadaşıymış gibi yaralandığını hissederdim ve doğruyu söylemek gerekirse bundan mutlu olurdum ama asla yararlanmayı bilemez, bundan bir avantaj sağlayamazdım. Hemen yumuşardım, belki alttan alta onun kızlara duyduğu sevginin azalabileceğini düşünüp üzülürdüm. Böylece eninde sonunda bir tür mazeret bildirircesine şöyle derdim: Onlar birbirleriyle oynamaya alışkınlar, kendine özgü alışkanlıkları var, belki biraz fazla kendine yeten çocuklar. O bunun üzerine yeniden toparlanır, evet der, yavaş yavaş bana kızlarımı kötülemeye, onların

kusurlarını ve sorunlarını yüzüme vurmaya başlardı. Bianca fazla bencildi, Marta fazla kırılgandı, birinin hayal gücü kıt, birininki çok fazlaydı; büyük olan tehlikeli bir şekilde içe kapanıktı, küçükse şımarık ve kaprisliydi. Dinlerdim, dinlerken küçük zaferim solmaya yüz tutardı. Lucilla'nın kızların onu reddetmesinin intikamını, sanki onların suç ortağıymışım gibi beni yaralayarak almasını dinlerdim. Yeni baştan acı çekmeye başlardım.

O dönemde bende yarattığı sıkıntı gerçekten çok büyük oldu. Hem oyun oynarken kendini yüceltmesi hem oyun dışında kaldığında aksileşmesi, her konuda yanıldığıma inanmama yardımcı oldu; fazlasıyla kendimle yüklüydüm, kesinlikle iyi bir anne olmak için yaratılmamıştım. Lanet olsun, lanet olsun, lanet olsun. O sefer kumsalda da kendimi öyle hissetmiş olmalıydım. Bir temmuz sabahıydı, Lucilla Bianca'ya el koymuş, Marta'yı uzaklaştırmıştı. Belki de küçük olduğu, aptal bulduğu ya da tatmin sağlayamadığı için onu oyuna almamıştı, bilmiyorum. Kesinlikle onu ağlatacak bir şey söylemiş ve beni yaralamıştı. Küçük kızımı Gianni ve Matteo'nun yanına, şemsiye altında sızlanmaya bıraktım, onların sohbetine dahil ettim ve ben havlumu alıp denize birkaç adım öteye serdim ve çaresizlik içinde güneşlenmeye başladım. Ama Marta yanıma geldi, iki buçuk yaşındaydı, oynamak için yanıma kaçtı ve kumlu haliyle yüzüstü yanıma uzandı. Kumlanmaktan nefret ederim, eşyalarımın kumla kirletilmesinden nefret ederim. Kocama bağırdım ve hemen gelip kızı almasını söyledim. O koşup geldi, sinirlerimin ne kadar gergin olduğunu anlamıştı, kontrol edilemez olduğunu iddia ettiği kavga sahnesinin patlamak üzere olduğunu sezdi. Bir süredir toplumsal alanlarla özel alanları ayıramaz olmuştum, insanların beni duyması ve yargılaması umurumda değildi ve öfkemi bir tiyatrodaymış gibi ortaya dökmek konusunda güçlü bir arzu duyuyordum. Al şunu, diye bağırdım, dayanamıyorum artık. Bilmem neden takmıştım

Marta'ya, zavallı miniğim; Lucilla ona kötü davransa onu korumam gerekirdi ama sanki o kadının eleştirilerine inanıyordum, onlar yüzünden tepem atıyordu ve gerçekten de inanıyordum, kızımın gerçekten aptal olduğunu, hep sızlandığını düşünüp katlanamaz oluyordum.

Gianni onu kucağına aldı, bana da sakinleş dercesine bir bakış fırlattı. Öfkeyle arkamı döndüm ona, gidip üzerime yapışan kumu ve sıcağı yıkamak için denize yürüdüm. Denizden döndüğümde kocamın yanında Lucilla ile birlikte Bianca ve Marta ile oynadığını gördüm. Gülüyordu, Matteo da onların yanına gitti, Lucilla düşüncesini değiştirmişti, Marta ile de oynanabilirdi, bana bunun yapılabileceğini kanıtlamak istemişti.

Kızım, gördüm, gülümsüyordu; burnunu çekiyordu bir yandan ama gerçekten mutluydu, bir, sonra iki dakikalığına. Midemde yok edici bir enerjinin büyümekte olduğunu hissediyordum, laf olsun diye elimi kulağıma götürdüm. Küpemin tekinin yok olduğunu gördüm. Değerli bir şey değildi, hoşuma gidiyordu ama o kadar da bağlı değildim. Gene de huzursuzlandım, kocama küpemi kaybettim diye seslendim, havlunun üstüne baktım, yoktu, daha yüksek sesle bağırdım küpemi kaybettim diye, hiddetle oyunlarının ortasına daldım, Marta'ya şöyle dedim: Gördün mü bak, küpemi kaybettim senin yüzünden, bunu nefretle söyledim, sanki benim, hayatım için çok ciddi bir durumun sorumlusu oymuş gibi davrandım, sonra geri gittim, ellerimle kumu kazdım, kocam geldi, Matteo geldi, aramaya başladılar. Sadece Lucilla kızlarla oynamaya devam etti, kendini bu olaydan ve benim dengesizliğimden uzak tuttu.

Sonra evde, Bianca ve Marta'nın önünde kocama onları bir daha asla görmek istemediğimi söyleyerek bağırdım, o manyak kadını bir daha istemiyordum ve kocam sırf sakinleşmem adına peki dedi. Onu terk ettiğim zaman Lucilla ile aşk yaşadılar. Bel-

ki de onun da kocasını terk edeceğini ve kızlarımıza bakacağını ummuştu. Ama o bunların ikisini de yapmadı. Kocamı sevdi, bu kesin ama evliliğini sürdürdü ve bir daha Bianca ve Marta ile ilgilenmedi. Sonrasında neler oldu bilmiyorum, hâlâ kocasıyla mı yaşıyor, ayrıldı ve başkasıyla evlendi mi, çocukları oldu mu, haberim yok. Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum. O zaman genç kızlardık aslında, kim bilir şimdi nasıl bir kadın olmuştur, ne düşünüyor, ne yapıyordur.

17

Park ettim, çamlığı geçtim, yağmur çiseliyordu. Kumula vardım. Tesis ıssızdı, Gino yoktu, işletmeci de. Kumsal yağmurla denizin beyazımsı şeridinin vurduğu koyu renkli ve hareketli bir kabuğa dönmüştü. Napolililerin şemsiyesine kadar gittim, Nina ve Elena'nın şemsiyesi altında durdum; şezlonglar ve koltuklar yığılıydı bir kenarda, bir de kocaman plastik torbanın içinde kızın oyuncakları duruyordu. Rastlantı ya da sessiz bir çağrı, diye düşündüm, Nina'yı tek başına buraya kadar sürükleyebilir. Kızı olmadan, kimse olmadan. Şaşırmadan selamlaşırdık. İki koltuk açar, birlikte denizi seyreder, arada sırada ona elimle dokunarak sakince annelik deneyimimi anlatırdım.

Kızlarım sürekli benim ters yüzüm olma çabası içindeler. Başarılılar, becerikliler, babaları onları kendi yoluna yönlendiriyor. Kararlı ve korkulu bir anafor içinde dünyaya açılıyorlar, annelerinden de, babalarından da başarılı olacaklar. İki yıl önce kim bilir ne kadar süre için gideceklerini hissettiğim zaman, uzun bir mektup kaleme alarak, onları terk ettiğim zaman neler yaşandığını en ince ayrıntısına kadar yazdım. Kendi nedenlerimi açıklamak istemiyordum –neydiler acaba?– ama on beş yıl önce onları benden uzaklaştıran nedenleri anlatıyordum. Mektuptan

iki kopya yaptım, her birine bir tane hazırladım ve odalarına bıraktım. Hiçbir şey olmadı, beni yanıtlamadılar, bana asla, şu konuyu konuşalım demediler. Sadece bir kez, benim biraz kırgınlıkla değinmem üzerine Bianca evin kapısını vurarak çıktı: Ne mutlu sana mektup yazacak zaman buluyorsun!

Onlar en az elli yaşlarına varmadan insanın kendini çocuklarına ifade edebileceğini düşünebilmek ne büyük aptallık. Onlar tarafından bir işlev değil bir insan olarak görülebilmeyi beklemek. Şöyle demek: Ben sizin tarihinizim, siz benimle başlıyorsunuz, dinleyin beni, işinize yarayabilir. Buna karşılık Nina – Nina'nın tarihi değilim, hatta Nina beni bir gelecek gibi görebilir. Arkadaş olarak yabancı bir kız evlat seçmek. Onu aramak, yaklaşmak.

Bir süre öylece dikildim, kuru kuma ulaşana dek ayağımın ucuyla kazdım. Bebeği getirmiş olsaydım, diye düşündüm pişmanlık duymaksızın, onu buraya, ıslak kabuğun altına gömerdim. Mükemmel olurdu, yarın birileri bulurdu. Elena'nın değil, Nina'nın bulmasını isterdim, ona yaklaşırdım, sorardım: Sevindin mi? Ama bebeği yanımda getirmedim, bunu yapmadım, düşünmedim bile. Nani'ye yeni elbise, ayakkabı aldım, manasız bir iş daha. Ya da hayatımın pek çok küçük şeyi gibi bir manası var da ben bulmayı bilemiyorum. Kıyıya yürüdüm, çok yürümek, çok yorulmak istiyordum.

Nitekim uzun uzun gezindim, sırtımda çantam, elimde sandaletlerim, ayaklarım suda. Sadece bir iki âşık çifte rastladım. Marta'nın hayatının ilk yılında kocamı artık sevmediğimi keşfettim. Sert bir yıl oldu, bebek hiç uyumuyordu, beni de hiç uyutmuyordu. Fiziksel yorgunluk bir büyüteçtir. Ders çalışamayacak, düşünemeyecek, gülemeyecek, ağlayamayacak, o fazlasıyla zeki, hayatla tutuştuğu bahiste hırsla mücadele eden erkeği sevemeyecek kadar yorgundum, fazlasıyla yoktum. Aşk enerji ister, bende yoktu. Okşamalara, öpmelere başlayınca

geriliyordum, kendimi onun sıradan hazları için sömürülen bir uyarıcı gibi görüyordum.

Bir keresinde sevişmenin ne anlama geldiğini, yaydığı kudretli ve neşeli sorumsuzluğu çok yakından gördüm. Gianni Calabrialıdır, hâlâ eski bir aile evinin olduğu bir dağ köyünde doğmuştur. Matah bir ev sayılmaz ama havası temiz, manzarası güzeldir. Yıllar önce Noel veya Paskalya yortularında giderdik kızları yanımıza alıp. Onun dalgın bir sessizlikte otomobil kullandığı, benim de Bianca ve Marta'nın kaprislerini bastırmaya çalıştığım –sürekli bir şeyler yemek isterlerdi, valizin içindeki oyuncakları tuttururlardı, daha yeni yapmışken çişleri geldiğini söylerlerdi– ya da şarkılarla oyalamaya uğraştığım zahmetli bir otomobil yolculuğu yapardık. O sefer, mevsim ilkbahardı ama kış direniyordu. Kar atıştırıyordu, karanlık çökmek üzereydi. Bir durakta otostop yapan, soğuktan donmuş bir çift gördük.

Gianni neredeyse içgüdüsel bir şekilde yaklaştı onlara, merhametli bir adamdır. Ben yer olmadığını söyledim, kızlar var, nasıl olur, dedim. İkisi bindiler, İngiliz'diler, erkek kırk yaşlarında, saçları kırlaşmaya başlamış biriydi; kadın ise kesinlikle otuz yaşının altındaydı. Başlangıçta düşmanca ve suskun bir tavır sergiledim, yolculuğumuz daha zor olmuştu, kızları uslu tutmak için daha fazla uğraşmam gerekecekti. Daha çok kocam konuştu, özellikle de yabancılarla ilişki kurmaktan hoşlanırdı. Nazikti, gelenekleri gözetmeden sorular soruyordu. Sonunda bu ikilinin ansızın işlerini (ne iş yaptıklarını unuttum) ve işle birlikte ailelerini de terk ettikleri ortaya çıktı. Kadın genç bir kocayı, adam da karısını ve üç küçük çocuğunu geride bırakmıştı. Birkaç aydan beri üç kuruş parayla Avrupa'yı geziyorlardı. Erkek ciddi bir şekilde şöyle dedi: Önemli olan birlikte olmak. Kadın bunu onayladı ve bir noktada bana dönüp şu tarz sözlerle konuştu: Asli önemde olduğunu düşünerek

küçüklüğümüzden beri pek çok aptalca şey yapmaya zorunlu oluruz; şimdi bizim başımıza gelen, doğduğumdan beri yaşadığım en anlamlı şey.

İşte o andan itibaren onlardan hoşlandım. Gecenin bir vaktinde onları yol kenarına ya da yarı ıssız bir benzinciye bırakmamız, arabadan indirmemiz gerekti çünkü biz daha iç bölgeye sapacaktık. Kocama dedim ki: Onları bize götürelim, ortalık karanlık, hava soğuk, yarın bir yere bırakırız. Çocukların korku dolu gözleri önünde yemeklerini yediler, onlar için eski bir divanı açarak yatak yaptım. Şimdi birlikteyken ama ayrı ayrı da gözle görülen bir güç duygusu yaydıklarını hissediyordum ve bu duygu benim damarlarıma giriyor, beynimi ateşe veriyordu. Aşırı heyecanlı bir şekilde konuşmaya başladım, sanki sadece onlara söyleyebileceğim bir yığın şey vardı. Benim dile hâkimiyetimi övdüler, kocam beni alaycı bir edayla olağanüstü bir çağdaş İngiliz edebiyatı uzmanı olarak tanıttı. Konuyu geçiştirdim, aslen ne üzerinde çalıştığımı söyledim, her ikisi ve özellikle kız işimle çok ilgilendi, bu ilk defa başıma geliyordu.

Özellikle genç kadın beni büyüledi, adı Brenda idi. Bütün akşam onunla konuştum, kendimi onun yerinde hayal ettim, özgürdüm, her an arzu ettiğim ve her an beni arzu eden yabancı bir erkekle seyahatteydim. Her şey sıfırlanmıştı. Hiçbir alışkanlık, tahminin donuklaştırdığı hiçbir duygu kalmamıştı. Ben bendim, arzuların ve hayallerin dolaşık ipliğinden başka hiçbir dikkatin yönlendirmediği düşünceler üretiyordum. Göbek bağımın kesilmesinden beri hiç kimseye bağlı değildim. Sabah benimle vedalaşırlarken biraz İtalyanca bilen Brenda bana ait olan ve ona okutabileceğim bir şey var mı diye sordu. Bana ait. İşte bu ifadenin hazzını yaşadım: *bana ait bir şeyler.* Ona iki yıl önce yayımlanmış olan, birkaç sayfadan oluşan makalemi verdim. Sonunda gittiler, kocam onları otoyola indirdi.

Evi topladım, hüzünlü bir incelikle yataklarını bozdum ve ›u arada Brenda'yı çıplak olarak hayal ettim, kendi bacaklarım .rasında bana ait olan sıvı bir heyecan hissettim. Evlendiğimden ›eri ilk kez –Bianca ve Marta'nın doğumundan beri ilk kez– sevniş olduğum adama, kızlarıma şöyle demeyi hayal ettim: Benim ;itmem gerekiyor. Onların, üçünün bana otoyola kadar eşlik :ttiğini, yeniden yola çıkarken onlara el salladığımı ve beni orada ›ıraktıklarını görür gibi oldum.

Bu hayal kalıcı oldu. Ne kadar süre için Brenda gibi yol kenarında durdum, o imişim gibi davrandım. Gerçekten çekip gitmeden önce, bir iki yıl sanırım. Ağır zamanlardı. Kızlarımı bırakmayı düşündüğümü asla sanmıyorum. Bana korkunç, aptalca bencillik gibi geliyordu. Kocamı bırakmayı düşünüyordum, bunun için doğru anı kolluyordum. Bekliyorsun, yoruluyorsun, yeniden beklemeye başlıyorsun. Bir şeyler olacak ve sen bu arada daha sabırsız, belki daha tehlikeli bir hal alıyorsun. Kendimi bir türlü sakinleştiremiyordum, yorgunluk bile beni sakinleştirmiyordu.

Kim bilir ne zamandır yürüyordum. Saate baktım, tesise doğru geri döndüm, ayak bileklerim sızlıyordu. Gökyüzü açılmıştı, güneş yakıyordu, insanlar yeniden miskince kumsala iniyorlardı, kimi giyimli, kimi mayosuyla. Şemsiyeler yeniden açılıyordu, kıyı boyunca başlayan yürüyüşler tatilin geri gelişini kutluyordu.

Bir noktada, tatilcilere bir şeyler dağıtan gençler gördüm. Yaklaştığımda onları tanıdım, Nina'nın Napolili akrabalarıydı. Sanki bir eğlence için tanıtım ilanı dağıtıyorlardı, her birinin elinde bir paket dolusu ilan vardı. Biri beni tanıdı ve şöyle dedi: Ona niye verelim ki. Ben gene de aldım, yürümeye devam ettim, sonra şöyle bir göz attım. Nina, Rosaria kedisini, köpeğini kaybedenlerin yaptığını yapmışlardı. Tam ortada Elena'nın oyuncak bebeğiyle çirkin bir fotoğrafı vardı. Ayrıca koca rakamlarla bir cep telefonu numarası yazıyordu. Kısa birkaç satırda küçük kızın

bebeğini kaybetmekten ötürü pek kederli olduğunu yazmışlardı. Bebeği bulana cömert bir ödül vereceklerini vaat ediyorlardı. İlanı özenle katladım, çantama, Nani'nin fistanının yanına koydum.

18

Akşam yemeğinden sonra, kötü şarabın verdiği sersemlikle döndüm eve. Giovanni'nin arkadaşlarıyla serin havanın tadını çıkardığı barın önünden geçtim. Beni görünce ayağa kalktı, selam verdi, davetkâr bir edayla şarap kadehini kaldırdı. Ona yanıt vermedim ve kabalığım yüzünden pişmanlık da duymadım.

Kendimi son derece mutsuz hissediyordum. Bu bir dağılmışlık hissiydi, sanki derli toplu bir toz kümesiydim, bütün bir gün boyunca rüzgâr beni oradan oraya savurmuştu ve şimdi şekilsiz bir şekilde havaya asılıp kalmıştım. Çantayı divanın üstüne attım, teras kapısını, yatak odasının pencerelerini açmadım. Ender huzursuzluk anlarında aldığım uyku ilacı damlasını suya katıp içmek için mutfağa girdim. İlacımı içerken masada oturan bebeği fark ettim ve çantamdaki fistanı anımsadım. Utanç duydum. Bebeği başından yakaladım, oturma odasına sürükledim, divana çöktüm ve onu da yüzüstü karnıma yatırdım.

O koca poposuyla, gergin sırtıyla komikti. Bakalım bu fistan olacak mı sana, dedim yüksek sesle ve öfkeyle. Minik elbiseyi, donu, çorapları, ayakkabıları çıkardım çantadan. Yüzüstü duran bedenine ölçtüm giysiyi, doğru ölçüydü. Ertesi gün doğrudan Nina'nın yanına gidecek ve şöyle diyecektim: Bak, bunu dün

akşam çamlıkta buldum, bu sabah kızınla oynayabilmen için de bu elbiseyi aldım. Mutsuzca iç çektim, her şeyi divanın üstünde bıraktım, kalkmaya yeltendim ama bebeğin ağzından yine kara bir sıvı aktığını fark ettim, bu sefer eteğimi lekelemişti.

Bir minik deliğin çevresine toplanmış dudaklarını inceledim. Bedenin geri kalanından daha yumuşak bir plastikten yapılmış dudakların parmaklarımın altında ezildiğini hissettim. Onlara hafifçe dokundum. Ağzın deliği genişledi, bebek gülümsedi, bana diş etlerini ve süt dişlerini gösterdi. Tiksinti duygusuyla hemen kapadım ağzını, sertçe sarstım. Karnında bulunan suyu hissettim; orada kapalı kalmış, çürümüş sıvıyı ve ona karışan kumu kafamda canlandırdım. Bunlar sizin ana kız işleriniz, diye düşündüm, neden burnumu soktum bilmem.

Derin bir uyku uyudum. Sabah deniz malzememi, kitaplarımı, defterlerimi, minik giysiyi, bebeği çantama koydum ve kumsala uzanan yolu aştım. Otomobilde David Bowie derlemesinden tek bir şarkıyı üst üste dinledim: *The man who sold the world*, gençliğimin bir parçasıydı. Bir önceki gün yağan yağmur yüzünden serin ve nemli çamlıktan geçtim. Bazı ağaçların gövdelerinde Elena ve bebeğinin resmini yansıtan ilanlardan asılıydı. İçimden gülmek geldi. Belki de huysuz Corrado bana cömert bir ödül verirdi.

Gino pek nazik davrandı, onu görmek hoşuma gitti. Şezlongumu kuruması için güneşin altına açmıştı, çantamı taşımakta ısrar ederek şemsiyeme dek eşlik etti ama ses tonunda kesinlikle laubali bir değişim olmadı. Zeki ve düzgün bir çocuktu, ona yardımcı olmak, eğitimini tamamlaması için teşvik etmek gerekirdi. Aklımı veremesem de oturup okumaya başladım. Gino da kendi koltuğunda kendi kitabını çıkardı, bana yakınlığımızı belirtmek istercesine şöyle bir gülümsedi.

Nina henüz yoktu, Elena da. Bir önceki gün ilan dağıtan gençler vardı, dağınık bir sıralamayla, geç ve gönülsüzce kuzen-

ler, kardeşler, enişteler, tüm akrabalar geldi. Son olarak –neredeyse öğle oluyordu– Rosaria ve Corrado geldiler; önce hiçbir diyete uymayan, göbeğini gururla taşıyan ve bunu konu etmeyen gebe kadın, arkadan da fanilası, şortu, terlikleri, özensiz adımlarıyla kocası yürüyordu.

Huzursuzluğum geri geldi, kalbimin ritmi bozuldu. Nina belli ki bugün kumsala inmeyecekti, belki de kızı hastaydı. Gözlerimi ısrarla Rosaria'ya diktim. Kasvetli bir havası vardı, benden yana bakmıyordu. Bunun üzerine Gino'nun bakışlarını aradım, belki o bir şey biliyordu ama cankurtaran koltuğunun boş olduğunu, kitabın terk edilmiş olarak durduğunu fark ettim.

Rosaria'nın şemsiyesinden ayrıldığını ve yalnız başına geniş bacaklarıyla kıyıya doğru yürüdüğünü gördüğüm an yanına gittim. Beni gördüğüne sevinmedi, bunu gizlemek için çaba sarf etmedi. Benim sorularıma tek heceli yanıtlar verdi, nazik davranmaya uğraşmadı.

"Elena nasıl oldu?"

"Üşüttü."

"Ateşi var mı?"

"Biraz."

"Ya Nina?"

"Nina kızının yanında, ne yapacak ki?"

"İlanları gördüm."

Bir hayal kırıklığı ifadesi yaptı.

"Erkek kardeşime boşuna olduğunu söyledim, saçma sapan işler."

Konuşuyor ve konuşurken doğrudan Napoli lehçesinden İtalyancaya çeviri yapıyordu. Ona az daha, evet, boşuna saçma sapan işler, diyecektim: Bebek bende, şimdi Elena'ya götüreceğim. Ama mesafeli tavrı yüzünden vazgeçtim, bunu ona söylemek içimden gelmiyordu, hatta klandan kimseye söyleyesim yok-

tu. Onları bugün Napoli'de geçirdiğim çocukluk günlerimden anımsadıklarımla hüzünlü karşılaştırmalar yaparak izlediğim bir gösteri olarak hissetmiyordum; onları günümüz olarak, hâlâ içine adım adım kaydığım bataklık olarak hissediyordum. Küçük bir kızken kaçındığım akrabalar gibiydiler. Onlara katlanamıyordum ama gene de bana sımsıkı yapışıyorlardı, hepsi içimde yaşıyordu.

Varoluşun kimi zaman ironik bir geometrisi vardır. On üç, on dört yaşlarımdan sonra kentsoylu dekora, iyi bir İtalyancaya, eğitimli ve düşünceli bir hayata heves etmiştim. Napoli beni boğacak bir dalga gibi görünmüştü gözüme. Şehrin, çocukluğumda tanıdığım hayat biçimlerinin farklı hayatlar barındırabileceğini sanmıyordum; benim gördüğüm hayatlara bir tür duygusal görgüsüzlüğün egemen olduğu şiddetli ve şehvetli bir miskinlik hâkimdi ya da kendi sefil çöküşlerini aptalca pekiştirdikleri bir tür savunma durumu. O biçimleri ne geçmişte ne de olası bir gelecekte aramıyordum bile. Şehirden kaçışım sanki haykırarak yanığı da üzerinden sıyırabileceğini, yanan deriyi üzerinden soyarak atabileceğini sanan yanmış birini andırıyordu.

Kızlarımı terk ettiğim zaman en çok korktuğum şey Gianni'nin, tembellikten, intikam arzusundan, gereklilikten, Bianca ve Marta'yı Napoli'ye götürmesi, anneme ve akrabalarıma emanet etmesi olasılığı oldu. Kaygıdan boğuluyor ve şöyle düşünüyordum: Ne yaptım ben, ben kaçtım ama kızlarımın oraya dönmesine izin veriyorum. İki küçük kız yavaş yavaş benim içinden çıktığım kara kuyuya batacaklar, onların hallerini, dillerini, benim on sekiz yaşında okumak için benim gibi bir yabancı için çok uzakta bulunan Floransa'ya gittiğimde üzerimden sıyırdığım çizgileri soluyacaklar. Gianni'ye şöyle demiştim: Canın ne istiyorsa onu yap ama sana yalvarıyorum onları Napoli'deki akrabalara bırakma. Gianni bana bağırarak kızlarına ne isterse onu yapacağını, çekip gittiysem ağzımı açmaya hakkım olmadığını

söyledi. Nitekim onlara özenli bir şekilde baktı, iş hayatı altında ezilip yurtdışı seyahatleri artınca hiç tereddüt etmeden annemin evine, benim doğduğum, özgürlüğüme kavuşabilmek için odalarında yırtıcı kavgalar yaptığım o daireye götürüp aylarca bıraktı.

Yankıları bana ulaştı, üzüldüm ama o durumda bile geri adım atmadım. Uzaktaydım, bambaşka bir insan olduğumu sanıyordum, nihayet gerçek bir kişi olmuştum ve kızların da doğduğum kentin yaralarına kendilerini açmalarını istedim; yaraların benim üzerimdeki etkisi asla sağalmamıştı. Annem o dönemde iyi iş çıkardı, kızlarla ilgilendi, bitkin düştü ama ben ona hiçbir konuda minnet göstermedim. Kendime beslediğim gizli öfkeyi anneme yönelttim. Sonrasında kızlarımı yeniden yanıma aldığımda ve onları Floransa'ya götürdüğümde, annemi, bana yaptığı gibi onlarda da sağlıksız izler yaratmakla suçladım. İftira yüklü suçlamalar. O ise kendini savundu, kötülükle karşılık verdi, çok üzüldü, belki de üzüntüsünün zehiri yüzünden kısa süre sonra öldü. Ölmeden önce dolgun bir lehçeyle, bana söylediği en son sözlerden biri şu oldu: *Sento 'nu poch'e friddo, Leda, e me sto cacanno sotto.*[1]

Ona bağırarak öyle şeyler söyledim ki insanın aklına bile getirmemesi gerek. Artık döndüğüme göre kızlarımın sadece bana bağımlı olmalarını istiyordum. Bazen onları tek başıma yapmışım gibi hissediyordum, Gianni'ye ait hiçbir şey hatırlamıyordum; fiziksel olarak aşina olduğum yanları, bacakları, göğsü, cinsel organı, tadı, sanki birbirimize hiç dokunmamışız gibi uçup gitmişti zihnimden. Sonra Kanada'ya yerleştiğinde bu izlenim daha da sağlamlaştı, kızları sadece kendimle beslemişim, onlarda iyisiyle, kötüsüyle sadece atalarımın dişi hatlarını hissetmişim gibi geliyordu. Ama kaygılarım büyüdü. Birkaç yıl boyunca Bianca ve Marta okulda başarısız oldular; büyük bir olasılıkla

1 "Üşüyor gibiyim, Leda, ve galiba altıma yaptım." (ç.n.)

şaşkınlık içindeydiler. Onlara öfkelendim, onları dürttüm, taciz ettim. Şöyle diyordum: Ne yapmak istiyorsunuz hayatta, sonunuzun ne olmasını istiyorsunuz, geri gitmek, düzeyi alçaltmak, babanızın ve benim yaptığımız bunca çabayı yerle bir ederek sadece ilkokul diploması olan nineniz gibi mi olmak istiyorsunuz? Bianca'ya bezgin bir şekilde şöyle mırıldanıyordum: Öğretmenlerinle konuştum, beni rezil ettin. Her ikisinin de raydan çıktığını fark ediyordum, ikisi de bana giderek sahte ve cahil bir hal alıyorlar gibi geliyordu. Eğitimle, her şeyle törpüleneceklerinden emindim ve ancak disipline girdiklerinde, okulda başarılı olduklarında, ailemin kadınlarının gölgesi silindiğinde kendimi iyi hissedebildiğim bir dönem olmuştu.

Zavallı annem. Nihayetinde kızlara ne gibi bir kötülük yapmıştı ki? Hiç, sadece kendi lehçesini bulaştırmıştı. Onun sayesinde bugün Bianca ve Marta Napoli şivesi ve bazı ifadeleri biliyorlar. Keyifleri yerinde olunca benimle eğleniyorlar. Kanada'dan telefonla aradıklarında bile aksanımı abartıyorlar; dilleri konuşma şeklimin içinden yükselen lehçe vurgumu acımasızca yineliyorlar ya da Italyancaya dönüştürerek kullandığım Napoliten ifadelerle dalga geçiyorlar. Saçma sapan işler. Rosaria'ya gülümsüyorum, söyleyecek bir şey arıyorum, o öyle görünmese bile, ona karşı nazik olmaya çalışıyorum. Evet, kızlarım beni ve özellikle Ingilizcemi küçümserler, konuşmamdan utanırlar, bunu da birlikte yurtdışına gittiğimizde fark etmiştim. Oysa o benim mesleğimin dili, şahane bir kullanım sergilediğimi düşünürdüm. Oysa onlar başarılı olmadığım konusunda ısrar ediyorlar ve haklılar. Nitekim, defalarca şahlanmama karşın, mesafe alamadım. İstersem, bir anda yeniden şu kadın gibi, Rosaria gibi olabilirim. Biraz uğraşmam gerekebilir elbette, annem herhangi bir kesinti olmadan güzel küçük burjuva hanımı rolünden mutsuzluğunun o alışıldık suratsızlığına geçebilirdi. Benimse bunun için uğraşmam

gerekir ama başarırım. İki kızım ise bu noktadan çok uzaklaştılar. Bambaşka bir zaman dilimine aitler, ben onları geleceğin içinde kaybettim.

Yeniden, utançla gülümsüyorum ama Rosaria bana gülümsemiyor, sohbet sönüyor. Bu kadına karşı endişeli bir düşman olmakla, hüzünlü bir sempati duyma arasında gidip geliyorum. Bir nefeste doğuracağını, iki saat içinde hem kendini hem de kendinden bir tane daha yaratacağını biliyorum. Ertesi gün ayağa kalkacak, bol sütü olacak, besili süt nehir gibi akacak, uyanık ve yırtıcı savaşçılığa geri dönecek. Artık ayan beyan anlıyorum, gelin hanımı görmek istemiyor, tahminimce onu çıtkırıldım buluyor, gebeyken hep sızlandığını, kustuğunu anıyor. Nina onun gözünde yumuşak, akışkan, her türlü kötü etkiye açık bir kadın ve ben itiraf ettiğim onca çirkin şeyden sonra artık iyi bir kumsal arkadaşı olarak kabul edilemem. Bu nedenle onu benden korumak istiyor, kafasını karıştırmamı engelliyor. Karnı yarılmış erkek kardeşi adına muhafızlık yapıyor. Kötü insanlar bunlar, demişti Gino bana. Bir süre daha ayaklarım suda durdum, ne diyeceğimi bilemiyordum. Dünkü hava, bugünkü hava hayatımın bütün zamanlarını bir mıknatıs gibi çekiyordu. Şemsiyemin altına döndüm.

Orada oturup ne yapacağımı düşündüm ve sonunda kararımı verdim. Çantamı, ayakkabılarımı aldım, belime bir *pareo* sardım ve kitaplarımı şezlongun üzerinde, elbisemi de şemsiyenin tellerine asılı olarak bırakıp çamlığa yürüdüm.

Gino bana Napolililerin çamlığın arkasında, kumulların üzerindeki bir villada oturduklarını söylemişti. Çam iğneleriyle kum, güneşle gölge arasında yer alan sınırı takip ettim. Bir süre sonra villayı, sazlıklar, zakkumlar, okaliptüsler arasında yer alan iki katlı gösterişli yapıyı gördüm. Ağustos böcekleri o saatte kulakları sağır edecek şekilde ötüyorlardı.

Çalıların arasına girdim, beni eve ulaştıracak patikayı arıyordum. Çantamdan ilanı çıkardım, orada yazan cep telefonunu çevirdim. Nina'nın yanıt vermesini umarak bekledim. Telefon uzun uzun çalarken, sık ağaçların arasında inleyen zil sesi işittim; sağ yönden gelen sesten sonra Nina'nın gülerek, yeter haydi, dur yapma, bırak telefona bakayım, deyişini duydum.

Ani bir şekilde kapattım, bakışlarımla sesin geldiği yeri aradım. Nina üzerinde ince ve açık renkli bir giysiyle bir ağaç gövdesine yaslanmıştı. Gino onu öpüyordu. Genç kadın bu öpüşü kabul eder gibi görünüyordu ama gözleri açıktı, neşeliydi, telaşlıydı ve bu arada erkeğin, memesini arayan elini uzaklaştırmaya çalışıyordu.

19

Önce denizde yüzdüm ve sonra yüzümü çapraz kollarım üzerine yaslayarak yüzüstü güneşe uzandım. Bulunduğum pozisyonda delikanlının döndüğünü, uzun adımlarla kumullardan indiğini, başı önünde yürüdüğünü gördüm. Yerine yerleşince okumayı denedi ama beceremedi ve uzun uzun denizi seyretti. Bir önceki akşam yaşanan hoşnutsuzluğun düşmanlığa dönüştüğünü hissettim. Öyle havasında görünüyordu ki benimle saatlerce arkadaşlık etmişti, dikkatli ve duyarlı görünmüştü. Nina'nın kocasının ve akrabalarının vahşi tepkisinden korktuğunu söylemişti, beni de uyarmıştı. Oysa kendisini korumuyor, hem kendini hem kızı kim bilir hangi risklere atıyordu. Onu baştan çıkarıyor, onun en kırılgan olduğu, kızının ağırlığı altında ezildiği anda kendine çekiyordu. Onları benim gördüğüm gibi herkes görebilirdi. Her ikisi adına huzursuz oldum.

Onları yakalamak, bende, nasıl desem bilmem, bir tür tedirginlik yaratmıştı. Karmaşık bir heyecandı, görülmüşle görülmemişi harmanlıyordu, içimde ateş, üzerimde soğuk ter yaratıyordu. Öpüşmeleri hâlâ yanıyor, midemi ısıtıyordu, ağzımda ılık tükürük tadı vardı. Bu yetişkin değil, çocuksu bir histi, kendimi endişeli bir kız çocuğu gibi hissediyordum. Çok uzaktaki ha-

yaller, yapmacık, uydurulmuş imgeler geri geliyordu, küçükken annemin gece, gündüz gizlice evden çıktığını, sevgilileriyle buluştuğunu hayal ederdim ve onun deneyimlediği neşeyi kendi bedenimde duyardım. Sanki onlarca yıldır karnımın diplerinde dinlenmekte olan sakızımsı bir madde uyanmaya başlıyordu.

Sinirli bir şekilde şezlongdan kalktım, aceleyle eşyalarımı topladım. Yanılmışım, diye düşündüm, Bianca ve Marta'nın gidişleri bana yaramadı. Görünürde öyleydi ama gerçekte değildi. Ne kadar zamandır aramamıştım onları, seslerini duymalıydım. Çapayı yüzeye çekmek, kendini hafif algılamak iyilik değil, kendine ve başkalarına karşı zalimce bir şey. Bunu Nina'ya söylemenin yolunu bulmalıyım. İnsanın kızı hastayken, on altılık genç kız gibi flört etmenin ne anlamı vardı. Şemsiyenin altında, güneşte, deniz kenarında Elena ve oyuncak bebeğiyle olduğunda ne kadar şahane görünmüştü gözüme. Sırayla, minik dondurma kaşığıyla ıslak kum alıyorlar ve Nani'ye yedirir gibi yapıyorlardı. Ne kadar mutluydular ikisi. Elena saatlerce yalnız başına ya da annesiyle oynuyordu ve mutlu olduğu görünüyordu. Bana öyle geldi ki onun, Nina'nın yanında, oyuncak bebekle ilişkisinde, büyürken ve yaşlanırken Eros'un ona tattıracağına kıyasla daha fazla erotizm vardı. Bir kez bile Gino'dan, Rosaria'dan yana bakmadan kumsaldan ayrıldım.

Issız köy yolundan eve doğru araba sürerken zihnimin içinde görüntüler ve sesler kaynaşıyordu. Kızlarımın yanına döndüğüm zaman –artık yıllar geçti üzerinden– günler yeniden ağırlaşmıştı, cinsellik seyrekleşmiş ve bu nedenle sakin, beklentisiz bir eylem halini almıştı. Erkekler, öpüşmeden önce, olgun bir kararlılıkla bana karılarını bırakma niyetleri olmadığını, bekârlık alışkanlıklarından vazgeçmeyeceklerini, benim ve kızlarımın hayatlarının sorumluluğunu üstlenmeye niyetleri bulunmadığını belirtiyorlardı. Bundan yakınmamıştım, tahmin ettiğim buydu zaten ve

mantıklı buluyordum. Taşkınlık mevsimi kapanmıştı, üç yıl yetmişti bana.

Oysa Brenda ve sevgilisinin yatağını topladığım sabah, onların kokusunu silmek için pencereleri açtığımda bana organizmamda on altı yaşında yaşadığım ilk cinsel ilişkilerle, kocamla yaşadığım rahatsız ve tatmin etmeyen cinsellikle, kızlarımın doğumundan önce ve özellikle de sonra uygulanan karı koca ilişkisiyle hiç ilgisi olmayan bir haz arzusu keşfettiğimi fark etmiştim. Brenda ve sevgilisi ile tanışmamdan itibaren yeni beklentiler çıktı ortaya. Hayatımda ilk kez, sanki göğsümde bir dürtü misali, başka bir şeye ihtiyaç duydum ama bunu kendime söylemeye çekindim, koşullarıma, eğitimli ve aklı başında bir kadının hırslarına uygun düşmeyen düşünceler olduğunu sandım.

Günler, haftalar geçti, iki sevgilinin hatırası kesin olarak soldu. Ama ben sakinleşemedim, içime bir tür hayaller kargaşası yayıldı. Kocama bir şey söylemedim, cinsel alışkanlıklarımızı reddetmeyi denemedim, yıllar içinde geliştirdiğimiz erotik bir dilimiz de vardı. Derslerimi çalışırken, alışveriş yaparken, fatura ödemek için sırada beklerken ansızın beni utandıran ama aynı zamanda heyecanlandıran arzular arasında kendimi kaybediyordum. Özellikle de kızlarla ilgilenirken yenik düştüğümde utanıyordum. Onlarla şarkılar söylüyor, uyumalarından önce masallar okuyor, Marta'nın yemek yemesine yardım ediyordum, yıkıyordum, giydiriyordum ve bu arada kendimi bunları hak etmeyen iğrenç biri olarak hissediyor, nasıl teskin olacağımı bilemiyordum.

Bir sabah üniversiteden profesörüm aradı, E. M. Forster üzerine uluslararası bir kongreye davet olduğunu söyledi. İnceleme konum olduğu için katılmamı önerdi, çalışmalarımda çok yararı olacağını söyledi. Ne çalışması, bir şey çıkardığım yoktu ortaya, o da bana yolu açmak için pek yardımcı olmamıştı. Teşekkür et-

tim. Param yoktu, giyecek giysim yoktu, kocam kötü bir dönem geçiriyordu, çok işi vardı. Günlerce süren sinir harbi ve bunalımdan sonra gidemeyeceğime karar verdim. Profesörüm buna üzülmüş göründü. Yolumu yitirmek üzere olduğumu söyledi. Öfkelendim, onu bir süre aramadım. Yeniden ortaya çıktığında bana yolculuğu ve konaklamayı bedavaya getirmenin yolunu bulduğunu söyledi.

Bu sefer geri adım atamadım. Evde olmayacağım dört günün her bir dakikasını önceden düzenledim: Pişmiş yemekleri buzdolabına yerleştirdim, kız arkadaşları gerektiğinde bu deli bilim adamı için ellerinden geleni yapardı, babaları beklenmedik toplantılara gittiğinde kızlarımla ilgilenecek bunalımlı bir kız öğrenci buldum. Her şeyi kusursuzca ayarlayarak yola çıktım; bir tek Marta biraz soğuk algınlığı geçiriyordu.

Londra'ya giden uçak pek ünlü ve genç akademisyenlerle doluydu; rakiplerim bu çalışma sürecinde benden çok daha etkin olmuşlardı. Beni davet eden profesör kendi havasında ve pek düşünceliydi. Sert, iki büyük çocuk babası ve son derece seçkin ve nazik bir hanımın eşi olan hocamın uzun eğitim deneyimi, engin kültürü vardı; gene de kalabalık karşısında konuşması gereken her sefer panik ataklarına yenik düşüyordu. Uçuş boyunca raporunu düzeltmekten başka bir şey yapmadı ve otele varır varmaz, beni ikna edip etmeyeceğini öğrenmek için okumamı istedi. Okudum, onu rahatlattım, harika olduğunu söyledim; benim işlevim buydu; kaçıp gitti ve onu ilk çalışma gününün sabahında hiç görmedim. Ancak konuşma sırası geldiğinde, akşamüstü ortaya çıktı. Metnini İngilizce olarak düzgün bir şekilde okudu ama bir iki eleştiri gelince üzüldü, kuru yanıtlar verdi, gidip odasına kapandı ve akşam yemeğinde de çıkmadı. Ben de, öteki konuşmacılarla bir masayı paylaştım ve neredeyse hep sessiz kaldım.

Hocamı ancak ertesi sabah, seçkin bir üniversitenin çok ünlü öğretim üyesi olan Profesör Hardy'nin heyecanla beklenen sunumu sırasında yeniden gördüm. Beni selamlamadı bile, yanında başkaları vardı. Salonun arkalarında bir yer buldum, ciddi bir şekilde not defterimi açarak hazırlandım. Elli yaşlarında, kısa boyluca, zayıf, hoş bir yüzü, olağanüstü mavi gözleri olan Profesör Hardy ortaya çıktı. Alçak ve insanı sarmalayan tonda tuttuğu sesiyle konuştu ve bir süre sonra onun bana dokunması, beni okşaması hoşuma gider miydi, diye düşünmeye başladım. On dakika boyunca konuştu, sonra ansızın sesi sanki konuşmakta olduğu mikrofondan değil de benim erotik sanrılarımın içinden yayılıyormuşçasına adımı ve soyadımı telaffuz ettiğini işittim.

İnanamadım, buna karşın kızarıklık beni baştan ayağa yaktı. O sözlerine devam etti, mahir bir hatipti, yazılı metni iz olarak kullanıyordu, şimdi doğaçlama konuşuyordu. Bir, iki, üç kez soyadımı yineledi. Üniversiteden meslektaşlarımın bakışlarıyla beni salonda aramaya başladıklarını fark edince titremeye başladım, ellerim ter içinde kaldı. Benim hocam da şaşkın bir ifadeyle bana dönüp bakınca gözlerimiz karşılaştı. İngiliz akademisyen benim makalemin bir metnini anmaktaydı, o ana dek yayımladığım, bir zamanlar Brenda'ya verdiğim tek makaleydi bu. Bunu hayranlıkla vurguluyor, safsatalı bir şekilde bir bölümünü tartışıyor, kendi konuşmasını süslemek için onu kullanıyordu. O sunumunu yapar yapmaz kendimi salondan dışarı attım, alkışlar başladı.

Odama koştum, sanki bedenimin tüm sıvıları derimin altında fokurdamaktaydı, gururla dolmuştum. Floransa'ya kocama telefon ettim. Neredeyse bağırarak başıma gelen bu inanılmaz şeyi anlattım ona. O evet, aferin, sevindim dedi ve Marta'nın suçiçeği döktüğünü, teşhisin kesin olduğunu, hekimin kuşku yok dediğini aktardı. Kapattım telefonu. Marta'nın suçiçeği, her zamanki kaygı dalgasıyla içimdeki boşlukta kendine bir yer aradı ama son

yılların boşluğu yerine kendine şiddetli bir neşe, bir güç hissini, entelektüel zaferimin mutluluk yüklü kargaşasını, fiziksel hazzı buldu. Suçiçeği de neymiş, diye düşündüm, Bianca da geçirmişti, bu da geçecektir. Ben şimdi kendi kendimle sarhoş olmuştum. Ben, ben, ben: Ben buyum, ben bunu yapmayı biliyorum, ben bunu *yapmalıyım.*

Profesörüm odama telefon etti. Aramızda bir yakınlık yoktu, mesafeli bir adamdı. Her zaman boğuk, biraz kırçıllı bir ses tonuyla konuşurdu, bana hiçbir zaman pek önem vermemişti. Hırslı mastır öğrencilerinin baskılarına razı olmuştu ama vaatte bulunmaz, en sıkıcı yükümlülükleri üzerime yığmakla yetinirdi. Ne var ki o gün bana tatlı tatlı konuştu, lafları karıştırdı, başarımı övmek için komplimanlar geveledi. Hatta gelişigüzel şöyle dedi: Artık daha fazla uğraşmanız gerekecek, yeni makalenizi bir an önce bitirmeye uğraşın, yeni bir yayın önemlidir, Hardy'yi nasıl çalıştığımız konusunda bilgilendireceğim, göreceksiniz, sizinle tanışmayı isteyecektir. Bunu dikkate almadım, ben kimdim ki? Israr etti; kesinlikle öyle olacaktı.

Öğle yemeğinde onun yanına oturmamı istedi ve yeni bir haz dalgasıyla çevremdeki her şeyin değişmiş olduğunu fark ettim. Bir saat içinde, anonim çanta taşıyıcısından, gün sonunda bilimsel rapor özeti verme hakkı olmayan birinden, küçük de olsa uluslararası şöhreti olan genç bir akademisyene dönüşmüştüm. Genç ve yaşlı İtalyanlar birer birer yanıma gelerek beni kutladılar. Sonra yabancıların bazıları geldiler. Nihayetinde Hardy salona girdi, birisi kulağına bir şeyler söyledi, oturduğum masayı işaret etti. O bir an için bana baktı, kendi masasına yöneldi, durdu, geri döndü ve bana kendini takdim etmek üzere yanıma geldi. Nezaketle kendini bana tanıttı.

Sonra benim profesörüm kulağıma şöyle dedi: O ciddi bir bilim adamıdır ama çok çalışır, yaşlanıyor artık, canı sıkılıyor. Ve

ekledi: Siz erkek ya da çirkince ve yaşlı olsaydınız, saygınızı sunmanız için kendi sofrasına beklerdi ve soğuk bir iki nezaket cümlesiyle size cesaret vererek başından savardı. Bu bana fesatlık gibi göründü. Hardy'nin kesinlikle akşam da boy göstereceği şeklinde kötücül bir varsayımda bulunduğunda ona şöyle mırıldandım: Belki de onu ilgilendiren sadece önemli bir katkı kaleme almış olmamdır. Tek yanıt vermedi, evet diye homurdandı ve başımı döndüren bir neşeyle Profesör Hardy'nin akşam yemeğinde beni masasına davet ettiğini söylediğimde de sustu.

Akşam yemeğini Hardy ile yedim; esprili ve rahat davrandım, çok içtim. Sonra uzun bir gezinti yaptık ve dönüşte saat iki olmuşken bana odasına gitmeyi önerdi. Bunu esprili bir nezaketle, belli belirsiz yaptı, ben de kabul ettim. Cinsel ilişkileri çok yapışkan bir son gerçeklik, bir başka bedenle mümkün olan en dolaysız temas olarak kabul etmiştim. O deneyimden itibaren bu ilişkilerin hayal gücünün en uç noktada bulunan ürünü olduğuna ikna ettim kendimi. Haz ne kadar yüksekse, karşıdaki de bir rüyadan ve karnın, memelerin, ağzın, cinsel organın, tenin her santimetre karesinin, anın gerekliliklerine göre tanımlanabilecek belirsiz varlığın okşamalarına ve darbelerine tepkiden başka bir şey değildir. O buluşmaya ne kattım bilmem ve sanki o adamı ezelden beri seviyormuşum –henüz tanışmış olsam da– ve ömrümce onu arzu etmekten başka bir şey yapmamışım gibi hissettim.

Dönüşümde Gianni, Marta'nın hasta olduğunu bilmeme karşın, dört gün içinde onu sadece iki kez aramış olduğum için bana çıkıştı. Ona şöyle dedim: Çok meşguldüm. Ona anlattığım olaydan sonra durumu hak edebilmek için çok daha fazla çalışmam gerektiğini de ekledim. İnadına günde on saatimi üniversitede geçirmeye başladım. Hocam Floransa'ya dönmemizden itibaren yeni bir makale yazmam için ani bir cömertlikle ilgi göstermeye

başladı ve bir süre gidip onun üniversitesinde çalışabilmem için Hardy ile etkin bir işbirliğine girişti. Had safhada heyecanlı olan, sancılı bir etkinlik dönemine girdim. Deli gibi çalışıyordum ve bu arada Hardy olmadan yaşayamayacakmışım gibi acı çekiyordum. Ona uzun mektuplar yazıyor, telefonlar ediyordum. Gianni özellikle hafta sonlarında evde olursa, onu kuşkulandırmamak için Bianca ve Marta'yı da peşime takıp telefon kulübelerine koşuyordum. Bianca bizim telefon konuşmalarımızı dinliyordu ve İngilizce olmasına karşın her şeyi anlamadan anlıyordu, ben de bunun farkındaydım ama ne yapacağımı bilmiyordum. Kızlar orada, eteğimin dibinde, sessiz ve şaşkın dikiliyorlardı, bunu unutamıyordum, asla unutamayacağım. Gene de kendi irademe karşı keyif saçıyordum, açık saçık göndermelere yanıtlar veriyor ve ben de açık saçık göndermelerde bulunuyordum. Tek dikkat ettiğim –eteğimi çekiştirdiklerinde, acıktıklarını söylediklerinde, dondurma istediklerinde, bir adım ötede top satan adamdan top almayı tutturduklarında– yeter artık, gidiyorum, beni bir daha göremeyeceksiniz diye bağırmıyordum, yani iyice umutsuzluğa kapıldığında annemin yaptığını yapmıyordum. Hep bunu haykırsa da o bizi hiç bırakmadı; bense neredeyse hiç haber vermeden terk ettim kızlarımı.

Sanki direksiyonda değilmişim gibi sürüyordum arabayı, yolun farkına bile varmadım. Pencerelerden alev alev yanan rüzgâr giriyordu. Evin önüne park ettim, Bianca ve Marta o korkmuş bakışlarıyla, on sekiz yıl önceki minicik halleriyle gözlerimin önündeydiler. Kor olmuş, yanıyordum, hemen duşun altına girdim. Soğuk su. Bacaklarımdan, ayaklarımdan banyonun beyaz zeminine inen kara kuma bakarak, bıraktım aksın su üzerimden. Sıcak hissi neredeyse hemen geçer. Çarpık kanadın serinliği iner bedenime: *the chill of the crooked wing.* Kurulanmak, örtünmek. Auden'ın bu ifadesini kızlarıma da öğretmiştim; eğer bir mekân

hoşumuza gitmediyse, keyfimiz yerinde değilse ya da sadece buz gibi bir hava varsa, bu bizim aramızda şifreli bir cümle oluyordu. Zavallı kızlar, küçükten beri, ailevi sohbet içinde bile kültürlü olmalıydılar. Çantamı aldım, güneşli terasa çıkardım, içindekileri masanın üstüne boşalttım. Bebek yanlamasına düştü, ona bir kedi ya da köpeğe yapıldığı üzere bir şeyler dedim, sonra kendi sesimi fark ettim ve hemen sustum. Sakinleşmek için, Nani ile arkadaşlık ederek oyalanmaya karar verdim. Alkol aradım, yüzünde ve bedenindeki kalem izlerini silmek istiyordum. Özenle ovaladım ama pek temiz olmadı. Nani, gel buraya güzelim. Donunu, çoraplarını, fistanını giy. Ne kadar da şık oldun. Kendi kendime kullanır olduğum bu takma ad şaşırttı beni. Elena ve Nina'nın kullandığı pek çok ad arasından bilmem neden, bunu seçmiştim. Defterime baktım, onların söyledikleri adların tümünü kaydetmiştim: Neni, Nile, Nilotta, Nanicchia, Nanuccia, Nennella. Nani. Karnın su dolu tatlım. Sıvı karanlığını hâlâ karnında tutuyorsun. Bu arada güneşte, masanın yanı başına oturdum, parmaklarımla dalgalandırarak saçlarımı kurutmaya çalıştım. Deniz yeşildi.

Ben de pek çok karanlık şey gizliyordum, sessizce. Nankörlük pişmanlığı söz gelişi: Brenda. Benim metnimi Hardy'ye bizzat o vermişti, bunu bana hocanın kendisi söyledi. Nereden tanıştıklarını bilmiyorum, karşılıklı ne gibi borçları olduğunu bilmek istemedim. Bugün tek bildiğim Brenda olmasaydı benim o sayfalarım asla dikkat çekmeyecekti. Ama o zaman bunu kimselere, Gianni'ye, hocama asla söylemedim ve üstelik Brenda'yı hiç aramadım. Sadece iki yıl önce kızlara yazdığım mektupta kabullendim bu gerçeği, kızların okumaya bile tenezzül etmedikleri o mektupta. Şöyle yazmıştım: Her şeyi kendi başıma yaptığıma inanmaya ihtiyacım vardı. Kendi varlığımı, değerlerimi, niteliklerimin özgünlüğünü en yoğun şekilde hissetmek istiyordum.

Bu arada zincirleme olaylar yaşadım, sanki hayat boyu umut ettiklerimin onayını alır gibiydim. Başarılıydım; annemin yaptığı gibi herhangi bir üstünlük numarası uydurmama gerek yoktu, gerçekten sıradışı bir varlıktım. Sonunda Floransa'daki hocam da buna ikna olmuştu. Seçkin ve zarif Profesör Hardy buna herkesten daha çok ikna olmuş görünüyordu. İngiltere'ye gittim, döndüm, yeniden gittim. Kocam telaşlandı, neler oluyordu. Hem işleriyle hem kızlarıyla ilgilenemediğini söyleyerek isyan etti. O zaman onu terk edeceğimi söyledim. Anlamadı, bunalıma girdiğimi sandı, çözümler aradı, annemi aradı, kızları düşünmem gerektiğini söyleyerek bağırdı bana. Ona artık kendisiyle yaşayamayacağımı söyledim, kim olduğumu, gerçek potansiyelimi keşfetmek istediğimi söyledim; bunun gibi şeyler işte. Kendimle ilgili her şeyi çoktan beri bildiğimi, binlerce yeni düşüncem olduğunu, dersim üzerinde çalıştığımı, başka erkekleri sevdiğimi, kim başarılı, zeki olduğumu söylerse, kendimi sınamama yol açarsa ona âşık olduğumu haykıramazdım yüzüne. Sakinleşti. Bir süre anlayışlı olmaya çalıştı, sonra yalan söylediğimi hissetti, öfkelendi, hakaretlere başladı. Bir noktada canın ne istiyorsa yap, defol diye bağırdı.

Kızları yanıma almadan gidebileceğime hiç inanmamıştı. Oysa onu terk ettim, iki aylığına gittim ve ona asla telefon etmedim. Bana eziyetler ederek, uzaktan izimi süren o oldu. Geri geldiğimde, bunu sadece kitaplarımı ve notlarımı kesin olarak toplamak ve paketlemek için yaptım.

O sefer Bianca ve Marta'ya güzel giysiler aldım, hediyeler getirdim. Onları giymelerine yardım etmemi istediler; narin ve hassastılar. Kocam nazikçe beni kenara çekti ve yeniden denememizi istedi, ağlamaya başladı, beni sevdiğini söyledi. Hayır dedim. Kavga ettik, mutfağa kapandım. Bir süre sonra kapının usulca vurulduğunu duydum. Ciddi bir ifadeyle Bianca, peşinden

de ürkekçe Marta girdi. Bianca meyve tepsisinden bir portakal aldı, bana bir bıçak uzattı. Anlamadım, kendi sorunlarımla baş başaydım, bu evden kaçmak, onları unutmak, her şeyi unutmak için sabırsızlanıyordum. Bize yılan yapar mısın, dedi bunun üzerine, hem de Marta adına, Marta da bana yüreklendirici bir gülümsemeyle baktı. Beklenti içinde karşıma oturdular, yeni giysileriyle edepli ve nazik hanım pozu aldılar. Peki, dedim, portakalı aldım, başladım kabuğunu soymaya. Kızlar gözlerini ayırmıyorlardı. Beni yatıştırmak isteyen bakışlarını üzerimde hissediyordum ama daha kuvvetli olarak hissettiğim, onların dışındaki hayatın parıltısıydı; yeni renkler, yeni bedenler, yeni zekâlar, nihayet kendi anadilimmiş gibi sahipleneceğim dil ve kızlarımın beni beklenti içinde izledikleri bu ev ortamıyla bağdaşamayacak her şeydi. Ah, onları görünmez kıldım, kendi tenimden daha baskın, daha güçlü bir şekilde hissettiğim onların teninin arzularını işitmedim. Portakalı soydum ve gittim. O günden sonra, üç yıl boyunca, kızlarımı bir daha ne gördüm, ne duydum.

20

Kapı zili çaldı, terasa kadar uzanan şiddet yüklü bir elektrik boşalması oldu.

Otomatik olarak saate baktım. Öğleden sonra saat ikiydi, bu saatte kapımı çalabilecek samimiyette bir tanıdığım yoktu köyde. Sonra Gino geldi aklıma. Nerede oturduğumu biliyordu, belki de bir öğüt almak için o gelmişti.

Zil yeniden çaldı, bu sefer o kadar ısrarlı değildi, daha kısa sürdü. Terastan içeri girip diyafondan sordum:

"Kim o?"

"Giovanni."

İçimi çektim, zihnimde sıkışan sorularla uğraşacağıma onun gelmiş olması iyiydi, kapıyı açtım. Yalınayaktım, sandaletlerimi aradım, gömleğimin önünü iliklediem, eteğimi düzelttim, hâlâ nemli saçlarımı yatıştırdım. Ev kapısı çalar çalmaz açtım. Güneş yanığı, bembeyaz saçları özenle taranmış, biraz gösterişli gömleğiyle, çizgisi mükemmel lacivert pantolonuyla, parlak ayakkabılarıyla, elinde bir kesekâğıdıyla belirdi karşımda.

"Sadece bir dakikanızı çalacağım."

"Girin."

"Arabanızı gördüm, demek döndü hanımefendi diye düşündüm."

"Buyurun, girin."

"Rahatsız etmek istemem ama balık isterseniz bunlar yeni tutuldu."

Girdi, kesekâğıdını bana uzattı. Kapıyı kapattım, hediyesini aldım, zoraki gülümsedim ve şöyle dedim:

"Çok kibarsınız."

"Yemek yediniz mi?"

"Hayır."

"Bu çiğ de yenebilir."

"İşte ondan korkarım."

"Kızartın o halde, sıcak sıcak yiyin."

"Temizlemeyi bilmem."

O çekingen halden ansızın işgalci bir hale geçti. Evi tanıyordu, doğrudan mutfağa gitti, başladı balığı temizlemeye.

"Hiç dert değil," dedi, "iki dakikamı alır."

O cansız varlıkların iç organlarını deneyimli hareketlerle çıkartırken ve sonra renklerini, ışıltılarını üzerlerinden almak istercesine pullarını kazırken alaycı bakışlarla seyrettim onu. Olasılıkla arkadaşları girişiminde başarıya ulaşıp ulaşmadığını öğrenme merakıyla barda bekliyorlardı. Onu eve alma hatasını yapmıştım bir kere ve varsayımım doğruysa, şu ya da bu şekilde sonradan anlatacaklarını geçerli kılabilecek sürede burada kalmak için elinden geleni yapacaktı. Erkeklerin, her yaşta dokunaklı bir halleri var. Kırılgan bir küstahlık, cüretkâr bir ürkeklik. Bugün geldiğim noktada, onların zayıflıkları bende merhametli bir anlayış ya da sevgiye yol açtı mı diye düşünüyorum. Giovanni, diye düşündüm, işler nasıl giderse gitsin yabancı kadının yanında, yaşına rağmen ve ilaç kullanmadan şahane bir ereksiyon yaşadığıyla övünecektir.

"Zeytinyağınız nerede?"

Büyük bir maharetle balıkları kızarttı, sanki düşüncesi cümle kurmasından daha hızlıymış gibi sinirli kelimeler kalabalığı yarattı. Geçmişi, denizin daha bereketli, balığın daha lezzetli olduğu günleri övdü. Üç yıl önce ölmüş olan karısından ve çocuklarından söz etti. Şunu da söyledi:

"İlk oğlum, sizden çok daha büyük."

"Sanmıyorum, ben yaşlıyım."

"Ne yaşlısı, olsa olsa en fazla kırk yaşındasınızdır."

"Hayır."

"Kırk iki, kırk üç."

"Kırk sekiz yaşındayım Giovanni ve biri yirmi dört, biri yirmi iki yaşında kocaman iki kızım var."

"Oğlum elli yaşında, ben on dokuz yaşındayken doğdu; karım daha on yedi yaşındaydı."

"Siz atmış dokuz yaşında mısınız?"

"Evet ve üç kez dede oldum."

"Yaşınızı göstermiyorsunuz."

"Görünüş öyle."

Süpermarketten aldığım ve evde bulunan tek kırmızı şarabı açtım, divana yan yana oturarak oturma odasındaki masanın üstünde balık kızartmasını yedik. Balık olağanüstü lezzetliydi, kendi sesimin tınısının beni rahatlattığını hissederek çok konuştum. İşimden, kızlarımdan, özellikle de onlardan söz ettim. Şöyle dedim: Bana hiç sorun yaratmadılar. Hep iyi okudular, sınıflarını geçtiler, yüksek notlarla mezun oldular, babaları gibi iyi bilim insanları olacaklar. Şimdi Kanada'da yaşıyorlar; küçük okuyup eğitimini tamamlıyor, büyük olan da çalışıyor. Mutluyum, annelik görevlerimi yerine getirdim, onları günümüzün bütün tehlikelerinden uzak tuttum.

Ben konuşuyordum, o dinliyordu. Arada sırada kendi anlatıyordu. Büyük oğlu muhasebeciydi, karısı postanede çalışıyordu; kızı, meydandaki gazete bayii ve iyi bir insan olan gençle evliydi; üçüncü oğlu ise onun sırtındaki yüktü, okumak istememişti, yazları sandalla turistleri gezdirerek biraz para kazanıyordu. Sonuncusu ise eğitiminde biraz geriydi, kötü bir hastalık geçirmişti ama şimdi mezun olmak üzereydi, ailenin ilk üniversite mezunu olacaktı.

Çok tatlı ifadelerle torunlarını anlattı, hepsi büyük oğlundandı, ötekilerin çocuğu yoktu, olmamıştı. Hoş bir hava oluştu, kendimi rahat hissetmeye başladım, nesnelere, balığın lezzetine – barbun– şarap kadehine, denizden yansıyan ve pencerelere vuran ışığa bağlı olumlu hissin mutluluğuydu. O torunlarını anlatırken ben de kızlarımın küçüklüğünü anlattım. Bir keresinde, yirmi yıl önce kar yağdığında Bianca ve ben ne çok eğlenmiştik; daha üç yaşındaydı, kapüşonun çevresinde beyaz kürkü olan pembe bir tulumu vardı; yanakları kırmızı kırmızı olmuştu; kızağı peşimizden çekerek tepeye çıkıyorduk ve sonra Bianca öne, ben arkaya oturuyordum, onu göğsüme bastırıyordum, aşağı kayıyorduk hızla ve ikimiz de neşeyle bağırıyorduk ve en aşağı indiğimizde bebemin tulumunun pembesi, yanaklarının kırmızısı görünmez oluyordu, ışıltılı karlar altında kalıyordu, sadece mutlu gözleri ve şöyle diyen ağzı kalıyordu: Bir daha anne.

Konuşuyordum ve aklıma sadece mutlu anlar geliyordu, hüzünlü olmayan bir özlem duyuyordum, keyifliydi, onların o minik bedenleri, sana dokunmak, sarılmak, seni yalamak, öpmek istemeleri. Marta evin penceresine oturur işten dönmemi beklerdi, beni uzaktan gördüğü anda kimseler tutamazdı, merdiven kapısını açar, aşağı koşar, o yumuşacık, bana doyamayan bedeniyle öyle hızla koşardı ki, düşecek diye korkardım, ona yavaş, koşma diye işaret ederdim, daha birkaç yaşındaydı ama çevikti, kendin-

den emindi; çantamı bırakır, yere diz çöker, onu kucaklamak için kollarımı açardım ve bir kurşun gibi saplanırdı göğsüme, neredeyse yere sererdi beni, ona sarılırdım, o bana sarılırdı.

Zaman akıp gidiyor, dedim, onların o minicik bedenlerini de alıp uzaklara götürüyor, geriye kalan sadece o kolların anısı oluyor. Büyüyorlar, senin boyuna geliyorlar, seni aşıyorlar. Marta on altı yaşında benden daha uzun boyluydu. Bianca ufak tefek kaldı, başı burama, kulağıma gelir. Kimi zaman küçüklüklerindeki gibi kucağıma otururlar, aynı anda konuşurlar, beni okşarlar, öperler. Marta'nın sanki o büyük, ben küçükmüşüm gibi beni korumaya çalışarak, benim adıma kaygılanarak büyüdüğünden kuşkulanıyorum; onun o çabası onu böyle şikâyetçi yaptı, çok güçlü bir yetersizlik duygusu vardı. Ama bunlar çok da emin olduğum şeyler değil. Bianca örneğin, babası gibidir, samimi olamaz ama o da zaman zaman bana o kuru ve sert cümleleriyle, arzudan çok emri andıran sözleriyle, beni iyiliğim için yeniden şekillendirmek arzusu duymuştur. Bilirsiniz işte, çocuklar öyledir, kimi zaman öpe koklaya severler, kimi zaman seni yeni baştan yaratmaya uğraşırlar; sanki sen kötü yetiştirilmişsindir, dünyada nasıl durman gerektiğini, dinlemen gereken müzikleri, okuman gereken kitapları, kullanman gereken sözleri, artık çağdışı olduğu ve kimse kullanmadığı için kullanmaman gereken kelimeleri bilmiyorsundur ve onlar seni en baştan oluşturarak bunları öğretmeleri gerektiğini düşünürler.

"Onlar hep bizden daha çok bilirler," diye onayladı Giovanni.

"Kimi zaman da doğru," dedim, "çünkü bizim onlara öğrettiklerimizi, bizim dışımızda, artık bize ait olmayan, bambaşka bir dönem olan kendi zamanlarında öğrendikleriyle birleştiriyorlar."

"Bu daha kötü."

"Öyle mi sizce?"

"Biz onları şımarttık, beklenti içindeler."

"Bilemiyorum."

"Küçükken benim neyim vardı? Tahta bir tabancam. Kabza dediğin çubuğa bir mandal çivilerdik, gövde dediğin yere de lastik takardık. Lastiğe sapan misali bir taş takardık, lastikle taşı mandala kıstırırdık. Böylece tabanca doldurulmuş olurdu. Ateş etmek istediğinde mandalı açardın, taş fırlardı."

Ona sempatiyle baktım, fikir değiştirmeye başlamıştım. Şimdi bana sakin bir adam olarak görünüyordu; arkadaşlarına hava atmak için yukarı çıkmış olduğunu düşünmüyordum. Sadece hayal kırıklıklarının darbesini hafifletmek için küçük bir ödül arıyordu. Floransa'dan gelen, güzel bir otomobili, televizyondakiler gibi zarif giysileri olan, tek başına tatil yapan bu kadınla çene çalmak istiyordu.

"Bugün ellerinde her şey var ama insanlar saçmalık satın almak için borçlanıyorlar. Karım tek bir kuruşu israf etmezdi, oysa şimdinin kadınları paraları pencereden saçıyorlar."

Şimdiki zamandan, ve yakın geçmişten yakınması ve uzak geçmişi idealize etmesi beni her zamanki gibi rahatsız etmemişti. İnsanın hayatında tutunabileceği, orada asılı dururken düşme zorunluluğuna alışacağı cılız bir dal hep vardır; onun anlattıkları da kendini bu düşünceye alıştırmasının yollarından biri diye düşündüm. Onunla tartışmaya girmenin ve şöyle demenin ne manası vardı: Ben yeni kadınların oluşturduğu bir dalganın içindeydim, senin karından ve hatta kızından farklı olmak için çabaladım, senin geçmişin hiç hoşuma gitmiyor. Ama ne vardı şimdi tartışacak, bu suyu çıkmış konuşmaların teranesi sükunet veriyordu. Belli bir noktada kederli bir şekilde şöyle dedi:

"Karım, çocuklar küçükken onları uslu tutmak için ellerine içine biraz şeker doldurduğu bir tülbent parçası verirdi."

"Kuklacık derdik."

"Siz de bilir misiniz?"

"Ninem bir keresinde hiç durmadan ağlayan, neyi olduğunu anlamadığımız küçük kızım için hazırlamıştı."

"Gördünüz mü işte? Oysa şimdi yakaladıkları gibi doktora götürüyorlar, hem ana babayı hem çocuğu tedavi ediyorlar, babaların, annelerin, henüz doğmuş bebelerin hasta olduğunu sanıyorlar."

O geçmiş zamanı övmeye devam ederken, ben de ninemi anımsadım. O zamanlar bu adamın yaşındaydı herhalde ama minicikti, kamburu çıkmıştı, 1916 doğumluydu. İki kızımla Napoli'ye ziyarete gitmiştim, her zamanki gibi bitkin, yorgundum; bana eşlik edecekken son dakikada Floransa'da kalmış olan kocama hiddetliydim. Marta ağlıyordu, emziğini bulamıyordu, annem kızımı o nesneye alıştırdığım için bana çıkışıyordu. Onunla da kavga etmeye başladım, bıkmıştım artık, beni sürekli eleştiriyordu. O sırada ninem bir sünger parçası buldu, şekere batırdı, üzerine tülbent sardı, sanırım bir şekerlik tülüydü, etrafına da kurdele bağladı. Minicik bir yaratık çıktı ortaya, bedenini ve ayaklarını örten beyaz giysili bir hayaleti andırıyordu. Sanki büyülenmiş gibi sakinleşiverdim. Marta da büyük ninesinin kucağında o kuklanın başını dudakları arasına aldı ve ağlamayı kesti. Annem bile uysallaştı, eğlendi, ben küçükken, o bir yere gittiğinde ve ben onu göremeyince ağlayıp bağırmaya başladığımda annesinin beni de böyle susturduğunu söyledi.

Şaraptan esrimiş halde gülümsedim, başımı Giovanni'nin omzuna dayadım.

"Kendinizi iyi hissetmiyor musunuz?" diye sordu utana sıkıla.

"Hayır, iyiyim."

"Uzanın biraz."

Divana uzandım, o da yanıma oturdu.

"Geçer şimdi."

"Bir şeyin geçmesi gerekmiyor Giovanni, gayet iyiyim," dedim tatlılıkla.

Pencereden dışarı baktım, gökyüzünde beyaz ve narin tek bir bulut vardı, bombeli alnı, yarı kel kafasıyla masada oturup kalmış olan Nani'nin mavi gözlerinin üzerinden geçiyordu. Bianca'ya meme verdim, Marta'ya veremedim, hem de hiç; tutmazdı mememi, ağlardı, ben de çaresizliğe kapılırdım. İyi bir anne olmak istiyordum, kusursuz olmak, ama bedenim bunu reddediyordu. Bazen sayısız çocukla uğraşan geçmişin kadınlarını, onların iyileşmelerine, en yaramaz küçükleri susturmalarına yardım eden ritüelleri düşünürdüm: bir gece yalnız başlarına ormanda bırakmak, onları buz gibi soğuk su kaynağına batırıp çıkarmak, gibi.

"Size bir kahve yapayım mı?"

"Hayır, teşekkür ederim, kalın burada, kımıldamayın."

Gözlerimi yumdum. Nina geldi aklıma, sırtını ağacın gövdesine dayamıştı, o uzun boynunu, göğsünü düşündüm. Elena'nın emdiği meme uçlarını düşündüm. Bebek nasıl emzirilir kızına göstermek için oyuncak bebeği göğsüne bastırışını düşündüm. Aynı şeyleri yineleyen küçük kızı düşündüm. Evet, tatilin ilk günleri güzeldi. Şimdiki günlerin kaygısından sıyrılmak için o hoş anları büyütme ihtiyacı duyuyordum. Nihayetinde hepimiz yapmacık bile olsa tatlı davranışlara düşkünüz. Gözlerimi yeniden açtım.

"Renginiz yerine geldi, demin sapsarı olmuştunuz."

"Deniz yoruyor bazen beni."

Giovanni ayağa kalktı, terası göstererek temkinli bir şekilde sordu:

"İzin verirseniz, bir sigara içeyim."

Dışarı çıktı, sigarasını yaktı, yanına gittim.

Bebeği göstererek, "Sizin mi?" diye sordu ama kendini önemli hissetmek için zekice bir şey söylemek isteyen biri gibiydi.

Evet işareti yaptım başımla.

"Adı Mina, benim uğurumdur."

Bebeği göğsünden tuttu, ne yapacağını bilemedi, yerine koydu.

"İçi su dolu."

Bir şey demedim, ne diyeceğimi bilemedim.

İhtiyatlı gözlerle baktı bana, sanki bana ait bir şey, bir an için onu gerginleştirmişti.

"Bebeği çalınan o zavallı kızı duydunuz mu?" diye sordu.

21

Kendimi ders çalışmaya zorladım, gecenin büyük bölümünde bunu yaptım. İlkgençliğimde son derece disiplinli olmayı öğrendim: Düşünceleri zihnimden kovarım, acıları ve aşağılamaları uyuturum, endişelerimi bir kenara koyarım.

Sabahın dördüne doğru bıraktım. Sırtımda, o kozalağın çarptığı yer yeniden ağrımaya başladı. Saat dokuza kadar uyudum, sonra terasta, rüzgârla titreyen denizin karşısında kahvaltı ettim. Nani açık havada, masanın üstünde kalmıştı, minik fistanı nemliydi. Saniyenin binde birinde dudaklarını oynattığını ve oyun olsun diye kırmızı dilinin ucunu çıkarttığını görür gibi oldum.

Denize inme arzum yoktu, evden çıkmak bile istemiyordum. Barın önünden geçmek zorunda olmak, Giovanni'yi yaşıtlarıyla sohbet ederken görmek ruhumu daraltıyordu, ayrıca bu bebek meselesini acilen çözmem gerektiğini hissediyordum. Melankolik bir şekilde Nani'ye baktım, yanağını okşadım. Onu kaybetme üzüntüm hafiflememiş, tam tersine artmıştı. Kafam karışıktı, bir an için Elena onsuz yapabilir ama ben yapamam gibi bir duyguya kapıldım. Öte yandan, onu saklamadan Giovanni'yi eve alarak düşüncesiz bir hareket yapmıştım. İlk kez tatilimi yarıda kes-

meyi, hemen bugün, olmadı ertesi gün yola çıkmayı düşündüm. Sonra kendime güldüm, hangi akıntıya bırakıyordum kendimi, sanki oyuncak bebek değil de çocuk çalmışım gibi kaçmayı mı planlıyordum? Sofrayı topladım, yıkandım, özenle makyaj yaptım. Zarif bir giysi giydim ve çıktım.

Köyde panayır kurulmuştu. Alan, ana cadde, sokaklar, ara sokaklar otomobillerin geçişine kapalı bir tezgâhlar labirentine dönüşmüştü, köyün dışında ise trafik büyük kentteki gibi yoğunlaşmıştı. Bin bir çeşit mal, giysi, ceket, palto, yağmurluk, şapka, ayakkabı, oyuncak, her tür küçük ev aleti, gerçek ya da sahte antika, bitki, peynir ve salam, sebze, meyve, deniz desenli el işleri, mucizevi iksirlerle dolu minik şişeler satışa sunulmuştu. Severim panayırları, özellikle de giyilmiş giysiler ve ellili, altmışlı yıllara ait küçük büyük objeler satanlara meraklıyımdır. Eski giysilerden, geceliklerden, pantolonlardan, küpelerden, broşlardan, mobilyalardan, her şeyden alırım. Ivır zıvır ne varsa karıştırmaya başladım, billur bir kâğıt ağırlığı, eski bir ütü, tiyatro dürbünü, metal deniz atı, Napoli işi kahvelik. Tam ışıltılı, siyah amber taşı olan, iğnesi tehlikeli derecede uzun ve keskin bir broşu incelerken cep telefonum çaldı. Kızlarımdır diye düşündüm, saat tutmasa bile. Ekrana baktım, ikisinin de adını görmedim ama numara aşina geldi. Yanıtladım.

"Sinyora Leda?"

"Evet."

"Ben bebeğini kaybeden küçük kızın annesiyim, hani şu..."

Çok şaşırdım, tedirginlik ve mutluluk hissettim, kalbim göğsümün içinde dört nala atmaya başladı.

"Merhaba Nina."

"Bu sizin numaranız mı diye merak etmiştim."

"Benim, evet."

"Sizi dün çamlıkta gördüm."

"Ben de sizi gördüm."

"Sizinle konuşmak istiyordum."

"Tamam, ne zaman istersiniz, siz söyleyin."

"Şimdi."

"Şimdi köyde, panayırdayım."

"Biliyorum, on dakikadır izliyorum sizi. Ama hep kaybediyorum, çok kalabalık."

"Çeşmenin yanındayım. Eski eşyalar satıyor, buradan kımıldamıyorum."

İki parmağımla göğsüme bastırdım, taşikardimi durdurmak istiyordum. Eşyaları karıştırdım, bir ikisini inceledim ama ilgi duymadan, mekanik hallerle. Nina kalabalığın arasında belirdi, Elena'nın pusetini itiyordu. Arada sırada denizden esen rüzgâr kocasının aldığı şapkayı uçurmasın diye eliyle tutuyordu.

"Günaydın," dedim bakışları sönük, ağzında meme oturan kıza bakarak, "ateşin düştü mü?"

Nina kızının yerine yanıtladı:

"İyi ama sakinleşemiyor, bebeğini istiyor."

Elena ağzından emziği çıkardı ve şöyle dedi:

"İlaç alması gerekiyor."

"Nani hasta mı?"

"Karnında bebek var."

Ona şaşkınlıkla baktım.

"Karnındaki bebek mi hasta?"

Nina belli belirsiz bir utançla araya girdi ve gülerek şöyle dedi:

"Bu bir oyun. Görümcem ilaç alıyor ve o da oyun olsun diye bebeğine veriyor."

"Nani de mi gebe?"

Genç kadın şöyle dedi:

"Halasının ve bebeğin birlikte bebek beklediklerine karar verdi. Değil mi Elena?"

Şapkası uçtu, yerden aldım. Saçlarını toplamıştı, yüzü böyle daha güzel görünüyordu.

"Teşekkür ederim, rüzgârda durmuyor başımda."

"Durun," dedim ve şapkasını güzelce taktım ve amber topuzlu uzun iğneyle onu saçlarına raptettim.

"İşte, böyle olunca düşmez. Ama evde kızınıza göz kulak olun, iğneyi de dezenfekte edin, çizerse bir yerini kötü olur."

Tezgâhtaki adama iğnenin fiyatını sordum, Nina ödemek istedi ama karşı koydum.

"Mühim bir şey değil," dedim.

Sonra birbirimize sen demeye başladık, ben ona önerdim, çekindi, utandığını söyledi ama sonra razı oldu. O günlerde ne kadar yorulduğundan yakındı, kızı dur durak bilmez olmuştu.

"Haydi tatlım, çıkaralım o emziği ağzından," dedi, "Leda bizi beğensin."

Kızı hakkında tedirgince konuştu. Elena'nın bebeğini kaybettiğinden beri gerilediğini, ya kucakta ya pusette olmak istediğini, hatta emziğe geri döndüğünü söyledi. Sanki daha sakin bir yer ararcasına çevresine bakındı, puseti parka doğru itti. Ofladı, gerçekten yorgundu ve yorgun kelimesine vurgu yaptı, sadece fiziksel yorgunluktan söz etmediğini anlamamı istedi.

"Beni Gino ile gördüğünü biliyorum ama sakın aklına kötü bir şey gelmesin."

"Ben kimse ve hiçbir şey için kötü düşünmem."

"Evet, belli oluyor. Seni görür görmez içimden şöyle geçirdim: Şu hanım gibi olmayı isterdim."

"Ne gibi bir özelliğim var ki?"

"Güzelsin, zarifsin, pek çok şey bildiğin belli."

"Hiçbir şey bildiğim yok."

Hızlıca başını salladı.

"Her konuda kendinden öyle emin bir tavrın var ki, hiçbir şeyden korkmuyorsun. Kumsala ilk geldiğinde fark ettim bunu. Sana bakıyordum, senin de benden yana bakmanı istiyordum ama hiç bakmıyordun."

Bir süre parkın yollarında gezindik, sözü yeniden Gino ve çamlığa getirdi.

"O gün gördüğün şeyin hiçbir anlamı yok."

"Şimdi yalan söyleme."

"Gerçekten öyle, uzaklaştırıyorum onu, dudaklarımı sımsıkı tutuyorum. Sadece biraz genç kızlığıma dönmek istedim ama numaradan."

"Elena doğduğunda kaç yaşındaydın?"

"On dokuz, Elena neredeyse üç yaşında."

"Belki de fazla erken anne olmuşsun."

Kuvvetlice hayır işareti yaptı başıyla.

"Elena olduğu için mutluyum, her şeyden mutluyum. Sadece şu son günler yüzünden. Kızımı üzenin kim olduğunu bir bulsam..."

"Ne yaparsın?" diye sordum alaycı bir şekilde.

"Onu ben biliyorum."

Sanki yatıştırmak istercesine bir kolunu şöyle bir okşadım. Sanki ailesine ait ses tonlarını ve formülleri taklit edermiş gibi geldi bana, daha ikna edici olmak için Napoli şivesini vurguluyordu, merhamete yakın bir duyguya kapıldım.

"İyiyim," diye yineledi defalarca, kocasına nasıl âşık olduğunu, onu on altı yaşında diskotekte tanıdığını söyledi. Adam onu seviyordu, karısına da kızına da tapıyordu. Sonra yeniden sinirli bir şekilde güldü.

"Memelerimin tam elinin ölçüsüne uygun olduğunu söylüyor."

Bu cümle bana çok amiyane geldi, şöyle dedim:

"Peki ya benim gördüğüm gibi o görseydi seni?"

Nina ciddileşti.

"Beni boğardı."

Bir ona, bir kızına baktım.

"Benden ne bekliyorsun?"

Başını salladı, mırıldandı:

"Bilmiyorum. Biraz konuşmak. Seni kumsalda gördüğümde, bütün gün senin şemsiyenin altında oturup çene çalsak diye heves ediyorum. Gino bana üniversite hocası olduğunu söyledi. Ben de Edebiyat Fakültesine yazılmıştım liseden sonra, ama sadece iki sınav verebildim."

"Çalışmıyor musun?"

Yeniden güldü.

"Kocam çalışıyor."

"Ne yapıyor?"

Soruyu aksi bir tavırla geçiştirdi, gözlerinde düşmanca bir şimşek çaktı. Şöyle dedi:

"Ondan konuşmak istemiyorum: Rosaria alışveriş yapıyor, her an beni arayabilir, o zaman süre dolmuş olacak."

"Benimle konuşmanı istemiyor mu?"

Öfkeli bir ifade belirdi yüzünde.

"Ona kalsa hiçbir şey yapmayacağım."

Bir an sustu, sonra kararsızca şöyle dedi:

"Sana özel bir soru sorabilir miyim?"

"Dinleyelim bakalım."

"Neden bırakmıştın kızlarını?"

Düşündüm, onun işine yarayacak bir yanıt aradım.

"Onları çok seviyordum ve onlara duyduğum sevginin benim ben olmamı engellediğini düşünüyordum."

Artık sürekli gülmediğini fark ettim, şimdi her sözümü dikkatle dinliyordu.

"Üç yıl boyunca görmedin mi onları?"

Evet işareti yaptım.

"Peki onlar olmadan nasıl hissettin kendini?"

"İyi. Sanki bana ait her şey parçalanıyordu, bütün parçalarım, her yandan ve büyük bir sevinçle dökülüyordu."

"Acı hissetmiyor muydun?"

"Hayır, hayatıma fazlasıyla kaptırmıştım kendimi. Ama sanki karnım ağrıyormuş gibi şuramda bir ağırlık vardı. Anne diye seslenen her çocuğa kalbim hoplayarak dönüp bakıyordum."

"Kötüydün demek ki, iyi değildin."

"Varoluşunu yeniden fetheden, pek çok şey arasında dayanılmaz bir özlem de hisseden biri gibiydim."

Bana düşmanca baktı.

"Madem iyiydin, neden döndün?"

Sözlerimi dikkatle seçtim.

"Çünkü gerçek anlamda bana ait ve onlarla eşdeğer olacak bir şey yaratmaktan aciz olduğumu fark ettim."

Aniden sevinçle gülümsedi.

"O halde kızlarına duyduğun sevgi yüzünden döndün."

"Hayır, dönüşüm de, gidişimle aynı nedenden kaynaklanıyordu: kendime duyduğum sevgi."

Yüzü yeniden gölgelendi.

"Ne demek istiyorsun?"

"Onlarsız olduğumda, onlarla olduğumdan daha çaresiz ve yararsız olduğumu hissettim."

Gözleriyle içimi eşelemeye niyetlendi: göğsümü, alnımın arkasını...

"Aradığını buldun ve hoşuna gitmedi."

Ona gülümsedim.

"Nina, benim aradığım arzuların ve çokça kibrin birbirine dolandığı bir düğümdü. Şanssız olsaydım, bütün hayatımı bunu

fark etmek için harcayabilirdim. Neyse ki şanslı çıktım ve sadece üç yılımı aldı. Üç yıl ve otuz altı gün."

Bana tatmin olmuş gibi göründü.

"Nasıl oldu da dönmeye karar verdin?"

"Bir sabah yapmayı gerçekten arzu ettiğim yegâne şeyin, kızlarımın gözü önünde meyve soyarak yılan yapmak olduğunu hissettim; o zaman ağlamaya başladım."

"Anlayamıyorum."

"Zamanımız olursa anlatırım sana."

Gösterişli bir şekilde onayladı, oturup beni dinlemekten başka bir şey istemediğini bana belli etmek istedi ve bu arada Elena'nın uyuduğunu fark edip, emziği usulca aldı ağzından, bir kâğıt mendile sardı, çantasına koydu. Sonra kızına gösterdiği hassasiyeti iletmek için şirin bir ifade takındı ve devam etti:

"Peki dönüşünden sonra?"

"Kendim için az, iki kızım için daha çok yaşamaya razı oldum, yavaş yavaş başardım."

"Geçiyor demek ki," dedi.

"Ne?"

Baş dönmesini işaret eden bir harekete mide bulantısını da ekledi.

"Alt üst olma hali."

Annemi anımsayarak şunu söyledim:

"Annem bunun için başka bir ifade kullanırdı, parçalanma, derdi."

Kelimenin duygusunu bildi, gözlerinde korkmuş çocuk bakışları belirdi.

"Doğru insanın kalbi paramparça olur. Kendinle baş başa kalmaya tahammül edemezsin ve dile getiremeyeceğin düşünceler üretirsin."

Sonra yeni bir soru sordu, bu sefer bir okşayış arayan kişinin uysal ifadesine bürünmüştü:

"İlla ki geçer."

Ne Bianca ne Marta bana Nina'nın sorduğu türden sorular sormayı denemişlerdi, onun bana karşı kullandığı bu ısrarcı tavra asla bürünmemişlerdi diye düşündüm. Gerçeği söylerken yalan söyleyebilmek için doğru sözcükleri aradım.

"Annemle yaşadıklarımız hastalıktan farksızdı. Ama onlar başka devirlerdi. Bugün geçmese bile öldürmüyor artık."

Onu kararsız gördüm, başka bir şey demek üzereydi, vazgeçti. Bana sarılmak istediğini hissettim, ben de aynı duygu içerisindeydim. Bu acil temas arzusu gerçekten değerli bir heyecandı.

"Gitmem gerekiyor," dedi, hafif ve utangaç bir öpücük konduraraak dudaklarımdan öptü.

Geri çekildiğinde, arkasında, parkın diplerinde tezgâhlara ve kalabalığa karşı Rosaria ve kardeşini, Nina'nın kocasını gördüm.

22

Usulca şöyle dedim:

"Görümcenle kocan orada."

Gözlerinde mutsuz bir şaşkınlık şimşeği çaktı ama sükunetini korudu, dönüp bakmaya niyetlenmedi bile.

"Kocam mı?"

"Evet."

Yerel lehçe galebe çaldı, mırıldandı: Ne bok yemeye geldi bu manyak şimdi, yarın akşam gelecekti; sonra kızını uyandırmamak için puseti dikkatle çevirdi.

"Sana telefon edebilir miyim?"

"Ne zaman istersen."

Neşeyle merhaba dercesine el salladı, kocası da ona karşılık verdi.

"Bana eşlik et."

Ona eşlik ettim. İki kardeş, ana caddenin başında duruyorlardı, ilk bakışta birbirlerine ne kadar benzedikleri dikkatimi çekti. Aynı boy, aynı geniş yüz, aynı kalın boyun, aynı etli ve büyük alt dudak. Kendi kendime şaşırarak güzel olduklarını düşündüm: asfaltın derinliklerine uzanarak bulabildikleri her türlü usareyi çekip özümsemeye alışkın iki sağlam beden. Gürbüz gövdeler,

diye düşündüm, hiçbir şey durduramaz onları. Ben asla, ben ancak oyalayabilirim. Şu ana dek onların kararlılığına hayran olmamı engelleyen, çocukluğumdan beri bu tür insanlardan duyduğum korku ve kimi zaman da tiksinti oldu; ayrıca benim alın yazımda seçkin bir geleceğin, üstün bir duyarlılığın bulunduğuna inanmam bunu artırmıştı. Nina'yı güzel, Rosaria'yı güzel değil diye belirleyen kural nerede. Gino'yu güzel, bu tehditkâr kocayı değil diye niteleyen kural nerede. Gebe kadına baktım ve sarı entarisinin sardığı koca göbeğinin içinde ondan beslenen kızını görür gibi oldum. Pusetinde bitkin uyuyan Elena'yı, oyuncak bebeği düşündüm. Eve gitmek istiyordum.

Nina kocasını yanağından öptü, yerel lehçeyle şöyle dedi: Erken geldiğine o kadar memnun oldum ki. Adam kızını öpmek için eğilirken ekledi: Uyuyor, uyandırma ne olur, biliyorsun bu günlerde canıma okudu. Sonra eliyle beni göstererek: Hanımefendiyi hatırlıyorsun, Lenuccia kaybolduğunda o bulmuştu. Adam kızını usulca alnından öptü, terlemiş, dedi o da yerel lehçeyle, ateşi olmadığından emin misin? Ve doğrulurken –gömleğin içinde ağır göbeğini gördüm– bana nezaketle döndü ve gene yerel lehçeyle: Demek hâlâ buradasınız, ne mutlu size yapacak bir işiniz yok. Rosaria da hemen ciddi bir edayla ama kelimeleri daha düzgün kullanarak ekledi: Hanımefendi çalışıyor Toni, hanımefendi denize girerken de emek sarf ediyor, bizim gibi dalga geçmiyor. İyi günler sinyora Leda, ve sonra gittiler.

Nina'nın kolunu kocasının koluna sokuşunu gördüm, bir an için bile geriye bakmadan uzaklaştı. Konuşuyordu, gülüyordu. Bana öyle geldi ki ansızın uzaklara –kocası ile görümcesi arasında, pek önemsizdi anlaşılan–, beni kızlarımdan ayıran mesafeden de uzağa itildi.

Panayıra ayrılan mekânın dışında otomobillerin, tezgâhlardan ayrılan ya da oraya uzanan yetişkinlerin ve çocukların yarattığı

nehrin oluşturduğu bir kaos vardı. Issız ara sokaklara daldım. Evime çıkan merdivenleri tırmandım, son basamağı bir telaş duygusuyla aştım.

Bebek hâlâ teras masasındaydı, güneş fistanını kurutmuştu. Nazikçe soydum, her şeyi çıkardım. Marta'yı hatırladım, küçükken eline geçirdiği şeyleri, gizlemek arzusuyla ve yeniden bulacağı inancıyla olmadık boşluklara sokardı. Bir keresinde minik çiğ spagetti parçacıklarını radyonun içinde bulmuştum. Nani'yi banyoya götürdüm, gövdesinden baş aşağı tuttum. Hızla sarstım, ağzından kara su damlaları akıttı.

Ne atmıştı Elena içine. İlk kez gebe kaldığımda, içimde hayatın canlanmakta olduğunu düşünmek beni çok mutlu etmişti. Her şeyi en iyi şekilde yapmak istiyordum. İçinden geldiğim ailemin kadınları şişerler, genişlerlerdi. Karınlarının içindeki varlık sanki onları değiştiren uzun bir hastalıkmış gibi olurdu ve doğumdan sonra da eski hallerine dönemezlerdi. Bense denetimli bir gebelik istiyordum. Ben ninem değildim (yedi çocuk), annem değildim (dört kız), teyzelerim, kuzenlerim değildim. Farklıydım ve isyankârdım. Koca göbeğimi keyifle taşımak, dokuz aylık bekleme sürecinin tadını çıkarmak, ilk yetişkinliğimden beri hayatımla ilgili her konuda gösterdiğim ısrarlı özenimi şimdi bedenimi yönetmekte de göstermekte kararlıydım. Kendimi, geleceğin mozaiğinin ışıltılar saçan bir pulu gibi hayal ediyordum. Bu nedenle kendimi gözetim altına aldım, hekimin önerilerini kesinlikle yerine getirdim. Bütün gebeliğim boyunca güzel, şık, çalışkan ve mutlu kalmayı başardım. Karnımdaki varlıkla konuşuyordum, ona müzik dinletiyordum, üzerinde çalıştığım metinleri özgün diliyle okuyordum, beni gururlandıran yaratıcı bir güçle çeviriyordum. Sonradan Bianca olacak olan benim için ilk andan itibaren Bianca idi, mükemmel bir varlıktı, safradan ve kandan arınmış, insanileşmiş, bilgilenmiş, genişlemekte olan

canlı maddenin kör acımasızlığını çağrıştıracak her şeyden uzak tutulmuştu. Uzun ve şiddetli sancılarımın bile hakkından geldim; onları iyi bir hazırlık dönemi ile atlatılacak, ama korku ve dehşet de barındıran ve kendime, –ve önce kendim için– iyi bir anı bırakacak şekilde zor bir sınav yerine koydum.

Başardım. Bianca içimden çıktığında ve bir iki saniyeliğine kollarıma geldiğinde ne kadar mutlu oldum, hayatımın en büyük mutluluğu olduğunu idrak ettim. Şimdi lavaboya kumla karışık boz renkli pislik kusan Nani'ye bakarken ilk gebeliğimle benzer hiçbir şey bulamıyorum; bulantılarım bile kısa ve zararsız olmuştu. Ama sonra Marta geldi. Bedenimi denetimsizce altüst olmaya mecbur eden o oldu. İlk andan itibaren Marta değil, karnımda canlı bir demir parçası oldu. Organizmam, içinde vahşi bir polipin büyüdüğü, kanlı bir likör, tortulu bir balçığa dönüştü; insanlıktan o kadar uzaktı ki benden beslenmesine karşın beni genişleyen ama cansız bir balçığa dönüştürdü. Nani şimdi bu bozluğu tükürürken ikinci kez gebe kalan bana benziyordu.

O zamandan mutsuzdum ama bunu bilmiyordum. Küçük Bianca, güzel doğumundan hemen sonra hızla değişim göstermiş ve bütün enerjime, çabama, hayal gücüme ihanet etmişti. Bana öyle geliyordu ki, kendi işlerinin yoğunluğuna dalmış olan kocam kızının doğduktan sonra obur, talepkâr, karnımdayken öyle görünmese de sevimsiz bir bebeğe dönüştüğünün farkında değildi. İkinci deneyimi, birincisi kadar coşkulu kılacak takatim kalmamıştı. Başım bedenimin geri kalanının içine düştü; artık karnımda taşıdığım karanlık gururu evcilleştirmeyi başaracak bir düzyazı, şiir, özlü söz, müzikal cümle, film karesi, renk olduğunu sanmıyordum. Benim için gerçek çöküş ise şu oldu: gebeliği bir şekilde yüceltmekten vazgeçme, ilk gebelikte ve doğumda yaşadığın mutluluk anılarının yerle bir olması.

Nani, Nani. Vurdumduymaz bebek kusmaya devam ediyordu. Bütün çamurunu boşalttın lavaboya, aferin sana. Dudaklarını araladım, ağız deliğini parmağımla genişlettim, içine musluk suyu doldurdum, sonra gövdesinin, karnının, karanlık boşluğunu iyice yıkamak için çalkaladım, Elena'nın içine attığı çocuğu çıkardım. Oyunlar. Kız çocuklarına, küçüklüklerinden itibaren her şeyi söylemek... Onlar düşünecekler sonradan kabul edilebilir bir dünya yaratmayı. Ben de oyun oynuyordum şimdi, bir anne, oyun oynayan bir kız çocuğundan başka bir şey değildir, düşünmeme yardımcı oluyordu. Cımbızımı aradım, ağzında çıkmak bilmeyen bir şey vardı. Buradan başlamalı diye düşündüm, bu şeyden. Hemen eyleme geçmeliydim, kızdan, şimdi cımbızın arasında tuttuğum bu pembemsi, yumuşak tombalaktan. Onu olduğu gibi kabul etmeliydim. İnsani bir yanı olmayan zavallı varlık. İşte Lenuccia'nın Rosaria halası gibi gebe yapmak için bebeğinin karnına attığı bebek buydu. Onu yavaşça çektim. Kumsaldan bulduğu bir kurtçuktu, bilimsel adı nedir bilmem. Gün doğarken balık tutan balıkçıların ıslak kumu eşeleyerek çıkarttıkları kurtçuk; kırk yıl önce büyük kuzenlerim de Garigliano ve Gaeta arasındaki kumsallarda öyle yaparlardı. O zaman onlara büyüleyici bir tiksintiyle bakardım. Kurtçukları parmakları arasına alırlar, oltanın ucuna takarlardı; balıklar onları yemek için takıldıklarında ustalaşmış ellerle iğneden çıkartırlar ve kuru kumun üstünde can çekişmeleri için, geriye atarlardı.

Şimdi Nani'nin yumuşak dudaklarını işaret parmağımla açık tutuyor ve cımbızımla ince iş yapıyordum. Kaygan olan her şeyden iğrenirim ama o cansız tortu adına bir merhamet duydum.

23

Oğleden sonranın ilerleyen saatlerinde kumsala indim. Nina'yı uzaktan, şemsiyemin altından, tatilimin ilk günlerindeki iyi niyetli merakımla izledim. Gergindi. Elena onu bir an bile bırakmıyordu.

Gün batarken, eve dönüş hazırlığı yapılırken ve kız yeniden yüzmek için avaz avaz bağırırken, Rosaria yeğenini yüzdürmeyi teklif ederken, Nina'nın sabrı taştı ve sert, bayağılık yüklü ağır bir yerel lehçeyle bağırmaya başlayınca bütün kumsal halkı dönüp ona baktı. Rosaria sustu kaldı. Araya Tonino, kocası girdi ve karısını kolundan yakalayarak kıyıya çekti. Davranışları vahşileştiğinde bile, sükunetini asla kaybetmemeye antrenmanlı bir adamdı. Nina'ya kararlı bir tavırla konuştu ama sesi bana ulaşmadığı için sessiz film seyreder gibiydim. Genç kadın kumlara bakıyordu, parmaklarının ucuyla gözlerine dokunuyordu, arada sırada hayır diyordu.

Durum yavaş yavaş normalleşti, aile toplaşarak çamlıktaki villaya doğru yürüdü, Nina, Rosaria'ya soğuk sözler söylüyor, Rosaria kucağına aldığı Elena'ya arada sırada öpücükler konduruyordu. Gino'nun şezlongları, sandalyeleri, bırakılan oyuncakları düzeltmeye gittiğini gördüm. Bir şemsiyeye asılı kalmış

olan açık mavi pareoyu yerden aldığını, dikkatli bir özenle katladığını gördüm. Çocuklardan biri koşarak geri geldi, hiç yavaşlamadan elindeki pareoyu kaptı, kumullara doğru gözden kayboldu.

Zaman melankolik bir şekilde aktı gitti, hafta sonu geldi. Yoğun tatilci akını cuma gününden başladı, hava çok sıcaktı. Kalabalık Nina'nın gerginliğini artırdı. Takıntılı bir şekilde kızını gözlüyordu, küçük kız iki adım öteye gitse hayvani bir sıçrayışla yerinden fırlıyordu. Kıyıda mesafeli bir şekilde selamlaştık, küçük kız hakkında iki kelam konuştuk. Elena'nın yanına diz çöktüm, ona oyunla ilgili bir iki şey söyledim, gözleri kızarmıştı, alnını ve yanağını sivrisinek sokmuş, kızartmıştı. Rosaria da ayaklarını suya sokmak için geldi ama beni görmezden geldi, ben ona selam verince gönülsüzce yanıtladı.

Sabahın ilerleyen saatlerinde Tonino, Elena ve Nina'nın tesisin kafesinde oturmuş dondurma yediklerini gördüm. Tezgâha ulaşmak için yanlarından geçtim ve bir kahve ısmarladım ama bana öyle geldi ki, çocukla fazlasıyla ilgilendikleri için beni fark etmediler bile. Ona rağmen paramı ödemeye niyetlendiğimde, işletmeci borcum olmadığını söyledi; Tonino kendi hesabına yazması için işaret etmişti. Teşekkür etmek istedim ama ayrılmışlardı oradan; Elena ile kıyıdaydılar, çocuğa pek baktıkları yoktu, kavga ediyorlardı.

Gino'ya gelince, arada sırada bakışlarımı ona çevirmem, onu ders yaparmış görüntüsü altında aileyi gözetlerken yakalamama yetiyordu. Kumsal giderek daha kalabalık oldu, Nina tatilciler arasına karıştı ama delikanlı sınav kitabını kenara kaldırdı ve her an bir kasırga patlamasından korkarcasına zimmetindeki dürbünle çevreyi kolaçana başladı. Ben artık onun merceklerinin büyüterek gösterdiği görüntüleri değil, hayallerini düşünüyordum: Öğleden sonranın en sıcak saatlerinde Napolili büyük aile

her zamanki gibi deniz kenarından ayrılmıştı; loş bir odada iki kişilik yatak vardı; kocasına sarılan Nina ter içindeydi.

Genç anne saat beş civarında neşeli bir halde kumsala döndü, kocası kucağında Elena ile geldi, Gino onu kederli bakışlarla izledi sonra da gözlerini kitabına sakladı. Arada sırada benden yana bakıyordu ama sonra hemen başka yöne dönüyordu. İkimiz de aynı şeyi bekliyorduk: Hafta sonu hızla geçsin, kumsal sakinleşsin, Nina'nın kocası gitsin, kız yeniden bizimle temas kurabilsin.

Akşam sinemaya gittim, yarı boş salonda sıradan bir filmdi. Işıklar söndükten sonra tam film başlamak üzereyken bir grup genç girdi. Mısır patlağı çıtırdatıyorlar, gülüyorlar, birbirlerine hakaret ediyorlar, cep telefonlarının zillerini deniyorlar, perdedeki kadın oyuncuların gölgelerine açık saçık sözler savuruyorlardı. Uyduruk bir film bile olsa, seyrederken böyle rahatsız edilmeye tahammül edemem. Bu nedenle önce sert seslerle uyardım, sonra susmadıklarını görünce onlara doğru dönerek kesmezlerse yer göstericiyi çağıracağımı söyledim. Napolili çocuklardı. Çağır yer göstericiyi diye söylendiler, belki de kelimenin bu anlamda kullanılışını hiç duymamışlardı. İçlerinden biri yerel lehçeyle bağırdı bana: Çağır manyak karı, çağır görelim neymiş. Kalktım ve gişeye gittim. Kibarmış gibi davranmaya çalışan kel kafalı adama durumu anlattım. Bana hemen ilgileneceğini söyledi, ben de oğlanların kıkırdamaları arasında salona döndüm. Adam bir an sonra geldi, perdeyi açıp girdi içeri. Sessizlik oldu. Bir an için durdu, sonra çıktı. Hemen şamata başladı, öteki seyirciler susuyorlardı, kalktım, biraz isterik bir şekilde bağırmaya başladım: Şimdi çıkıyorum ve polisi çağırıyorum. Komik seslerle şarkıya başladılar: *Yaşasın polis, yaşasın polis.* Çıkıp gittim.

Ertesi gün çete kumsala indi, sanki benim gelmemi beklemiş gibiydiler. Kıkırdıyor, beni işaret ediyorlardı, aralarından bazılarının bana baktıklarını ve Rosaria ile konuştuklarını gördüm. Ni-

na'nın kocasına baş vurmayı düşündüm ama bu fikirden utandım ve bir an için grubun mantığına uyduğumu hissettim. Saat ikiye doğru kalabalık dayanılmaz olunca ve tesisten gelen müziğin sesi iyice yükselince eşyamı toplayıp gittim.

Çamlık ıssızdı, takip edildiğimi fark ettim. Ansızın sırtıma çarpan kozalak geldi aklıma ve adımlarımı sıklaştırdım. Arkamdan gelen ayak sesleri devam etti, korktum ve koşmaya başladım. Gürültünün, seslerin, boğuk gülüşlerin yoğunlaştığını fark ettim. Ağustos böceklerinin cırcırı, ağaçların reçine kokusu hoşuma gitmez oldu, sanki hepsi bir kaygı bütünlüğü oluşturuyordu. Korkum dindiğinden değil, kendime onurumdan yavaşladım.

Evde kendimi kötü hissettim, soğuk terler, sıcak terler döktüm, boğulma hissi yaşadım. Divana uzandım, yavaş yavaş sakinleştim. Kendimi oyalamaya çalışarak evi süpürdüm. Bebek çıplak, lavaboda baş aşağı duruyordu, onu alıp giydirdim. Artık karnından su gurultusu gelmiyordu, göbeğinin kuru bir boşluk olduğunu hayal ettim. Düzene koymak, anlamak. Loşta kalan bir eylemin daha derin loşlukta eylemlere yol açtığını düşündüm ve o zaman sorunun zinciri kırmak olduğunu anladım. Elena bebeğini yeniden görmeye sevinecektir, dedim kendi kendime. Ya da hayır, bir çocuğun asıl istediği, adını sayıkladığı şey değildir hatta tatmin edilen arzusu dile getiremediği yoksunluğu daha dayanılmaz kılar.

Duş yaptım, kurulanırken aynaya baktım. O aylarda edindiğim ifade ansızın değişti. Kendimi gençleşmiş değil, yaşlanmış, fazlasıyla zayıflamış, cismi olmayan sıskalıkta bir bedenle, cinselliğimi örten siyah kılların arasında beyaz kıllarla gördüm.

Çıktım, tartılmak için eczaneye gittim. Tartı bir pusulaya kilomu ve boyumu yazdı. Altı santim daha kısa ve daha zayıf çıktım. Bir kez daha denedim, boyum da, kilom da daha düşük çıktı. Kafam karışmış bir şekilde çıktım oradan. En korktuğum düşünceler içinde küçülmek, yeniden ergen, çocuk olmak, haya-

tımın o dönemlerini yeni baştan yaşamak vardı. Ancak on sekiz yaşımdan sonra, ailemi, şehri terk edip, okumak için Floransa'ya gittiğimde kendimi sevmeye başlamıştım.

Taze Hindistan cevizi kemirerek, kavrulmuş fındık ve ceviz atıştırarak kıyı boyunca gezindim. Dükkânlar aydınlandı, kara derili gençler kaldırımlara mallarını serdiler, bir ateşyiyen uzun alev dilimleri tükürmeye başladı, bir palyaço renkli balonları hayvan şekillerinde kıvırarak çocukları çevresinde topladı, cumartesi akşamı kalabalığı oluştu. Meydanda bir dans partisinin hazırlandığını fark ettim ve başlamasını bekledim.

Dansı da, dans eden insanları seyretmeyi de severim. Orkestra bir tangoya başladı, özellikle yaşlı insanlar ortaya çıktılar, çok iyiydiler. Dans edenler arasında Giovanni'yi gördüm, son derece ciddiye aldığı adımlar ve figürler sergiliyordu. Seyirci arttı, meydanın kenarında kalabalık bir çember oluştu. Dans eden çiftlerin sayısı da arttı, rekabet azaldı. Şimdi her yaştan çiftler, ninelerle kibar torunlar, babalarla on yaşındaki kızlar, yaşlı kadınlarla yaşlı kadınlar, çocuklarla çocuklar, turistlerle yerli halk dans ediyordu. Ansızın Giovanni karşıma dikildi, beni dansa davet etti.

Çantamı onun tanıdığı yaşlı bir hanıma emanet ettim, sanırım bir vals yaptık. O andan sonra da hiç durmadık. Sıcaktan, yıldızlı gökten, dolunaydan, midyelerin bu dönemde nasıl bereketli olduğundan söz etti. Kendimi giderek daha iyi hissettim. Terlemişti, gergindi ama her yeni dansa davet ediyor, gerçekten nazik davranıyordu, ben de kabul ediyordum ve çok eğleniyordum. Beni ancak ve özürler dileyerek, kalabalık arasında, meydanın kenarında Napolili aile belirince bıraktı.

Gidip çantamı aldım, o ise nazik bir tavırla Nina'yı, Rosaria'yı ve sonunda özel bir hürmetle Tonino'yu selamladı. Annesinin kucağında kendi yüzünün iki katı büyüklüğünde pembe pamuk helva yiyen Elena'yı da şirin hareketlerle sevdi. Selamlaşma faslı

bitince onların yanında, dimdik, huzursuzca, tek söz etmeden ama sanki onların arasında görülmekten gurur duyuyormuş gibi durdu. O akşamın benim için bittiğini anladım ve gitmeye yeltendim. Ama Nina'nın kızını Rosaria'ya emanet ettiğini ve kocasını dans etmeye zorladığını gördüm. Onların dansını seyretmek için biraz daha kaldım.

Hoş hareketlerin doğal uyumuyla dans ederlerken Nina erkeğin kolları arasında sıkışmış gibiydi. O anda koluma dokunulduğunu hissettim. Gino, pusuya yattığı köşeden fırlamış bir hayvancık gibi belirdi karşımda. Bana dans eder miyim diye sordu, çok yorgun ve terli olduğumu söyledim ama bir yandan da içinde hafif bir neşe hissedince onu elinden tuttum ve dans ettik.

Kısa sürede, beni Nina ve kocasının olduğu tarafa çekmeye çalıştığını, kızın bizi görmesini istediğini fark ettim. Ona ayak uydurdum, ben de onun sevgilisinin kollarında görülmekten hoşlanacaktım. Ama çiftlerin oluşturduğu kalabalık içinde onlara ulaşmak zor oldu ve birbirimize söylemeden bundan vazgeçtik. Çantam sırtımda kalmıştı ama elden bir şey gelmezdi. Bu ince, uzun boylu, esmer, gözleri ışıltılı, saçları kıvırcık, elleri kuru delikanlıyla dans etmek zevkliydi. Yakınlığı Giovanni'nin yakınlığından öyle değişikti ki. Bedenlerin, kokuların farkını hissediyordum. Bunu zamanın bir çatallaşması gibi algılıyordum: Bana öyle geliyordu ki, aynı akşam, aynı meydan ikiye yarılmıştı ve ben bir sihir sonucunda hayatımın iki değişik mevsiminde dans etmiştim. Müzik bittiğinde, yorgun olduğumu söyleyince Gino bana eşlik etmek istedi. Meydanı, deniz kenarını, müziği ardımızda bıraktık. Onun sınavından, üniversiteden söz ettik. Evin kapısı önünde bana veda etmekte zorlandığını gördüm.

"Yukarı gelmek ister misin," dedim.

Başıyla hayır işareti yaptı, utanmıştı, şöyle dedi:

"Nina'ya aldığınız hediye çok güzel."

Görüşmüş olmaları ve kızın ona iğneyi bile göstermesi canımı sıktı. Sonra ekledi:

"Sizin nezaketiniz onu gerçekten mutlu etmişti."

"Size bir şey sormak istiyorum."

"Ne."

Yüzüme bakmadı, arkamdaki duvarı seyreder gibiydi.

"Nina evinizi bize birkaç saatliğine ödünç verir misiniz diye sormamı istedi."

Bu beni huzursuz etti, damarlarımı zehirleyen bir mutsuzluk aktı geçti. Bu ifadenin arkasında Nina'nın değil, kendi aklından geçen bir arzunun mu gizlendiğini anlamak istercesine yüzüne baktım. Sert bir yanıt verdim:

"Nina'ya onunla konuşmak istediğimi söyle."

"Ne zaman?"

"Müsait olur olmaz."

"Kocası yarın akşam gidiyor, daha önce olmaz."

"Pazartesi sabah olur."

Sustu, sinirliydi, bir türlü gidemiyordu.

"Kızdınız mı?"

"Hayır."

"Ama yüzünüz asıldı."

Ona buz gibi bir sesle yanıt verdim:

"Gino, benim evimle ilgilenen bey Nina'yı tanıyor ve kocasıyla iyi bir dostluğu var."

Küçümseyen bir ifadeyle yüzünü buruşturdu ve şöyle bir gülümsedi.

"Giovanni mi? Onu adam yerine koymaya değmez, on avro verince susar."

İşte o zaman artık gizleyemediğim bir öfkeyle şöyle dedim:

"Peki bunu neden özellikle bana sormaya karar verdiniz?"

"Nina öyle istedi."

24

Uykuya dalmakta güçlük çektim. Kızları aramayı düşündüm, orada, zihnimin bir köşesinde duruyorlardı ama o günlerin kargaşası içinde sürekli yitiriyordum onları. O sefer de vazgeçtim. Bana ihtiyaçları olan şeyleri sıralarlar şimdi, diye çektim içimi. Marta Bianca'ya notları göndermeyi akıl ettiğimi ama onun istediği –ne bilmem, hep vardır bir şey– şeyleri unuttuğumu kakacaktır başıma. Küçüklüklerinden beri öyledirler, birine ötekinden daha fazla emek verdiğimden kuşkulanırlar sürekli. Eskiden oyuncak, tatlı, hatta verdiğim öpücük sayısıydı bu. Sonra giysiler, ayakkabılar, motosiklet, otomobil, para söz konusu oldu. Şimdi birine ne verdiysem eşit miktarda ötekine de vermeye dikkat etmem gerekiyor çünkü her birinin gizli ve hınç yüklü bir hesabı vardır. Küçüklüklerinden beri benim sevgimin kaypak olduğunu hissettiler ve bu nedenle onu sağladığım somut hizmetler, dağıttığım nimetlerle ölçtüler. Kimi zaman beni artık sadece ölümümden sonra üzerinde kavga edecekleri maddi miras olarak gördüklerini düşünüyorum. Onlara aktardığım bedensel hatlar gibi olmasını istemiyorlar para ve maddi değerlerimin. Hayır, yakınmalarını duymak gelmiyordu içimden. Bu nedenle aramadım onları. Telefon çalmazsa, acil

bir ihtiyaçları da olmayacaktır. Yatakta dönüp duruyordum, uykum gelmiyordu, öfkeliydim.

Kızlarımın taleplerini tatmin etmek, her ne olursa olsun zordur. Bianca ve Marta ergenliklerinin ileri yaşlarında, kanlı bir şekilde üstlendikleri nöbetle, yüzlerce kere benden evden çıkıp gitmemi, mekânı boşaltmamı istediler. Cinsel arkadaşlıkları vardı ve ben hep anlayışlı oldum. Şöyle düşünüyordum: Arabada, karanlık bir sokakta, çayırda, bin bir pislik içinde pek çok risk alarak yapacaklarına evde yapsınlar daha iyi. Böylece melankolik bir şekilde kitaplığa, sinemaya, bir arkadaşımda kalmaya giderdim. Ya Nina? Nina ağustos ayı kumsalında bir imgeydi, bakışlar ve birkaç söz örgüsüydü, –o ve kızı– benim düşüncesiz bir hareketimin kurbanıydı. Neden şimdi ona evimi bırakacaktım, nereden gelmişti bu aklına?

Kalktım, evin içinde dolaştım, terasa çıktım. Gece hâlâ şenlik sesleriyle yankılanıyordu. Ansızın ve net olarak o kızla aramda gerilmiş olan ipliğin varlığını hissettim; neredeyse hiç görüşmemiştik ama o bağ kuvvetleniyordu. Belki anahtarları vermeyi reddetmemi istiyordu ve böylece kendi mutsuzluğunu tehlikeli bir şekilde kendinde dışa vuracak fırsatı bulacaktı. Ya da anahtarları vermemi istiyordu, böylece ona bu davranışın altında bir kaçış gibi tehlikeli bir deneme yapma yetkisi verecektim; ona, ona yazılmış olan yoldan farklı bir yola girmenin önünü açacaktım. Her neyse, hayalinde bana atfettiği deneyimi, bilgeliği, isyankâr gücü onun hizmetine sunmamı bekliyordu. Onunla ilgileneyim, adım adım izleyerek seçimlerinde destek olayım istiyordu, anahtarları versem de, reddetsem de her halükârda bunu onu yapmaya itecektim. Deniz ve köy sessizliğe gömüldüklerinde, sorunun Gino ile birkaç saat sevişmek istemesi değil, onun beni hayatıyla ilgilenecek kişi olarak seçmesi olduğunu idrak ettim. Terasımı belirli aralıklarla aydınlatan deniz fenerinin ışığına dayanamayıp, kalktım, içeri girdim.

Mutfakta üzüm yedim. Nani masadaydı. Sanki temiz ve yeni gibi bir havası varmış gibi göründü gözüme ama aynı zamanda yüzünde belli bir düzenin, belli bir gerçeğin anlaşılamaz bir şifresi, *tohu-bohu*[2] vardı. Nina ne zaman seçmişti beni orada, kumsalda. Nasıl girmiştim onun hayatına. İte kaka kesin olarak, kaotik bir şekilde. Ona kusursuz anne, başarılı evlat rolü biçmiştim ama aynı zamanda Elena'nın bebeğini alarak varoluşunu müthiş zorlaştırmıştım. Ona özgür, otonom, zarif, cesur, karanlık çukurları olmayan bir kadın gibi görünmüştüm ama onun meraklı sorularına gerçeği saklama alıştırması yaparmış gibi yanıtlar oluşturmuştum. Hangi amaçla, neden. Benzerliklerimiz yüzeyseldi, o benim yirmi yıl önce aldığım risklerden çok daha büyüklerini alıyordu. Genç kızlığımda sağlam bir kendilik duygusuyla yüklüydüm, hırslıydım, insanın bizi itip çeken birinden kurtulmasına yarayan şiddetli bir kuvvetle ailemden kopmuştum. Kocamı ve kızlarımı buna hakkım olduğuna emin olduğum, doğru yaptığıma inandığım bir anda terk etmiştim ve Gianni çaresiz olduğu halde bana musallat olmamıştı çünkü başkalarının gereksinmelerine önem veren bir erkekti. Kızlarım olmadan geçirdiğim üç yıl boyunca hiç yalnız olmadım, Hardy vardı, seçkin bir erkekti ve beni seviyordu. Kadın ve erkek, küçük bir arkadaş topluluğu tarafından desteklendiğimi hissediyordum; benimle tartışsalar da benimle aynı kültürü soluyor, hırslarımı ve rahatsızlıklarımı anlıyorlardı. Karnımın dibindeki ağırlık dayanılmaz olduğunda Bianca ve Marta'nın yanına dönmüştüm, birileri hayatımdan sessizce çekilmişti, bazı kapılar sonsuza dek kapanmıştı, eski kocam kaçma sırasının kendine geldiğine karar vermiş ve Kanada'ya gitmişti ama kimse bana utanmaz damgasını vurmamıştı. Nina ise benim ayrılıktan önce oluşturduğum savunma hatlarından

2 *İb.* Eski Ahit'ten: "Işık olsun!" (ç.n.)

hiçbirine sahip değildi. Üstelik bu arada dünya kesinlikle daha iyiye gitmemişti, kadınlar için çok daha zor bir yer olmuştu. O, –bana öyle demişti– benim yıllar önce yaptığımın çok daha azı yüzünden boğazlanma tehlikesi altındaydı.

Bebeği yatak odama götürdüm. Ona dayanacağı bir yastık verdim, bir zamanlar güneyli evlerde yapıldığı üzere kolları açık olarak yatağa yatırdım, ben de yanına yattım. Aklıma Brenda, hani şu Calabria'da, sadece birkaç saatliğine rastladığım İngiliz genç kadın geldi ve birden bire Nina'nın beni ittiği rolün, benim Brenda'ya yüklediğim rol olduğunu ayırımsadım. Brenda Reggio Calabria otoyolunda çıkmıştı karşıma, ben ona kendi sahip olmak istediğim gücü atfetmiştim. Belki de o bunu fark etmişti ve uzaktan, minicik bir davranışla bana yardım etmiş, sonra hayatımın sorumluluğunu bana bırakmıştı. Ben de aynı şeyi yapabilirdim. Işığı söndürdüm.

25

Geç uyandım, bir şeyler atıştırdım, denize gitmek istemedim. Günlerden pazardı ve bir önceki pazar günü bende berbat bir anı bırakmıştı. Kitaplarım ve defterlerimle terasa yerleştim.

Yürütmekte olduğum iş beni oldukça tatmin ediyordu. Akademik hayatım kolay olmamıştı son zamanlarda, ama elbette suç bendeydi: Yıllar geçtikte daha huysuz olmuştum, dik kafalı, çabuk hiddetlenen birine dönmüştüm. Durum benim için daha karmaşık bir hal almıştı; acilen derslerime ciddi bir şekilde eğilmem şarttı. Saatler hiçbir oyalanmaya kapılmadan geçti. Güneş ışığı olduğu sürece çalıştım, beni bir tek sıcak ve bir iki eşek arısı rahatsız etti.

Bir dizi seyrediyordum, neredeyse gece yarısı olmuştu ve cep telefonum çaldı. Nina'nın numarasını tanıdım, açtım. Bir solukta ertesi sabah saat onda bana gelebilir mi diye sordu. Ona adresi verdim, televizyonu kapattım ve yatağa gittim.

Ertesi gün erkenden çıktım, anahtarımı çoğaltacak birini aradım. Ona beş kala döndüm eve, daha merdivenleri tırmanırken telefonum çaldı. Nina saat onda gelmesinin mümkün olmadığını, akşam altıya doğru uğramayı umduğunu söyledi.

Kararını verdi bile, diye düşündüm, gelmeyecek. Denize inmek üzere çantamı hazırladım ama sonra vazgeçtim. Şimdi gidip Gino'yu göresim yoktu, Napolililerin şımarık ve vahşi ergenleri de beni rahatsız ediyorlardı. Bir duş aldım, bikinimi giydim ve terasta güneşin altına uzandım.

Gün duşla, güneşle, meyveyle, çalışmayla akıp geçti. Arada sırada Nina'yı düşünüyor, saate bakıyordum. Davet etmekle onun için her şeyi daha zor kılmıştım. Başlangıçta Gino'ya evin anahtarlarını vereceğime ve onunla günü, daireyi bırakacağım saatleri kararlaştırmış olacağıma güvenmişti herhalde. Ama doğrudan onunla konuşmak istediğimi söylediğim andan itibaren tereddüde düşmüştü. Beni böyle bir suç ortaklığına doğrudan dahil etme cesaretini bulamadığını tahmin ettim.

Ona rağmen saat beşte, ben hâlâ mayoyla güneşlenirken, saçlarım ıslakken aşağıdan zil çaldı. Oydu. Kapıyı açtım, eşikte yukarı çıkmasını bekledim. Yeni şapkasıyla, soluk soluğa geldi. İçeri gir, dedim, terastaydım, giyineyim hemen. Hayır işareti yaptı enerjik bir şekilde. Elena'yı Rosaria'ya emanet etmiş ve eczaneden kıza burun damlası alacağı bahanesiyle ayrılmıştı. Nefes alamıyor, dedi, hep suda tabii, üşütüyor. Çok heyecanlı olduğunu hissettim.

"Otur biraz."

Şapkayı ve iğneyi çıkardı, ikisini de oturma odasının masasına bıraktı, siyah ambere ve uzun iğnesine bakarak, şapkayı sadece benim hediyemi göstermek için taktığını düşündüm.

"Güzelmiş burası," dedi.

"Gerçekten istiyor musun anahtarı?"

"Senin için uygunsa."

Divana oturduk. Ona şaşırdığımı söyledim, kocasıyla mutlu olduğunu, Gino'nun sadece bir eğlence olduğunu anlatmıştı bana. Her şeyi huzursuzca kabul etti. Gülümsedim.

"Peki o halde?"

"Dayanamıyorum artık."

Bakışlarını aradım, kaçırmadı gözlerini, tamam dedim. Çantamdan anahtarları aldım, masaya, iğne ve şapkanın yanına bıraktım.

Anahtarlara baktı ama sevinmiş görünmedi bana. Şöyle dedi:

"Ne düşünüyorsun benim hakkımda?"

Genellikle öğrencilerimle konuşurken kullandığım ses tonu çıktı ağzımdan.

"Bence bir bozguna doğru gidiyorsun. Eğitimine dönmelisin Nina, mezun olmalı ve kendine bir iş bulmalısın."

Hayal kırıklığı ifadesi belirdi yüzünde.

"Hiçbir şey bilmiyorum ve hiçbir değerim yok. Gebe kaldım, bir kız doğurdum ve içimde neler olduğunu bile bilmiyorum. Tek gerçek şey, kaçmak arzum."

İçimi çektim.

"İçinden geleni yap."

"Bana yardım edecek misin?"

"Ediyorum zaten."

"Nerede yaşıyorsun?"

"Floransa'da."

Kendine özgü edayla, tedirgin güldü.

"Seni görmeye geleceğim."

"Sana adresimi bırakırım."

Anahtarları almaya niyetlendi ama ben kalktım ve ona şöyle dedim:

"Bekle bir dakika, sana başka bir şey daha vereceğim."

Bana belirsiz bir gülümsemeyle baktı, yeni bir hediyenin söz konusu olduğunu sandı. Yatak odama gittim, Nani'yi aldım. İçeri girdiğimde elinde anahtarlarla oynuyordu, yüzünde hafif bir gülümseme vardı. Bakışlarını kaldırdı, gülümsemesi yok oldu. Şaşkın bir solukla şöyle dedi:

"Demek sen almıştın."

Evet işareti yaptım ve o ayağa fırladı, anahtarları elini yakarmış gibi masaya bıraktı ve mırıldandı:

"Neden?"

"Bilmiyorum."

"Bunun üzerine beklenmedik biçimde sesini yükseltti ve şöyle dedi:

"Bütün gün okuyorsun, yazıyorsun ve bilmiyorsun öyle mi?"

"Hayır."

Inanamadığını ifade edercesine başını salladı, sesini alçalttı.

"Sendeydi. Ben ne yapacağımı bilmez haldeyken, sen onu tutuyordun. Kızım ağlıyordu, beni deli ediyordu, sen susuyordun, bize bakıyordun ama kımıldamadın, hiçbir şey yapmadın."

Ona şöyle dedim:

"Hayırsız bir anneyim."

Bunu onayladı, bağırdı, evet sen hayırsız bir annesin, vahşi bir sahiplenme duygusuyla bebeği elimden kaptı, kendi kendine yerel lehçeyle, gitmem gerekiyor diye bağırdı, sonra bana İtalyanca olarak bağırdı: Seni bir daha görmek istemiyorum, senden hiçbir şey istemiyorum, sonra da kapıya doğru yürüdü.

Ben rahat bir tavırla seslendim:

"Anahtarları al Nina, bu akşam gidiyorum, ev ay sonuna kadar boş olacak." Sonra pencereye döndüm, onu öfkeden kudurmuş haliyle görmek istemiyordum, mırıldandım:

"Özür dilerim."

Kapının çarptığını duymadım. Bir an için anahtarları almaya karar verdiğini sandım ama sonra arkamda, annemin, ninemin bildiği türden yerel lehçenin en korkunç hakaretlerini işittim. Dönüp bakasım geldi ama belimin sol yanında sanki yanmış gibi bir acı hissettim. Gözlerimi indirdim ve iğnenin ucunu gördüm, karnımın sol üstünde, tam kaburgalarımın altında derimden

dışarı çıkıyordu. Ucu sadece bir an için göründü, Nina'nın sesi, onun sıcak nefesi süresince vardı ve sonra görünmez oldu. Kız iğneyi yere attı, şapkasını almadı, anahtarları almadı. Elinde bebekle kaçarken kapıyı arkasından kapattı.

Bir kolumu cama dayadım, belime baktım, derimin üstünde tek bir kan damlası hareketsiz duruyordu. Biraz serinlik hissediyordum ve korkuyordum. Bana bir şey olmasını bekledim ama olmadı. Kan damlası koyulaştı, pıhtılaştı, içimi saran bir ateş dilimi acısını andıran his soldu.

Temkinli bir şekilde divana oturdum. Belki de iğne, çileci bir sufinin kılıcı bedeninden geçirip kendine zarar vermemesi gibi batmıştı bana. Sehpadaki şapkaya, derimdeki kan pıhtısına baktım. Ortalık kararmıştı, kalktım ışığı yaktım. Bavullarımı toplamaya başladım ama ağır hastaymışım gibi yavaş hareket ediyordum. Bavullarım hazır olunca giyindim, sandaletlerimi ayağıma geçirdim, saçlarımı dalgalandırdım. O anda cep telefonum çaldı. Marta'nın adını okudum, büyük bir mutluluk duydum ve yanıtladım. O ve Bianca koro halinde, sanki cümleyi önceden hazırlamışlar ve benim Napoli şivemi taklit ederlermiş gibi neşeyle kulağıma bağırdılar:

"Anne, nerelerdesin, neden bizi aramaz oldun? Yaşıyor musun, öldün mü, bari onu bildir!"

Derin bir duyguyla mırıldandım:

"Öldüm ama iyiyim.."